

สร้างสรรค์อนาคต ประเทศไทย

เกื้อหนุนชีวิตเด็กในแคมป์ก่อสร้าง

© มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก

กิตติกรรมประกาศ

โครงการเก็บบันทึกข้อมูลนี้เป็นความร่วมมือระหว่างองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย และมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก ซึ่งได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และบริษัทที่ปรึกษาด้านกฎหมาย Tilleke & Gibbins

แอลิสัน แซนเดอร์ส (มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก) เป็นผู้ประสานงานโครงการอย่างใกล้ชิดร่วมกับ แกรี ริสเซอร์ และนาเซีย อีจาซ (ยูนิเซฟ) โดยมีนิโคล เกลเลอร์ และแม็กกาเลีย ดู ปาร์ค (มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก) เป็นผู้จัดหาและวิเคราะห์ข้อมูลหลัก ผู้สัมภาษณ์และเก็บข้อมูลภาคสนามได้แก่ ไททัศน์ ภัยพิลัย ชาย ดิน ฮู แสงศุภา เพ็ญรัชฎ เกศรินทร์ วังอน และภูมิใจ พนมภูมิ (มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก)

ผู้ให้คำปรึกษาทางวิชาการได้แก่ ดร.แดเนียล แม็คฟาร์เลน แห่งวิทยาลัยโลกคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และอาจารย์เคลเลีย แดเนียล แห่งศูนย์บริหารจัดการความยั่งยืน ศคินทร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายคือ บริษัท Tilleke & Gibbins ผ่าน TrustLaw ของมูลนิธิ Thomson Reuters

นิโคลา ครอสตา ผู้ก่อตั้งมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก เป็นผู้ให้แนวทางเชิงกลยุทธ์ตลอดโครงการ

รายงานฉบับนี้จัดวางรูปแบบโดย แม็กดาเลนา ดลนา (มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก)

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	2
คำนำ	6
บทสรุปผู้บริหาร	9
อภิธานศัพท์	12
1 เด็กข้ามชาติที่อาศัยในที่พักคนงานก่อสร้างในประเทศไทย ปัญหาและความท้าทาย	14
1.1 ระเบียบวิธีวิจัย	16
1.2 การย้ายถิ่นของแรงงานและอุตสาหกรรมก่อสร้างในประเทศไทย	20
1.3 เด็กที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง	24
1.4 ปัญหาและความท้าทาย	25
1.4.1 โครงสร้างพื้นฐาน	26
1.4.2 การคุ้มครองเด็ก	29
1.4.3 สุขภาพ	43
1.4.4 การศึกษา	45
2 โครงการริเริ่มและความร่วมมือในปัจจุบัน โครงการริเริ่มที่ประสบความสำเร็จและเป็นประโยชน์ต่อเด็ก และบริษัท	48
2.1 โครงการริเริ่มในปัจจุบัน	50
2.2 ประโยชน์ต่อเด็ก	58
2.3 ประโยชน์ต่อบริษัท	60
3 แนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหา ทำอย่างไรจึงจะช่วยเหลือเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงาน ก่อสร้างได้	68
3.1 กรอบปฏิบัติการ	70
3.2 สรุปผล	75

โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อระบุข้อท้าทายและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เด็ก ผู้ซึ่งเป็นประชากรที่เปราะบางที่สุดกลุ่มหนึ่งกำลังเผชิญอยู่ เด็กเหล่านี้คือเด็กที่อาศัยอยู่ในและรอบ ๆ ที่พักคนงานก่อสร้างในประเทศไทย

โครงการนี้ยังได้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับโครงการริเริ่มที่ภาคเอกชนดำเนินการเพื่อช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ ภายใต้กรอบความรับผิดชอบต่อสังคมและการพัฒนาที่ยั่งยืน (CSR and Sustainability)

จากการสำรวจความต้องการของเด็ก ๆ และรวบรวมคำตอบที่ได้รับจากบริษัท รายงานฉบับนี้ได้นำเสนอ *กรอบปฏิบัติการ (Framework for Action)* เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการวางแผนและขยายการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างทั่วประเทศต่อไป

เด็กเหล่านี้คือใคร

พวกเขาคือเด็ก ๆ ที่เกิดจากพ่อแม่ที่เป็นคนข้ามชาติ หรือเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างทั่วประเทศ

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของภาคเอกชนคือใคร

บริษัทก่อสร้างริมทรัพย์ บริษัทก่อสร้าง ผู้รับเหมาก่อสร้าง และผู้รับเหมาช่วง

แล้วจะเกิดอะไรขึ้นต่อไปในอนาคต

ข้อมูลที่ได้จากบริษัทก่อสร้างริมทรัพย์และบริษัทก่อสร้างหลายแห่ง รวมทั้งจากครอบครัวของแรงงานก่อสร้างข้ามชาติและผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ทำให้ได้มาซึ่ง *กรอบปฏิบัติการ (Framework for Action)* อันเป็นจุดเริ่มต้นไปสู่การพัฒนาทั้งภาคอุตสาหกรรมก่อสร้างเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็ก ๆ ต่อไป

คำนำ

ประเทศไทยมีเด็กกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มประชากรเปราะบาง ความต้องการของพวกเขาต้องได้รับความเข้าใจและจัดการดูแล เด็กกลุ่มนี้คือเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง

เด็กกลุ่มนี้ คือลูกแรงงานข้ามชาติที่เกิดในประเทศไทย หรือเด็กที่ย้ายถิ่นตามพ่อแม่หรือญาติที่หวังจะเข้ามาทำงานก่อสร้างเพื่อแลกค่าแรงขั้นต่ำ เด็กส่วนใหญ่มาจากประเทศเมียนมาร์หรือกัมพูชา สิ่งที่น่าเศร้าคือ ในขณะที่พ่อแม่ของเด็ก ๆ เหล่านี้มีส่วนร่วมสร้างความเติบโตให้แก่ธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์อันเฟื่องฟูในประเทศไทย เด็กส่วนใหญ่กลับโตขึ้นในสภาพที่ไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพพื้นฐาน ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ และขาดโอกาสในวัยเด็ก

เนื่องจากทราบถึงความเปราะบางดังกล่าว ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในภาคเอกชน เริ่มตั้งแต่บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ รายใหญ่ไปจนถึงผู้รับเหมาช่วงในท้องถิ่น ต่างแสดงความสนใจที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของเด็ก ๆ โครงการศึกษานี้มุ่งเก็บข้อมูลเกี่ยวกับโครงการริเริ่มต่าง ๆ ที่ได้ดำเนินการภายใต้ความร่วมมือของบริษัทก่อสร้างและบริษัทอสังหาริมทรัพย์ เพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กกลุ่มนี้ ตลอดจนศึกษาผลลัพธ์เชิงบวกที่บริษัทที่มีความมุ่งมั่นเหล่านี้ได้รับและต้องการขยายผลต่อไป

ข้อมูลใหม่ที่นำเสนอในที่นี้ ได้ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและความลึกซึ้งของปัญหาและความท้าทายที่เด็ก ๆ กำลังเผชิญอยู่ โดยพบว่าพวกเขามักไม่สามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐานและวัคซีนได้ บ่อยครั้งที่พวกเขาไม่ได้เข้าโรงเรียน ต้องเผชิญอุปสรรคด้านภาษา และเติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมที่คุกคามความปลอดภัยอย่างร้ายแรง เด็กเหล่านี้แทบไม่มีโอกาสได้เล่นอย่างปลอดภัย หรือได้สนุกสนานกับเพื่อน ๆ อาจกล่าวได้ว่า เด็กจำนวนมากโตขึ้นมาแบบไม่มีโอกาสได้เป็นเด็กเลย

ปัจจุบัน มีโครงการริเริ่มหลายโครงการที่กำลังเกิดขึ้นทั่วประเทศไทยเพื่อช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ ซึ่งนำโดยบริษัทก่อสร้างและบริษัทอสังหาริมทรัพย์ สิ่งที่น่ายินดีอย่างยิ่งคือ ผลวิเคราะห์ของเราชี้ให้เห็นว่า โครงการเหล่านี้เป็นประโยชน์ ทั้งต่อตัวเด็กและต่อบริษัท โดยบริษัทก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ชั้นนำที่ได้ลงทุนให้การช่วยเหลือเด็ก ๆ ได้รายงาน ถึงประโยชน์ที่บริษัทได้รับในแง่การดำเนินธุรกิจเอาไว้ (หัวข้อ 2.3 และ 2.4)

ในขณะที่เด็ก ๆ มีสุขภาพและพัฒนาการดีขึ้นเมื่อพวกเขาได้เติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และได้เข้าถึงบริการด้านสุขภาพ การศึกษา และการคุ้มครองเด็ก บริษัทที่เป็นผู้ริเริ่มโครงการพัฒนาเหล่านี้ก็ได้รายงานประโยชน์ที่ธุรกิจได้รับเช่นกัน อาทิ

- มีผลการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental and Social Governance: ESG) ดีขึ้นตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผลบวกต่อการลงทุนจากต่างประเทศ
- มีผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นในแง่การดูแลผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเพิ่มโอกาสที่รายงานวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environment Impact Assessment: EIA) จะได้รับการอนุมัติสำหรับโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ และ
- มีความสามารถในการรักษาแรงงานไว้ได้มากขึ้น ซึ่งส่งผลให้ผลิตภาพเพิ่มสูงขึ้น และลดความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุของแรงงาน ทั้งในสถานที่ทำงานและในสภาพแวดล้อมของที่พักรั่วครว

รายงานฉบับนี้ชี้ให้เห็นถึง โครงการดี ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการขยายผลไปสู่ระดับประเทศผ่านการพัฒนาทั้งภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงชีวิตของเด็กกลุ่มนี้ได้ตลอดชั่วอายุคน

เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เราได้นำเสนอ *กรอบปฏิบัติการ (Framework for Action)* ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลผ่านการปรึกษาหารือกับบริษัทต่าง ๆ กระทบที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน รวมทั้งกลุ่มเด็ก ๆ เอง และจัดทำขึ้นเป็นรายงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ (*บทที่ 3 แนวทางหลักในการแก้ไขปัญหา*)

ด้วยความร่วมมือกัน เราจะสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง ในลักษณะที่เป็นประโยชน์ทั้งต่อเด็กและบริษัทก่อสร้างทั่วประเทศได้ เราหวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการนี้จะเป็เครื่องมือที่จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวต่อไป

นิโคลา ครอสตา,
ผู้ก่อตั้งมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก

โธมัส ดาวิน,
ผู้แทนองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย

แม่เอิ้นและลูกชายของเธอทั้งสองคน (อายุ 7 ขวบ และ 3 ขวบ)
ย้ายมาจากประเทศเมียนมา แม่เอิ้นและสามีทำงานกับ
บริษัทรับเหมาก่อสร้างในประเทศไทยมาแล้วเป็นเวลา 6 ปี

บทสรุป ผู้บริหาร

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับเด็กข้ามชาติและพ่อแม่ผู้ปกครอง บริษัทก่อสร้างและบริษัท อสังหาริมทรัพย์ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง และองค์กรพัฒนาเอกชน เป็นการสำรวจปัญหาและความท้าทายที่เด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างต้องเผชิญ พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับทางออกของปัญหา และวิธีขยายผลเพื่อ ปromote ความรับผิดชอบต่อสังคมในภาคธุรกิจก่อสร้างของประเทศไทย

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การช่วยเหลือเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างทั่วประเทศเป็นสิ่งที่จะทำให้ สำเร็จได้ โดยสามารถเอื้อประโยชน์ทั้งต่อตัวเด็กและผู้เกี่ยวข้องภาคเอกชนไปพร้อม ๆ กัน โดยผู้เกี่ยวข้องหลักคือ บริษัทก่อสร้างและบริษัทอสังหาริมทรัพย์ที่เริ่มตระหนักมากขึ้นว่า การลงทุนเพียงเล็กน้อยเพื่อสนับสนุนเด็กกลุ่มนี้ สามารถส่งผลที่ใหญ่หลวงต่อชีวิตของเด็ก ๆ ได้ และการลงทุนนี้ยังเป็นผลดีต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทอีกด้วย แม้ว่าการทำงานในโครงการต่าง ๆ ในปัจจุบันอาจเข้าถึงเด็กได้เพียงจำนวนหนึ่ง แต่ก็สามารถขยายไปสู่การช่วย เหลือเด็กกลุ่มนี้ทั่วประเทศได้ในอนาคต

เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจว่า การลงทุนสนับสนุนเด็กกลุ่มนี้ในรูปแบบใดจะประสบความสำเร็จมากที่สุด การศึกษาจึงแบ่งออกเป็น 3 บท โดยมีจุดมุ่งหมายคือ

1. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและความท้าทายที่เด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานทั่วประเทศ กำลังเผชิญ โดยใช้ข้อมูลและหลักฐานใหม่ ๆ
2. ระบุโครงการริเริ่มที่มีอยู่ในปัจจุบัน ที่สามารถช่วยให้เด็ก ๆ เอาชนะปัญหาและความท้าทายเหล่านี้ได้ โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคเอกชน
3. นำเสนอกรอบปฏิบัติการ เพื่อวางโครงสร้างและขยายผลโครงการริเริ่มไปสู่การช่วยเหลือเด็ก ๆ อย่างได้ผลทั่วประเทศ

ปัญหาและความท้าทายที่เด็กข้ามชาติและพ่อแม่ผู้ปกครองระบุไว้ใน การสัมภาษณ์เชิงลึก เน้นไปที่ปัญหาด้าน โครงสร้างพื้นฐาน การคุ้มครองเด็ก และการเข้าถึงบริการสุขภาพและการศึกษา โดยมีข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

ในด้านโครงสร้างพื้นฐานของที่พักคนงานก่อสร้างที่เด็ก ๆ อยู่อาศัย ผู้ให้สัมภาษณ์ให้ความเห็นว่า จำนวนห้องอาบน้ำ และห้องสุขามีไม่เพียงพอ และรายงานปัญหาจากอันตรายเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้า ซึ่งเคยเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง เป็นที่น่า สงเกตว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งเด็กและผู้ใหญ่แสดงออกอย่างชัดเจนว่าต้องการให้มีห้องอาบน้ำแบบแยกเพศ (เกือบ 90% ของผู้ให้สัมภาษณ์) เมื่อถามถึงความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย เด็ก ๆ ที่ให้สัมภาษณ์ให้ความสำคัญ มากกับโอกาสทางสังคมภายในที่พักคนงาน โดยพวกเขาต้องการจะเป็นเพื่อนกับเด็กคนอื่น ๆ ในชุมชนมากขึ้น และ อยากให้มีกิจกรรมและของเล่นมากขึ้น

การสำรวจประเด็นการ**คุ้มครองเด็ก** ซึ่งรวมถึงเรื่องของการเข้าถึงบริการสำคัญ เช่น บริการสุขภาพและการศึกษา การจัดทำเอกสารยืนยันตัวตน ความเสี่ยงต่อการถูกกีดกันและถูกเลือกปฏิบัติจากสังคม การแยกจากครอบครัว ความรุนแรงในครอบครัว และปัญหาแรงงานเด็ก พบว่า ยังขาดการแบ่งปันข้อมูลด้านบริการต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ให้อีกแก่ครอบครัวที่เพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ในที่พักคนงาน อย่างไรก็ตาม ในที่พักคนงานทุกที่จะมีเครือข่ายลูกจ้างและผู้นำชุมชนอยู่ ซึ่งการมีเครือข่ายดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงโอกาสและความเป็นไปได้ในการจัดฝึกอบรมและแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับบริการที่สำคัญให้แก่ครอบครัวที่เข้ามาอยู่ใหม่ได้

ในเรื่องการเข้าถึงบริการ**สุขภาพ** พบว่ามีปัญหาในการเข้าถึงวัคซีนและบัตรประกันสุขภาพ ด้วยเหตุที่การได้รับวัคซีนเป็นสิ่งสำคัญด้านสาธารณสุขและเป็นมาตรการทางสุขภาพที่จำเป็นสำหรับทุกคน ความท้าทายนี้จึงชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการช่วยเหลือเด็ก ๆ ส่วนอุปสรรคสำคัญในการได้รับบัตรประกันสุขภาพ คือค่าใช้จ่ายที่สูงและการต้องมีเอกสารจำเป็น ซึ่งปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการสนับสนุนต่าง ๆ เช่น การแบ่งปันข้อมูลซึ่งทำให้การเข้าถึงบริการด้านเอกสารดีขึ้น และการฝึกอบรมความรู้เรื่องการเงิน ฯลฯ

ในประเด็นการเข้าถึงบริการด้าน**การศึกษา** ผู้เกี่ยวข้องหลายรายทั้งที่เป็นบริษัทและองค์กรพัฒนาเอกชนที่คุ้นเคยกับสภาพที่พักคนงานก่อสร้างต่างรายงานว่า เด็กจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนแม้ว่าเด็กทุกคนในประเทศไทยจะมีสิทธิ์เข้าเรียนในโรงเรียนก็ตาม ปัญหาและความท้าทายก็คือ ความลำบากในการเดินทางไปโรงเรียนรัฐในพื้นที่ ความสามารถของครอบครัวในการจ่ายค่าใช้จ่ายในโรงเรียน และการที่เด็กโตต้องอยู่คอยดูแลน้อง ๆ ขณะที่พ่อแม่ออกไปทำงาน

หลังจากได้รับทราบปัญหาและความความท้าทายของเด็ก ๆ ผ่านการสัมภาษณ์ตัวเด็กและพ่อแม่ คณะผู้วิจัยได้ทบทวนโครงการริเริ่มต่าง ๆ จากองค์กรพัฒนาเอกชนและองค์กรภาคประชาสังคมที่สนับสนุนเด็กเหล่านี้ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร เชียงใหม่ สังกะบุรี แม่สอด และพญา โดยเน้นโครงการริเริ่มที่ร่วมมือกับภาคเอกชน ซึ่งเป็นบริษัทก่อสร้างและบริษัทอสังหาริมทรัพย์ และเนื่องจากผู้เกี่ยวข้องภาคเอกชนมีบทบาทสำคัญต่อสภาพความเป็นอยู่ของแรงงานข้ามชาติ ความร่วมมือระหว่างภาคประชาสังคมกับบริษัทเอกชน (นอกเหนือจากรัฐบาล) จึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จในการช่วยเหลือเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง โดยเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) ข้อ 17 ว่าด้วย “ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของความร่วมมือกันระหว่างภาคีหลายฝ่าย ที่นำเอาผู้มีบทบาทแตกต่างกันเข้ามาร่วมจัดการแก้ปัญหาเพื่อบรรลุความก้าวหน้าอย่างยั่งยืน¹

โครงการริเริ่มที่นำเสนอไว้ในรายงานฉบับนี้ คัดเลือกตามปัญหาและความท้าทายที่แตกต่างกันไปตามที่เด็กผู้ให้สัมภาษณ์หยิบยกขึ้นมา ตั้งแต่การสร้างพื้นที่ปลอดภัยไปจนถึงการรณรงค์เรื่องวัคซีน โดยเลือกมา 6 โครงการเด่น ๆ ที่ดำเนินการภายใต้ความร่วมมือของบริษัทก่อสร้างและบริษัทอสังหาริมทรัพย์ ได้แก่

¹ The Global Goals for Sustainable Development, '17 Partnerships for the Goals', <www.globalgoals.org/17-partnerships-for-the-goals>, accessed September 2017.

© มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก

- พื้นที่ปลอดภัยภายในที่พักคนงานก่อสร้าง – แสนสิริ ร่วมกับ วิศวภัทร์ + องค์การยูนิเซฟ + มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก
- การสนับสนุนการเรียนนอกระบบ – นารายณ์ พร้อพเพอร์ตี้ ร่วมกับ มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก
- การปรับปรุงด้านความปลอดภัยและน้ำสะอาด สุขาภิบาล และสุขอนามัย– เชียงใหม่ริมตอย + มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก
- การอบรมเพื่อการเข้าถึงบริการสุขภาพ การศึกษา และความปลอดภัย – ฟิงค์นคร + มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก
- โครงการรณรงค์เรื่องวัคซีน – แสนสิริ ร่วมกับผู้รับเหมา + องค์การอนามัยโลก + องค์การยูนิเซฟ
- ศูนย์การเรียนรู้ – อารียา พรอพเพอร์ตี้ + องค์กรพัฒนาเอกชนท้องถิ่น

เพื่อให้มีการขยายผลโครงการริเริ่มจากที่ทำในที่พักคนงานก่อสร้างจำนวนหนึ่ง ไปสู่เด็กที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างทั่วประเทศ เราจึงนำเสนอกรอบปฏิบัติการเพื่อวางโครงสร้างและขยายความช่วยเหลือที่เหมาะสม กรอบปฏิบัติการนี้ได้เสนอแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของที่พักคนงานซึ่งมีเด็ก ๆ อาศัยอยู่ รวมทั้งแนวทางในการเข้าถึงการคุ้มครองเด็กและบริการสุขภาพและการศึกษา แนวทางเหล่านี้มีตัวอย่างอ้างอิงซึ่งช่วยเติมเต็มข้อเสนอแนะดังกล่าว เช่น การปรับปรุงระบบน้ำสะอาด สุขาภิบาล และสุขอนามัยในที่พักคนงาน หรือการฝึกอบรมเครือข่ายในที่พักคนงานให้เข้าถึงสถานบริการสาธารณสุขและโรงเรียนรัฐ เป็นต้น

โดยรวมแล้ว องค์ประกอบเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงแนวทางการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เด็ก ๆ กลุ่มนี้เติบโตขึ้น รวมถึงการคุ้มครองเด็ก ตลอดจนการเข้าถึงบริการสำคัญทางสุขภาพและการศึกษา บริษัทต่าง ๆ ได้รายงานถึงประโยชน์ที่ธุรกิจได้รับจากการลงทุนให้ความช่วยเหลือเด็ก ๆ กลุ่มนี้ ซึ่งมีตั้งแต่คุณค่าของแบรนด์ที่เพิ่มขึ้น ไปจนถึงการที่บริษัทสามารถรักษาแรงงานไว้ได้มากขึ้น (ดู หัวข้อ 2.3 ประโยชน์ที่บริษัทได้รับ) ดังนั้น โครงการนี้จึงถือเป็นการปูทางสำหรับการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ในอนาคต โดยปรับเปลี่ยนจากโครงการที่ริเริ่มและดำเนินการเป็นครั้งคราว ไปสู่การยกระดับการพัฒนาในวงกว้างที่จะทำให้ความอยู่ดีมีสุขของเด็ก ๆ กลายเป็นบรรทัดฐานของการดำเนินธุรกิจก่อสร้างทั่วประเทศ

อภิธานศัพท์

เด็ก – มาตรา 1 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ให้คำจำกัดความไว้ว่า เด็ก หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น²

การคุ้มครองเด็ก (Child protection) – หมายถึงการปกป้องคุ้มครองเด็กจากรูปแบบของความรุนแรงทั้งปวง ทั้งทางร่างกายและจิตใจ จากการล่วงละเมิดหรือการกระทำอันมิชอบ การทอดทิ้งหรือการปฏิบัติโดยประมาท การปฏิบัติที่ผิดหรือการแสวงประโยชน์ รวมถึงการกระทำอันมิชอบทางเพศขณะอยู่ในความดูแลของบิดามารดาผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือบุคคลอื่นใดซึ่งเด็กนั้นอยู่ในความดูแล ด้วยการดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงด้านนิติบัญญัติบริหาร สังคมและการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 19 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก³

หลักการสิทธิเด็กและหลักปฏิบัติทางธุรกิจ (Children’s rights and business principles: CRBP) – คือหลักการ 10 ข้อที่องค์กรยูนิเซฟ องค์กร Save the Children และ UN Global Compact จัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมบริษัทให้ดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมและการเคารพและส่งเสริมสิทธิเด็กในสถานประกอบการ ในตลาด และในชุมชน ร่วมกันกับรัฐบาลในการทำหน้าที่คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิเด็ก⁴

ความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ (Corporate social responsibility: CSR) – หมายถึงการริเริ่มขององค์กรในการประเมินและแสดงความรับผิดชอบต่อผลกระทบของธุรกิจที่มีต่อสุขภาวะทางสิ่งแวดล้อมและสังคม ความรับผิดชอบต่อสังคมที่เน้นในเรื่องเด็ก หมายถึงความพยายามเชิงบวกที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวิถีปฏิบัติทางธุรกิจเนื่องจากสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อเด็ก รวมทั้งหมายถึงการจัดวางตำแหน่งของธุรกิจภายในเครือข่ายของความสัมพันธ์และภาระหน้าที่ มาตรฐานและความตกลงระหว่างรัฐ กฎระเบียบและนโยบายรัฐบาล ห่วงโซ่อุปทาน รูปแบบทางธุรกิจที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย และปัจจัยสำคัญอื่น ๆ ที่ส่งอิทธิพลต่อธุรกิจ⁵

การสร้างคุณค่าร่วม (Creating shared value: CSV) – หมายถึงกระบวนการพิจารณาผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบของวิธีปฏิบัติทางธุรกิจหลักต่อเป้าหมายในการพัฒนา และตระหนักว่าความก้าวหน้าไปสู่แต่ละเป้าหมายนั้น มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงระหว่างกันอย่างไรบ้าง⁶ โดยภาคธุรกิจมักเรียกแนวคิดนี้ว่า “ความยั่งยืน”

การย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ (Irregular migration) – หมายถึงการเคลื่อนที่ย้ายถิ่นฐานของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกิดขึ้นนอกบรรทัดฐานด้านกฎระเบียบของประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน หรือประเทศปลายทาง ในมุมมองของ

² United Nations Children’s Fund, The Global Compact, and Save the Children, *Children’s Rights and Business Principles*, New York, 2012, p.36.

³ United Nations Children’s Fund, *Convention on the Rights of the Child*, <https://downloads.unicef.org.uk/wp-content/uploads/2010/05/UNCRC_united_nations_convention_on_the_rights_of_the_child.pdf?_ga=2.230307871.265105619.1508816283-641166473.1508816283>, accessed September 2017.

⁴ United Nations Children’s Fund, The Global Compact, and Save the Children, *Children’s Rights and Business Principles*, New York, 2012, p.11.

⁵ United Nations Children’s Fund, *Corporate Social Responsibility*, <www.unicef.org/csr/>, accessed 19 October 2017.

⁶ Save the Children, *Shared Value*, <<http://www.sharedvalue.org/partners/funding-partners/save-children/>>.

© มูลนิธิเพื่อพัฒนาบ้านเด็ก

ประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทางนั้น หมายถึงการเข้ามาพำนักหรือทำงานโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่มีเอกสารที่จำเป็น ตามกฎระเบียบด้านการเข้าเมือง ในมุมมองของประเทศที่เป็นต้นทาง การย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ พบเห็นได้อย่าง เช่น กรณีที่บุคคลข้ามพรมแดนระหว่างประเทศโดยไม่มีหนังสือเดินทางหรือเอกสารการเดินทางที่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในการดำเนินการเพื่อออกนอกประเทศ⁷

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of understanding: MOU) – หมายถึงข้อตกลงอย่างเป็นทางการระหว่างสองฝ่ายขึ้นไป

การย้ายถิ่นแบบปกติ (Regular migration) – คือการเคลื่อนที่ของคนหรือกลุ่มคนจากถิ่นที่อยู่ประจำไปสู่ถิ่นที่อยู่ใหม่อย่างถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการออกจกประเทศต้นทาง และการเดินทางเข้าสู่ประเทศปลายทาง⁸

การอยู่รอดและการพัฒนา (Survival and development) – เป็นหนึ่งในหลักการสำคัญ 4 ข้อของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ที่ยอมรับว่าเด็กย่อมมีสิทธิต่าง ๆ ที่เหมาะสมตามวัย อาทิ การคุ้มครองทางสังคม การดูแลสุขภาพ การมีภาวะโภชนาการที่ดี ความเป็นอยู่ที่ได้มาตรฐาน อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีและปลอดภัย มีการศึกษา มีเวลาพัก และเวลาเล่น สิทธิเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน นอกจากนี้ การคุ้มครองเด็กจากความรุนแรงและการแสวงประโยชน์ก็มีความสำคัญต่อการอยู่รอดและการพัฒนาของเด็กเช่นกัน⁹

⁷ International Organization for Migration, *Key Migration Terms*, <www.iom.int/key-migration-terms>, accessed 19 October 2017.

⁸ Ibid.

⁹ UNICEF, *Convention on the Rights of the Child*, UNHCR, 1995, <www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx>.

1

เด็กข้ามชาติที่อาศัย
ในที่พักคนงานก่อสร้าง
ในประเทศไทย

ปัญหาและความท้าทาย

1.1 ระเบียบวิธีการศึกษา

ขอบเขต

การศึกษาเพื่อสำรวจครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการด้านการคุ้มครองเด็ก บริการทางสุขภาพ และการศึกษาสำหรับเด็กข้ามชาติที่อาศัยในที่พักคนงานก่อสร้างในประเทศไทย ข้อมูลที่ได้รวบรวมจากการสัมภาษณ์มุ่งเน้น การทำความเข้าใจถึงความท้าทายและแนวโน้มที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของเด็กกลุ่มนี้¹⁰ เพื่อเป็นการเคารพ และแสดงรับผิดชอบต่อครอบครัวที่อาศัยในที่พักคนงานก่อสร้าง รวมทั้งบริษัทก่อสร้างที่เป็นเจ้าของที่พักเหล่านี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นเด็กและพ่อแม่เด็กได้รับคัดเลือกจากที่พักคนงาน 21 แห่งของบริษัทก่อสร้างที่มูลนิธิเครือข่ายพัฒนา บ้านเด็กมีข้อตกลงและได้รับอนุญาตให้ดำเนินงานอย่างถูกต้องตามกฎหมาย¹¹ ด้วยเหตุนี้ที่พักคนงานทุกแห่งในการ ศึกษาชิ้นนี้จึงตั้งอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาเพิ่มเติมในอนาคตอาจเป็นประโยชน์ในการเชื่อมโยงข้อค้นพบครั้งนี้ กับพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศ สำหรับข้อจำกัดอื่น ๆ และคำแนะนำสำหรับการดำเนินงานในอนาคตได้มีการระบุไว้ใน ส่วนอื่น ๆ ของรายงาน

กระบวนการสัมภาษณ์ภาคสนามพัฒนาขึ้นจากหลักการต่าง ๆ จากหลายแหล่งที่มา¹² และจากประสบการณ์ที่กว้างขวาง ของบุคลากรของมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กในด้านการวิจัยเชิงสำรวจและการทำงานกับแรงงานข้ามชาติและเด็ก ๆ

นอกจากการสัมภาษณ์เด็กและผู้ปกครองแล้ว ยังมีการสัมภาษณ์เชิงสำรวจข้อมูลกับผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อคัดเลือกโครงการ ริเริ่มที่เด่น ๆ มานำเสนอในหัวข้อ 2.1 โครงการริเริ่มในปัจจุบัน ผู้เกี่ยวข้องนี้รวมถึงบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ บริษัทก่อสร้างและผู้รับเหมาช่วงรวม 14 ราย เจ้าหน้าที่จากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง 3 กระทรวง และเจ้าหน้าที่องค์กร พัฒนาเอกชนที่ทำงานกับแรงงานข้ามชาติทั่วประเทศไทยอีก 20 องค์กร มีการพัฒนาคู่มือการสัมภาษณ์ขึ้นเพื่อใช้ในการ สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้ โดยยึดตามความเข้าใจต่อโครงการช่วยเหลือเด็กที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประเด็นที่ องค์กรนั้น ๆ ให้ความสำคัญ เช่น ให้ความสำคัญกับประเด็นสุขภาพของประชาชนโดยการฉีดวัคซีน ตลอดจนปัญหา และความท้าทายต่าง ๆ ที่ต้องเอาชนะ

วิธีการคัดเลือกผู้ให้สัมภาษณ์

โครงการนี้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามโอกาส ในระหว่างการตรวจเยี่ยมที่พักคนงานก่อสร้างของมูลนิธิเครือข่ายพัฒนา บ้านเด็กในช่วงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2559 ถึงวันที่ 12 พฤษภาคม 2560 โดยมุ่งสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มที่เป็นผู้ชาย ผู้หญิง และเด็กในจำนวนใกล้เคียงกันในที่พักคนงานแต่ละแห่งทั้ง 21 แห่ง ผู้ใหญ่ที่จะเข้าร่วมโครงการได้ต้องเป็นพ่อแม่ ที่มีบุตรอย่างน้อยหนึ่งคนอาศัยอยู่ด้วยกันในสถานที่ก่อสร้างที่มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กได้รับอนุญาตให้เข้าถึง

¹⁰ แม้จะเรียกกลุ่มประชากรเด็กกลุ่มนี้ว่าเด็กข้ามชาติที่อาศัยในประเทศไทย แต่เด็กจำนวนมากเกิดในประเทศไทย จำนวนเด็กที่เป็นลูกแรงงานข้ามชาติที่เกิดในประเทศไทยยังไม่สามารถ ระบุได้แน่ชัด แต่ข้อมูลนี้ควรถูกค้นคว้าต่อในการศึกษาในอนาคต

¹¹ เพื่อเป็นไปตามมาตรฐานการคุ้มครองเด็กสำหรับเด็กที่อาศัยในที่พักคนงานก่อสร้าง ควรมีข้อตกลงอย่างเป็นทางการก่อนให้การสนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชนหรือภาคประชาสังคม บริษัท ที่รับผิดชอบการดำเนินงานในสถานที่ก่อสร้าง ควรสอบถามถึงการดำเนินงานขององค์กรนั้น ๆ โดยเฉพาะในด้านการคุ้มครองเด็ก) ก่อนให้ความยินยอมในการเข้า ดำเนินการ

¹² Horizons Population Council and IMPACT Family Health International, *Ethical Approaches to Gathering Information from Children and Adolescents in International Settings: Guidelines and Resources*, 2005; Mack, N., et al., *FHI360's Qualitative Research Methods: A data collector's field guide*, 2005; The Association of Social Anthropologists of the UK and Commonwealth, *Ethical Guidelines for Good Research Practice*, 1999.

และพูดภาษาไทย ไทใหญ่ พม่า หรืออังกฤษ และสามารถให้ความยินยอมในการให้สัมภาษณ์¹³ เด็กที่จะเข้าร่วมงานวิจัยได้ต้องมีอายุ 6-17 ปีในช่วงที่ให้สัมภาษณ์ และต้องอาศัยอยู่ในสถานที่ก่อสร้างที่มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กได้รับอนุญาตให้เข้าถึง และพูดภาษาไทย ไทใหญ่ พม่า หรืออังกฤษ และสามารถให้ความยินยอมในการให้สัมภาษณ์¹⁴ โดยมีพ่อแม่หรือผู้ปกครองเป็นผู้ให้ความยินยอม

บทบาทของเจ้าหน้าที่โครงการ

การสัมภาษณ์แต่ละครั้งประกอบด้วยผู้สัมภาษณ์และล่าม/ผู้ช่วยวิจัยที่เป็นเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้รับผิดชอบการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม ในขณะที่ล่าม/ผู้ช่วยวิจัยรับผิดชอบการแปลคำถามของผู้สัมภาษณ์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาของผู้ให้สัมภาษณ์ (ภาษาไทย ไทใหญ่ หรือพม่า) โดยตรง ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะให้สัมภาษณ์เป็นภาษาไทย (มากกว่า 80%) ในขณะที่เด็กส่วนใหญ่ให้สัมภาษณ์เป็นภาษาไทย (เกือบ 95%) โดยล่ามมีหน้าที่แปลคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์เป็นภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้สัมภาษณ์บันทึกด้วยการเขียน การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดบันทึกทั้งหมดทำในภาษาอังกฤษ

พนักงานโครงการทุกคนมีประสบการณ์ในการทำงานกับแรงงานข้ามชาติและเด็ก และยึดมั่นในหลักการเรื่องการคุ้มครองเด็ก

ประเภทของการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม

การสัมภาษณ์ทั้งหมดใช้แบบสอบถามแบบผสมผสาน (มีทั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด) ทั้งหมด 182 ข้อ โดยรวมถึงคำถามเพื่อติดตามผลในหัวข้อต่อไปนี้: ข้อมูลประชากรและการย้ายถิ่นฐาน การเข้าถึงการดูแลสุขภาพ การเข้าถึงการศึกษา ภาษาและการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต สุขภาพจิตและความเป็นอยู่ การถูกกีดกันและเลือกปฏิบัติจากสังคม อุปสรรคทางการเงิน (เฉพาะพ่อแม่) อุปสรรคด้านเอกสาร (เฉพาะพ่อแม่) น้ำสะอาด สุขาภิบาลและสุขอนามัย ความปลอดภัยและสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต การดื่มเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ในครอบครัว และความรุนแรง (ผู้หญิงและเด็กเท่านั้น) นอกจากนี้ มีการเพิ่มคำถามตามสมควรเพื่อสำรวจประเด็นใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องภาคเอกชน (บริษัทอสังหาริมทรัพย์ บริษัทก่อสร้างและผู้รับเหมาช่วง) กระทรวงที่เกี่ยวข้อง และองค์กรภาคประชาสังคมที่ทำงานกับแรงงานย้ายถิ่นทั่วประเทศ

ก่อนที่จะเริ่มโครงการเก็บข้อมูลนี้ ได้มีการสุ่มเลือกที่พักคนงานก่อสร้างจำนวน 3 แห่ง เพื่อทดสอบภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามและขั้นตอนการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างเล็ก ๆ จากกลุ่มประชากรทั้งสามกลุ่มที่จะทำการศึกษา (ผู้หญิง ผู้ชาย และเด็ก) หัวข้อแบบสอบถามและถ้อยคำที่ใช้ในคำถาม การให้ความยินยอมและขั้นตอนการอ้างอิงทั้งหมดได้รับการแก้ไขตามการศึกษานำร่องก่อนที่จะเริ่มทำการสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการครั้งแรกของโครงการ

¹³ เด็กหญิงคนหนึ่งบอกว่า เธออายุ 5 หรือ 6 ปีในช่วงให้สัมภาษณ์ เธอสามารถให้สัมภาษณ์โดยไม่มีอุปสรรคใด ๆ เธอถูกรวมไว้ในการศึกษาครั้งนี้ และถูกระบุไว้ในฐานะผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีอายุ 5 ปีในระหว่างการสัมภาษณ์

¹⁴ หญิงตั้งครรภ์ที่ให้สัมภาษณ์จะถูกรวมไว้ในฐานะแม่ที่มีลูก 1 คน อย่างไรก็ตาม มีหญิงคนหนึ่งไม่มีลูกในขณะที่ให้สัมภาษณ์ แต่ถูกนับรวมไว้ในการศึกษาครั้งนี้เนื่องจากเธอเคยมีลูก 1 คนแต่เสียชีวิตในขณะที่ยังเป็นทารก

ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม

ทางโครงการคำนึงถึงความปลอดภัยและความอยู่ดีมีสุขของเด็กที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเป็นพิเศษ ทั้งพ่อแม่ ผู้ปกครอง และเด็ก ต่างได้รับคำชี้แจงให้ทราบเกี่ยวกับโครงการก่อน โดยในกรณีที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ทางโครงการได้รับความยินยอมจากทั้งพ่อแม่และผู้ปกครองแล้ว นอกจากนี้ ยังมีแผนติดตามผลในกรณีที่ได้รับรายงานเกี่ยวกับความกังวลด้านความปลอดภัยของผู้ให้สัมภาษณ์ โดยจะติดตามดูแลเป็นรายกรณีและมีนักสังคมสงเคราะห์เข้ามามีส่วนร่วม

การจัดเตรียมคำถามเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวเป็นไปตามข้อเสนอแนะขององค์การอนามัยโลกว่าด้วยจริยธรรมและความปลอดภัยสำหรับการทำวิจัยเรื่องความรุนแรงในครอบครัวต่อผู้หญิง¹⁵ เนื่องจากผู้หญิงเป็นฝ่ายถูกถามคำถามเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว (และผู้ชายไม่ได้ถูกถาม หากพิจารณาตามคำแนะนำเกี่ยวกับจริยธรรมและความปลอดภัยขององค์การอนามัยโลก) โดยการสัมภาษณ์ผู้หญิงจะเป็นการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลในที่ส่วนตัวเสมอ ในกรณีที่มีพ่อจำนวน 2-5 คน หรือเด็กจำนวน 2-5 คนสนใจที่จะให้สัมภาษณ์พร้อม ๆ กัน อาจจัดสัมภาษณ์เป็นกลุ่มได้ (กลุ่มของผู้ชายหรือกลุ่มของเด็ก) หากผู้ให้สัมภาษณ์ยินยอม โดยผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนตอบคำถามแต่ละคำถามด้วยตัวเอง และคำตอบของแต่ละคนได้รับการบันทึกและวิเคราะห์ในลักษณะเดียวกันโดยไม่คำนึงว่าเป็นการสัมภาษณ์แบบส่วนตัวหรือแบบกลุ่ม เจ้าหน้าที่โครงการได้สัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยจำนวน 98 คนผ่านการสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (33 ครั้ง เฉลี่ย 3 คนต่อครั้ง) และสัมภาษณ์แบบส่วนตัว 21 ครั้งตลอดช่วงโครงการ

การสัมภาษณ์ทั้งหมดดำเนินการในพื้นที่ส่วนตัวในบริเวณที่พักคนงานก่อสร้างที่ผู้ให้สัมภาษณ์อาศัยอยู่ หรือที่สำนักงานหลักของมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก ผู้สัมภาษณ์ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนของระเบียบวิธีวิจัยเพื่อให้แน่ใจว่าความเป็นส่วนตัวและความลับของผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับความคุ้มครองมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยผ่านกระบวนการเก็บรวบรวม จัดระเบียบ และวิเคราะห์ข้อมูล

¹⁵ World Health Organization, *Putting Women First: Ethical and Safety Recommendations for Research on Domestic Violence Against Women*, Department of Gender and Women's Health: Family and Community Health, Geneva, Switzerland, 2001, <www.who.int/gender/violence/womenfirtseng.pdf>, accessed September 2017.

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้มาจากแบบสอบถามและบทสัมภาษณ์ซึ่งได้รับการวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สำหรับการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเป็นการทำงานแบบสร้างทฤษฎีจากฐานราก (grounded theory methodology) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจำแนกหมวดหมู่ของเนื้อหา

คำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์จะถูกจำแนกประเภทด้วยรหัส โดยแยกตามทัศนคติความเชื่อหรือการรับรู้ของผู้ตอบ เมื่อนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาตรวจสอบ รหัสเหล่านั้นจะถูกแยกประเภทเพื่อวิเคราะห์รูปแบบและจำแนกประเภทหมวดหมู่ โดยหมวดหมู่เหล่านี้จะสะท้อนถึงประเด็นสรุปของประสบการณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งถูกถ่ายทอดออกมาในการสัมภาษณ์ รหัสและหมวดหมู่ต่าง ๆ จะถูกทบทวนซ้ำ ๆ จนกระทั่งรูปแบบภายในข้อมูลเริ่มชัดเจนมากยิ่งขึ้นและไม่มีหมวดหมู่ใหม่ ๆ ปรากฏขึ้นอีก (การอิ่มตัวของหมวดหมู่)

ข้อจำกัดของระเบียบวิธีการศึกษา

ระเบียบวิธีการศึกษานี้มีข้อจำกัดบางประการซึ่งรวมถึงขนาดตัวอย่างที่ค่อนข้างเล็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งขนาดตัวอย่างที่เล็กจะส่งผลเมื่อวิเคราะห์จำแนกข้อมูลกลุ่มย่อยภายในกลุ่มตัวอย่างผู้ใหญ่ กลุ่มแม่ หรือกลุ่มเด็ก และเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากคำถามใหม่ที่มีจะถูกเพิ่มเข้ามาในระหว่างการสัมภาษณ์¹⁶ สำหรับค่ามัธยฐานอายุของเด็กที่เข้าร่วมโครงการจะอยู่ที่ 9 ปี ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างนี้เป็นตัวแทนที่ดีของเด็กวัยประถมศึกษา (6-12 ปี) ได้ แต่ในทางกลับกันก็หากกลุ่มตัวอย่างที่จะเป็นตัวแทนเด็กวัยรุ่นที่ช่วงวัยสูงกว่าประถมศึกษาได้น้อยมาก ข้อจำกัดอีกประการหนึ่งคือการใช้วิธีหากกลุ่มตัวอย่างตามโอกาส ทั้งนี้ ผู้ที่เชิญมาสัมภาษณ์ได้ง่ายอาจแตกต่างจากผู้ที่ไม่สามารถติดต่อได้ยาก (เช่น ผู้ที่เก็บตัว ปิดประตูเงียบอยู่แต่ในห้อง กับผู้ที่ใช้เวลาอยู่ในพื้นที่สาธารณะ) หรือผู้ที่ไม่ต้องการให้สัมภาษณ์ การอนุญาตให้ผู้ร่วมวิจัยเลือกรับการสัมภาษณ์แบบเป็นกลุ่มได้ก็เป็นข้อจำกัดอีกประการหนึ่ง เนื่องจากคำตอบของผู้ร่วมวิจัยคนหนึ่งอาจได้รับอิทธิพลมาจากผู้ร่วมวิจัยคนอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน ถึงแม้ว่าตัวเลือกนี้จะใช้เฉพาะเมื่อผู้ให้สัมภาษณ์ต้องการเช่นนั้นจริง ๆ ก็ตาม นอกจากนี้การสัมภาษณ์ยังจำกัดเฉพาะผู้ร่วมวิจัยจากที่พักคนงานก่อสร้าง 21 แห่ง (ค่ามัธยฐานของจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ในที่พักแต่ละแห่งคือ 6 คน) และข้อมูลที่ได้สะท้อนถึงเงื่อนไขที่อาจเกิดขึ้นเฉพาะกับจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้นจึงไม่สามารถสรุปได้ว่าผลจะเป็นเช่นนั้นในทุกพื้นที่ของประเทศไทย

คำตอบที่ได้ทั้งหมดเป็นคำตอบจากการสำรวจตนเอง และอาจเป็นไปได้ว่า ผู้ตอบอาจให้คำตอบที่พวกเขาคิดว่า ผู้สัมภาษณ์จะเห็นว่า “ถูกต้อง” (คาดหวังให้สังคมพอใจ) หรืออาจรู้สึกอึดอัดหรือลังเลใจที่จะให้ข้อมูลบางอย่าง (เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพทางกฎหมายของพวกเขาในประเทศไทย หรือข้อมูลเกี่ยวกับความรุนแรง) สุดท้ายแนวคิดและคำศัพท์บางอย่าง อาจไม่สามารถแปลจากภาษาที่ใช้สัมภาษณ์กับภาษาอังกฤษโดยเก็บความหมายเดิมได้อย่างครบถ้วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับคำถามเชิงคุณภาพและการวิเคราะห์คำพูดอ้างอิงที่ได้จากการสัมภาษณ์

แม้จะมีข้อจำกัดตามที่กล่าวมาแล้วก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ก็ได้สร้างฐานข้อมูลในหมวดหมู่และหัวข้อต่าง ๆ อันหลากหลาย ซึ่งสามารถนำไปศึกษาต่อในเชิงลึกสำหรับการวิจัยในอนาคต ซึ่งก็ควรขยายไปถึงเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างอื่น ๆ ในประเทศไทย โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นศูนย์กลางเมืองสำคัญสำหรับแรงงานย้ายถิ่น รวมทั้งที่พักคนงานก่อสร้างในชนบทห่างไกลที่เด็ก ๆ ไม่สามารถเข้าถึงการคุ้มครอง บริการด้านสุขภาพ และการศึกษาดูด้วยเหตุปัจจัยที่แตกต่างกัน

¹⁶ ในรายงานฉบับนี้ จะมีเครื่องหมาย (*) ใส่ออกจากตัวเลขข้อมูล เพื่อบ่งชี้ว่าข้อมูลนั้นได้มาจากการสำรวจเคส ที่จำกัดกว่า 30 เคส

1.2 การย้ายถิ่นของแรงงานและ อุตสาหกรรมก่อสร้าง ในประเทศไทย

เศรษฐกิจไทยมีการเติบโตอย่างโดดเด่นในช่วง 4 ทศวรรษที่ผ่านมา ใน พ.ศ. 2554 ประเทศไทยขยับสถานะอย่างเป็นทางการจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางขั้นต่ำ ไปเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ เมียนมาร์ กัมพูชา และลาวยังมีสถานะเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางขั้นต่ำ¹⁷ การเติบโตทางเศรษฐกิจที่โดดเด่น ประกอบกับการมีภูมิประเทศที่ตั้งอยู่เป็นศูนย์กลางในภูมิภาค ทำให้คนจำนวนมากข้ามพรมแดนเข้ามาเพื่อหาโอกาสในการทำงานในประเทศไทย ปัจจุบันประเทศไทยได้กลายเป็นศูนย์กลางการโยกย้ายถิ่นฐานในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นทั้งประเทศต้นทาง ประเทศทางผ่าน และประเทศปลายทางของแรงงานย้ายถิ่นจำนวนมากจากประเทศเพื่อนบ้าน¹⁸

ลักษณะเด่นของการย้ายถิ่นของแรงงานในประเทศไทยสามารถอธิบายได้ตามลักษณะพื้นที่อุตสาหกรรมและอาชีพ แต่ตัวเลขข้อมูลเหล่านี้แตกต่างกันไปตามแหล่งที่มา ขณะนี้ยังไม่มีตัวเลขอย่างเป็นทางการสำหรับแรงงานย้ายถิ่นแบบไม่ปกติในประเทศไทย แม้จะเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าแรงงานย้ายถิ่นแบบไม่ปกติมีสัดส่วนเป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับแรงงานย้ายถิ่นที่มีอยู่ทั้งหมดในประเทศไทย ภูมิภาคที่มีจำนวนแรงงานย้ายถิ่นอยู่อาศัยกันหนาแน่นมากที่สุดคือกรุงเทพมหานครและจังหวัดในภาคเหนือและภาคใต้ของประเทศ¹⁹ อุตสาหกรรมในประเทศไทยที่ใช้แรงงานย้ายถิ่นมากที่สุดได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้าง เกษตร ประมง อุตสาหกรรมการผลิตและการแปรรูป (มักถูกจัดไว้ในกลุ่มเดียวกันในงานวิจัยว่าเป็นกลุ่ม “งานโรงงาน”) และการทำงานในบ้าน ในอุตสาหกรรมเหล่านี้ แรงงานย้ายถิ่นมักทำงานในตำแหน่งที่ใช้ทักษะต่ำ

แรงงานย้ายถิ่นจำนวนมากเข้ามายังประเทศไทยผ่านช่องทางที่ไม่ปกติ²⁰ ซึ่งรัฐบาลไทยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหานี้โดยการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับประเทศเมียนมาร์ กัมพูชา และ สปป. ลาว หลายฉบับ เริ่มตั้งแต่ฉบับแรกใน พ.ศ. 2545-2546 ฉบับต่อมาในช่วง พ.ศ. 2550-2551 และล่าสุดคือ MOU ฉบับแก้ไขเมื่อ พ.ศ. 2558-2559²¹ นอกจากนี้รัฐบาลยังได้ออกมาตรการเสริมคือกระบวนการพิสูจน์สัญชาติ เพื่อเปิดโอกาสให้แรงงานย้ายถิ่นแบบไม่ปกติที่ทำงานอยู่ในประเทศไทยอยู่แล้วได้ปรับเปลี่ยนสถานะของตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย

เมื่อไม่นานมานี้ รัฐบาลไทยได้ประกาศใช้กฎหมายใหม่เกี่ยวกับการย้ายถิ่นของแรงงานในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2560²² กฎหมายฉบับดังกล่าวมีโทษปรับเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก ทั้งต่อตัวแรงงานข้ามชาติที่เข้าเมืองผิด

¹⁷ World Bank, The World Bank Group, 2017, <<http://data.worldbank.org>>.

¹⁸ Baan Dek Foundation, 'Access4Kids', 2016.

¹⁹ Martin, Philip, *The Economic Contribution of Migrant Workers to Thailand*, 2007.

²⁰ United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, *Asia-Pacific Migration Report*, Bangkok, 2015, p.26.

²¹ Paitoonpong, Srawooth, and Yongyuth Chalamwong, *Managing International Labor Migration in ASEAN: A Case of Thailand*, Bangkok, 2012, p.28ff; International Organization for Migration, *Infosheet: Labour Migration Trends in Thailand*, <<https://thailand.iom.int/sites/default/files/Infosheets/IOM%20Infosheet%20-%20Labour%20Migration%20Trends%20in%20Thailand.pdf>>, accessed 19 October 2017.

²² Bangkok Post, 'Decree on Migration Labour Passes', 7 July 2017.

© มูลนิธิเพื่อช่วยเหลือเด็ก

กฎหมายและนายจ้างผู้ว่าจ้างแรงงานข้ามชาติผิดกฎหมายในประเทศไทย กฎหมายฉบับนี้ยังย่ำถึงการส่งแรงงานที่เข้ามาในประเทศไทยอย่างผิดกฎหมายกลับประเทศ โดยให้เวลาแรงงานข้ามชาติที่เข้าเมืองผิดกฎหมายไปขึ้นทะเบียนแรงงานกับหน่วยงานในท้องถิ่นโดยตรงให้ถูกต้องภายใน 6 เดือน แต่ก็มีรายงานว่า แรงงานจำนวนมากไม่เข้าใจกระบวนการดังกล่าว หรือไม่เข้าใจว่า ข้อกำหนดดังกล่าวมีผลต่อตนเองหรือไม่²³

อุตสาหกรรมก่อสร้างเป็นนายจ้างรายใหญ่ที่สุดของแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย²⁴ และอุตสาหกรรมนี้ยังเป็นแรงขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจไทย มีการคาดการณ์ไว้ว่า ในพ.ศ. 2560 ตลาดก่อสร้างของไทยจะขยายตัวประมาณ 15% โดยจะมีมูลค่าสูงถึง 40,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐจากโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ซึ่งสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียและสิงคโปร์ที่มีตลาดอุตสาหกรรมก่อสร้างมูลค่าประมาณ 30,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐและ 25,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐต่อปีตามลำดับ²⁵ บริษัทรับเหมาก่อสร้างหันมาใช้แรงงานข้ามชาติเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการด้านแรงงานในอุตสาหกรรม ทำให้การก่อสร้างเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่จ้างแรงงานข้ามชาติในประเทศไทย²⁶ นอกจากนี้เนื่องจากแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ได้ย้ายถิ่นออกจากประเทศต้นกำเนิดมาแล้ว และมีแนวโน้มที่จะเต็มใจย้ายไปยังสถานที่ที่มีโครงการใหม่อื่น ๆ ต่อไป ภาวะที่ยกย้ายสถานที่ได้ง่ายเช่นนี้ตรงกับลักษณะความต้องการของงานก่อสร้าง เพราะงานก่อสร้างต้องขึ้นอยู่กับการเคลื่อนย้ายของแต่ละโครงการ โดยส่วนใหญ่เป็นโครงการระยะสั้นที่ใช้แรงงานชั่วคราวในสถานที่ต่างกัน

²³ Khaosod English, *From Alien Workers to Workers from Neighboring Countries*, 2017, <www.khaosodenglish.com/opinion/2017/07/15/alien-workers-workers-neighboring-countries>, accessed 15 July 2017.
Baan Dek Foundation, Interview with Manager and Social Worker on 10 March 2017.
²⁴ United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, *Asia-Pacific Migration Report*, Bangkok, 2015, p.73.
²⁵ Thailand Business News, *Thailand's construction market is now driven by public infrastructure*, published 23.01.2017.
²⁶ International Organization for Migration, *Thailand Migration Report 2014*, United Nations Thematic Working Group on Migration in Thailand, Bangkok, 2014.

แม่เอี่ยมอาศัยอยู่ในแคมป์คนงานก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ พร้อมกับลูก ๆ ทั้ง 3 คน รวมถึงเด็กชายฝาแฝดคู่นี้ด้วยเช่นกัน องค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในพื้นที่ ช่วยให้เด็กชายคู่นี้ได้รับสูติบัตรและเข้าถึงบริการทางการแพทย์

ภาคการก่อสร้างยังมีลักษณะเด่นตรงที่มีโครงสร้างที่แบ่งแยกออกเป็นหลายส่วน โดยที่โครงการต่าง ๆ จะมีผู้วางแผนและดำเนินการแตกต่างกันไป ตั้งแต่บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ บริษัทก่อสร้าง ผู้รับเหมาช่วงขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ และผู้รับเหมาช่วงขนาดเล็กลงมาอีกเป็นจำนวนมาก ดังที่มีอธิบายไว้ในเอกสารล่าสุดจาก องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)²⁷:

อุตสาหกรรมนี้ประกอบด้วยบริษัทรับเหมาก่อสร้างที่จดทะเบียนในประเทศไทยกว่า 80,000 แห่ง²⁸ นอกจากนี้ยังมีบริษัทและผู้ประกอบการที่ไม่ได้จดทะเบียนจำนวนมาก บางส่วนเป็นทีมขนาดเล็ก มีความแตกต่างในด้านขนาดและประเภทของการก่อสร้างและแหล่งเงินทุน (ภาคเอกชน ภาครัฐ และกิจการร่วมทุนระหว่างรัฐและเอกชน) ทั้งยังมีความโดดเด่นเป็นพิเศษในเรื่องระดับชั้นของบริษัท ผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วง ซึ่งเป็นห่วงโซ่อุปทานที่ยาวและซับซ้อนหลายชั้นในการจัดหาวัสดุและแรงงานในขั้นตอนต่าง ๆ ของงานก่อสร้าง นอกจากความหลากหลายในส่วนของผู้ประกอบการแล้ว ยังมีความหลากหลายในหมู่ผู้ใช้แรงงานด้วย โดยมีความหลากหลายทั้งทางเพศ สัญชาติ ชาติพันธุ์ สถานะ และภาษา

เมื่อพิจารณารวมถึงปัจจัยลักษณะงานที่ไม่ถาวร และระยะเวลาขึ้นอยู่กับแต่ละโครงการ และโครงสร้างภาคการก่อสร้างที่มีลักษณะกระจัดกระจายซับซ้อนแล้วนั้น แรงงานข้ามชาติมักจะถูกอยู่ในภาวะความไม่มั่นคงด้านการทำงาน ในขณะที่ผู้รับเหมานั้นเผชิญกับความท้าทายเรื่องการรักษาแรงงานให้มีจำนวนและความสามารถเพียงพอในการดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จตรงเวลา ด้านแรงงานเองก็เผชิญความท้าทายในเรื่องการขาดเอกสาร การขาดความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ การไม่สามารถติดตามการจ่ายค่าจ้างได้ และการได้รับค่าจ้างที่ไม่เป็นธรรมหรือล่าช้า หรืออาจไม่ได้รับเงินค่าจ้างเลย²⁹

ปัญหาและความท้าทายเหล่านี้พบได้ชัดเจนในกระบวนการสรรหาบุคลากรแบบไม่เป็นทางการและผิดกฎหมาย ซึ่งมีการทำกันอย่างเป็นระบบ การสรรหาแรงงานมักมีตัวแทนจัดหาแรงงาน หรือนายหน้าทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างแรงงานข้ามชาติกับผู้รับเหมาก่อสร้างเพื่อจัดทำสัญญาจ้างและวีซ่า นายหน้าเหล่านี้มีทั้งที่อาศัยอยู่ในประเทศต้นทางของแรงงานย้ายถิ่นและในประเทศไทย รายงานหลายฉบับระบุว่า กระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาจ้างงานหรือเอกสารทางกฎหมายมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่ไม่มีที่มาที่ไปหรือไม่เป็นธรรม และ/หรือไม่ได้ให้บริการที่ชัดเจนได้มาตรฐาน หรือถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากแรงงานข้ามชาติอาจต้องพึ่งพานายหน้าเหล่านี้ในการหางานและการขึ้นทะเบียนเป็นแรงงานย้ายถิ่น โดยประเด็นเหล่านี้ส่งผลกระทบและปัญหาหลายรูปแบบต่อแรงงาน จึงควรมีการศึกษาเชิงลึกในประเด็นดังกล่าวต่อไป³⁰

เมื่อมีแรงงานข้ามชาติหลังไหลกันเข้ามาทำงานให้แก่บริษัทรับเหมาก่อสร้างในประเทศไทย แรงงานจำนวนมากจึงได้รับเงินค่าจ้างต่ำกว่าค่าแรงขั้นต่ำ นอกจากนั้น ยังมีรายงานว่า มีแรงงานที่บาดเจ็บระหว่างทำงานแล้วไม่ได้รับเงินค่าชดเชยเป็นจำนวนมาก³¹ แรงงานข้ามชาติไม่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสหภาพหรือสมาพันธ์แรงงาน ไม่ได้รับอนุญาต

²⁷ International Labour Organization, *High Rise, Low Pay*, Bangkok, 2016.

²⁸ Oxford Business Group, *The Report: Thailand 2014*, London, 2014.

²⁹ International Labour Organization, *High Rise, Low Pay*, Bangkok, 2016.

³⁰ ประเด็นเรื่องการจัดหาคนงานแบบผ่านช่องทางไม่ปกติ ส่งผลกระทบต่อแรงงานย้ายถิ่นในการเดินทางมาประเทศไทย หรือมายังสถานที่ทำงานที่ใดที่หนึ่งในประเทศไทย ซึ่งอาจนำไปสู่การมีค่าใช้จ่ายให้คนขับรถที่ค่อนข้างสูง (เนื่องจากคนขับรถมีความเสี่ยงที่จะถูกจับเพราะขับรถขนส่งแรงงานย้ายถิ่นแบบไม่ปกติ) รวมทั้งค่าใช้จ่ายติดสินบน ณ จุดตรวจ และ/หรือเจ้าหน้าที่ทางการอื่น ๆ ทั้งนี้ยังมีความเสี่ยงในเรื่องการถูกแสวงหาประโยชน์ และการค้ามนุษย์

³¹ International Organization for Migration, *Thailand Migration Report 2014*, United Nations Thematic Working Group on Migration in Thailand, Bangkok, 2014.

ให้เดินทางออกนอกจังหวัดที่ตนทำงาน ด้วยการแก้ไขปัญหาการแสวงหาผลประโยชน์ และปัญหาการค้ำมนุษย์จากแรงงานมีข้อจำกัดอยู่มาก การไปจำกัดสิทธิพลเมืองเหล่านี้อาจจะยังเป็นการเพิ่มปัญหาดังกล่าวอีกด้วย ข้อจำกัดด้านสิทธิพลเมืองเหล่านี้อาจนำไปสู่การถูกแสวงหาประโยชน์และการค้ำมนุษย์ อีกทั้งช่องทางการช่วยเหลือยังมีอยู่อย่างจำกัดด้วย เนื่องจาก แรงงานข้ามชาติจำนวนมากต้องโยกย้ายออกจากสถานที่ก่อสร้างหนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งตามความต้องการแรงงาน สถานที่ก่อสร้างจึงเป็นที่พักชั่วคราวของแรงงานย้ายถิ่นและครอบครัว เมื่องานก่อสร้างสิ้นสุดลง คนงานและครอบครัวของพวกเขาจะต้องย้ายไปยังสถานที่ก่อสร้างอื่นเพื่อเริ่มงานในโครงการใหม่ หรือไม่ก็ต้องย้ายออกเพื่อหาโอกาสงานใหม่ ๆ สภาพแวดล้อมในที่พักอาศัยชั่วคราวเหล่านี้มีบทบาทอย่างยิ่งต่อขอบเขตการศึกษาในโครงการนี้ เพราะที่พักคนงานสะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นอยู่พื้นฐานและการใช้สิทธิในทางปฏิบัติของเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างเหล่านี้

1.3 เด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง

พ่อแม่จำนวนมากที่เข้ามาหางานก่อสร้างทำในประเทศไทยนำลูกหลานของตนมาด้วย หรือบางคนก็มีลูกขณะที่มาอยู่และทำงานในประเทศไทย แรงงานในภาคก่อสร้างของไทยมีแรงงานหญิงอยู่ด้วยเป็นจำนวนไม่น้อย³² ซึ่งอาจทำให้อัตราการมีบุตรสูงขึ้นได้ในกลุ่มผู้ใหญ่เหล่านี้

กลุ่มพ่อแม่เหล่านี้มักอาศัยอยู่กับลูก ๆ ในที่พักชั่วคราวเมื่อพวกเขาทำงานก่อสร้างในประเทศไทย³³ ที่พักชั่วคราวเหล่านี้สร้างขึ้นโดยบริษัท และมักตั้งอยู่ใกล้กับสถานที่ก่อสร้างหรืออยู่ในสถานที่ก่อสร้าง³⁴ สภาพความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิต

³² Napier-Moore, Rebecca and Sheill, Kate, 2016, *High Rise, Low Pay: Experiences of migrant women in the Thai construction sector*, International Labour Organization, <http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-asia/-ro-bangkok/-sro-bangkok/documents/publication/wcms_537743.pdf>; United Nations Thematic Working Group on Migration in Thailand, *Thailand Migration Report 2014*, Bangkok, 2014.

³³ ในกรณีที่พ่อแม่สามารถหาสัญญาว่าจ้างระยะยาว และเอกสารรับรองสถานะผู้ย้ายถิ่น พวกเขาอาจสามารถอาศัยอยู่ในสถานที่พักระยะยาวได้ แม้ว่ากรณีเช่นนี้จะหมายถึงการอยู่อาศัยในแคมป์คนงานก่อสร้างระยะยาว พ่อแม่บางคนก็อาจจะได้อาศัยกับลูก ๆ ในที่พัก อพาร์ทเมนต์ หรือบ้านหลังเล็ก ๆ ได้ (มีเคสลักษณะนี้เพียงเล็กน้อยในเชียงใหม่)

³⁴ มีไซต์ก่อสร้างหลายแห่งในเชียงใหม่ ที่พ่อแม่และลูก ๆ อาศัยอยู่ที่ชั้นล่างของอาคารหลายชั้นที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง

ในที่พักคนงานก่อสร้างเหล่านี้มีอันตรายสูงมาก รวมไปถึงความเสี่ยงต่อการที่เด็กจะไม่ได้รับการคุ้มครอง มีระบบสุขาภิบาลที่ไม่ดี เข้าถึงน้ำสะอาดได้น้อย มีไฟฟ้าใช้แบบไม่แน่นอน มีการจัดการของเสียและการทิ้งขยะที่จำกัดหรือไม่ปลอดภัย และในบริเวณที่มีผู้อาศัยอยู่อย่างหนาแน่นก็เอื้อต่อการระบาดของโรค³⁵ นอกจากนี้ ลักษณะของชุมชนชั่วคราวที่ตั้งอยู่ต่างหากเช่นนี้ทำให้ครอบครัวโดดเดี่ยวจากสังคมอย่างถาวร และยิ่งลดโอกาสที่จะกลมกลืนเข้ากับสังคมไทยอีกด้วย³⁶

ในขณะที่ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลทางลบต่อความเป็นอยู่พื้นฐานของแรงงานข้ามชาติ ลูก ๆ ของพวกเขาก็เป็นกลุ่มประชากรที่ต้องเผชิญความเสี่ยงอย่างยิ่งทั้งในแง่ของสภาพการใช้ชีวิตโอกาสในอนาคต และความอยู่ดีมีสุขโดยรวม ในการทำความเข้าใจความต้องการของเด็ก ๆ เหล่านี้ให้ถูกต้องและชัดเจน เราได้สำรวจสภาพการใช้ชีวิตของเด็กข้ามชาติในแง่ของโครงสร้างพื้นฐานในที่พัก การเข้าถึงความคุ้มครอง การบริการด้านสุขภาพ และการศึกษาของเด็ก ๆ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับเด็ก ๆ และพ่อแม่ผู้ปกครอง สามารถนำมาจัดแบ่งประเภทปัญหาและความท้าทาย รวมทั้งความต้องการของพวกเขาออกเป็นหมวดหมู่ได้ดังนี้

1.4 ปัญหาและความท้าทาย

ลักษณะประชากรของผู้ให้สัมภาษณ์

119

พ่อแม่และเด็ก ๆ

ผู้ให้สัมภาษณ์นี้คือ พ่อแม่และเด็ก ๆ ต่างชาติจำนวนทั้งหมด 119 คน³⁷ ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง 21 แห่ง ผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่ระบุว่าตนเองเป็นคนรัฐไทใหญ่ (55%) หรือชาวปะหล่อง/ดาราอั้ง (32%) มีผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนน้อยเป็นชาวกัมพูชา (3%) ชาวว้า (3%) ชาวปะโอ (3%) ชาวพม่า (2%) และกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งไทใหญ่ผสมปะโอ (1%)

21

ที่พักคนงานก่อสร้าง

โดยเฉลี่ย ผู้ให้สัมภาษณ์มีขนาดครอบครัวที่มีบุตร 2 คน เกือบทั้งหมดของพ่อแม่ที่ถูกสัมภาษณ์จะแต่งงานแล้วและอยู่กินกับคู่ของตน (95%) ที่เหลือคือหย่าร้าง (2 คน) หรือเป็นโสดและอยู่กับคู่ของตน (1 คน) มีผู้ให้สัมภาษณ์ที่อาศัยอยู่ในห้องรวม เฉลี่ย 3 คน (ตั้งแต่ 2-6 คน) และกว่า 40% อยู่ในห้องที่มีเด็กอยู่ด้วยมากกว่า 1 คน

³⁵ Baan Dek Foundation, 'Access4Kids', 2016.

³⁶ Ibid.

³⁷ มีการสัมภาษณ์บุคคลทั้งหมด 123 คน โดยมี 4 คนที่ตัดออกจากการวิเคราะห์เนื่องจากเป็นกลุ่มคนไทยชาติพันธุ์ (เด็กผู้หญิง 1 คน) และชาติพันธุ์ลาหู่ที่เกิดในประเทศไทย (ผู้ชาย 2 คน ผู้หญิง 1 คน)

ตาราง 1. ข้อมูลทางประชากรของผู้ร่วมวิจัย				
	ผู้หญิง	ผู้ชาย	เด็กหญิง	เด็กชาย
จำนวนผู้ร่วมวิจัย	29	29	32	29
มัธยฐานอายุของกลุ่ม	27	31	10	9
ช่วงอายุ	20-45	20-38	5-17	6-15
ชาติพันธุ์ที่ระบุตนเอง	ไทใหญ่ 15	ไทใหญ่ 15	ไทใหญ่ 16	ไทใหญ่ 12
	ปะหล่อง/ดาราอั้ง 8	ปะหล่อง/ดาราอั้ง 5	ปะหล่อง/ดาราอั้ง 14	ปะหล่อง/ดาราอั้ง 12
	ว้า 2	กัมพูชา 2	ว้า 2	ปะโอ 1
	พม่า 2		ไม่ทราบ 1	กัมพูชา 1
	ปะโอ 1			ไทใหญ่ผสมปะโอ 1
	กัมพูชา 1			ไม่ทราบ 2
สถานะการจ้างงาน	50% กำลังทำงาน	86% กำลังทำงาน	-	-

ผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้ใหญ่ 46% มีบุตรที่เกิดในประเทศเมียนมาร์อยู่แล้วหนึ่งคนหรือมากกว่า และอีก 35% มีบุตรที่เกิดในประเทศไทย มีผู้ใหญ่จำนวนสองคนที่มีบุตรหนึ่งคนหรือมากกว่าที่เกิดในประเทศเมียนมาร์ และลูกอีกหนึ่งคนหรือมากกว่าที่เกิดในประเทศไทย และผู้ให้สัมภาษณ์สามคนมีบุตรเกิดในประเทศกัมพูชา ในจำนวนเด็กผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด มี 57% เกิดในประเทศเมียนมาร์ ส่วนที่เหลือเกิดในประเทศไทย

1.4.1 โครงสร้างพื้นฐาน

ที่พักคนงานก่อสร้างเป็นจุดศูนย์กลางของชีวิตครอบครัวของคนที่มาทำงานก่อสร้างในประเทศไทย โดยสถานที่นี้เป็นเหมือนบ้านท่ามกลางสิ่งแวดล้อมต่างชาติ เมื่อบริษัทรับเหมาก่อสร้างรับสมัครคนงานก่อสร้างเข้าทำงานในโครงการใหม่ บริษัทมักเช่าที่ดินเพื่อปลูกสร้างที่พักชั่วคราวสำหรับคนงานและครอบครัวของพวกเขา บริษัทจะจัดหาวัสดุที่จำเป็นให้ (ส่วนมากเป็นไม้อัดกับแผ่นสังกะสี) และจ้างคนงานส่วนหนึ่งมาสร้างที่พัก พื้นที่โดยเฉลี่ย พื้นที่ใช้สอยภายในที่พัก และความคงทนของที่พักคนงานเหล่านี้อาจแตกต่างกันได้มากขึ้นอยู่กับขนาดของโครงการก่อสร้าง การก่อสร้างที่พักชั่วคราวสำหรับพนักงานเป็นไปตามข้อกำหนดทั่วไปเกี่ยวกับอาคารที่อยู่อาศัยภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมอาคารและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ แต่ก็มีรายงานว่า มีหลายบริษัทที่ประสบปัญหาในการปฏิบัติตามกฎเนื่องด้วยข้อจำกัดหลายอย่าง เช่น สภาพแวดล้อมในเมืองที่ไม่เอื้ออำนวยและข้อจำกัดด้านงบประมาณ นอกจากนี้ ด้วยความที่เป็นโครงการก่อสร้างอาคารชั่วคราวจึงยากที่จะหาข้อโต้แย้งเพื่อปรับปรุงสถานที่ซึ่งอาจมีค่าใช้จ่ายสูงและมีความซับซ้อนในการดำเนินการ³⁸ โครงสร้างพื้นฐานของที่พักมีผลกระทบต่อการพัฒนาขั้นพื้นฐานและความเป็นอยู่ของเด็ก ๆ รวมทั้งความพึงพอใจของเด็ก ๆ ต่อสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

³⁸ Tilleke & Gibbins. 'Memorandum: Legal Requirements for Housing and Good Living Conditions for Migrant Workers in Thailand', 5 May 2017.

© มูลนิธิเพื่อพัฒนาบ้านเด็ก

ห้องอาบน้ำและห้องสุขา

“ผู้หญิงนุ่งกระโจมอก และผู้ชายอาจมองเห็นหน้าอกได้”

เด็กหญิง อายุ 11 ปี

“ผู้หญิงนุ่งกระโจมอก แล้วบางครั้งพวกผู้ชายก็จะมองผู้หญิง ซึ่งไม่ดีเลย ฉันรู้สึกอึดอัด”

เด็กหญิง อายุ 16 ปี

“ตอนที่ผู้หญิงหีบสบู่จะถูตัว แล้วทำสบู่หล่น พ่อแม่ก็ลงเก็บสบู่ที่พื้น พวกผู้ชายก็จะมอง เป็นเรื่องที่เรา รู้สึกไม่ดีเลย”

เด็กหญิง อายุ 8 ปี

ในภาพรวม พ่อแม่ผู้ปกครองและเด็ก ๆ รายงานว่าห้องอาบน้ำและห้องสุขาในที่พักมีจำนวนไม่เพียงพอ ห้องอาบน้ำในที่พักคนงานมักมีขนาดใหญ่ มีอ่างบรรจุน้ำขนาดใหญ่ตั้งอยู่บนพื้น โดยใช้ขันตักน้ำมาอาบนอกถึง 80% ของที่พักคนงานทั้ง 21 แห่งตามที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไม่มีอ่างน้ำแยกต่างหากสำหรับผู้หญิงและผู้ชาย มีเพียงอ่างน้ำขนาดใหญ่ที่เดียวให้ทุกคนใช้ร่วมกัน

เด็ก ๆ และพ่อแม่เกือบทุกคนที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานที่ไม่มีสถานที่อาบน้ำแยกออกมาต่างบอกว่า ห้องอาบน้ำควรแยกตามเพศ และความเห็นนี้มีความพ้องต้องกันในทุกเพศทุกวัย ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรแยกห้องอาบน้ำ เพราะพวกเขา รู้สึกถึงความไม่สุภาพและรู้สึกอายที่ต้องอาบน้ำร่วมกับเพศตรงข้าม เด็กและพ่อแม่คนอื่น ๆ บอกว่าห้องอาบน้ำแออัดเกินไป หรือไม่ก็กลัวการใช้ห้องอาบน้ำ

ที่พักคนงานก่อสร้างส่วนใหญ่มีห้องสุขาแบบนั่งยอง และไม่มีน้ำให้เปิดจากก๊อก บ่อยครั้งที่พวกเขาไม่มีน้ำสำหรับทำความสะอาดหรือตักรด กว่า 60% ของเด็ก ๆ และพ่อแม่คิดว่าห้องสุขามีจำนวนไม่เพียงพอ และมีรายงานถึงปัญหาด้านสุขาภิบาลและสุขอนามัยมากมาย รวมทั้งห้องสุขาซึ่งมักจะสกปรกอยู่บ่อย ๆ หรือไม่ก็ส้วมเต็ม ส้วมแตก ห้องสุขาไม่เป็นส่วนตัวและไม่มีน้ำเพียงพอต่อการรดส้วมให้สะอาด ประเด็นสุขาภิบาลและสุขอนามัยที่เกิด

© มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก

“ผมไม่กลัวถ้าห้องน้ำมีไฟ
แต่บางห้องก็ไม่มี”

เด็กชาย อายุ 9 ปี

จากสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพออยู่นอกเหนือจากขอบเขตการศึกษานี้
แต่ควรจะมีการสำรวจต่อไปในการศึกษาในอนาคต

ในด้านการคุ้มครองเด็ก เรื่องแสงสว่างและไฟก็เป็นปัญหา

นอกจากนี้ 70% ของเด็ก ๆ ระบุว่า พวกเขารู้สึกไม่ปลอดภัยที่จะใช้ห้องน้ำ ประมาณครึ่งหนึ่งของเด็กเหล่านี้ให้เหตุผล
ว่ากลัวหรือสัตว์อื่น ๆ เนื่องจากห้องน้ำมักตั้งอยู่กลางแจ้ง โดยไม่ได้ปูพื้นหรือไม่ได้ปิดผนังเต็ม

ในขณะที่ที่พักคนงานก่อสร้างมักมีไฟฟ้าใช้ ประมาณหนึ่งในสามของเด็กและพ่อแม่รายงานว่า ไฟฟ้าในที่พักถูกตัด
บ่อย ๆ พ่อแม่จำนวนเกินกว่าครึ่งหนึ่งรายงานว่า พวกเขาต้องจ่ายค่าไฟฟ้าเอง บริษัทที่สร้างและดูแลที่พักไม่ได้จ่ายค่า
ไฟหรือไม่ได้จัดไฟฟ้าให้ใช้ อุบัติเหตุจากไฟฟ้าเป็นประเด็นปัญหาอีกประการหนึ่งที่ต้องมีการสำรวจต่อไป เพราะมีพ่อแม่
ผู้ปกครองเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่กล่าวว่าพวกเขาได้รับทราบเกี่ยวกับวิธีดูแลเด็ก ๆ ให้ปลอดภัยจากไฟฟ้า ประมาณ
ครึ่งหนึ่งของเด็กผู้ให้สัมภาษณ์รายงานว่า พวกเขาเคยได้ยินเรื่องอุบัติเหตุเกี่ยวกับไฟฟ้าภายในที่พักคนงาน เช่น เรื่องเด็ก ๆ
ถูกไฟดูดเล็กน้อย หรือเรื่องคนงานถูกไฟดูดจนเสียชีวิตเมื่อพยายามจะซ่อมแซมไฟฟ้า มีการเคยเห็นเปลวไฟหรือประกายไฟ
และเคยเห็นหม้อหุงข้าวไหม้

ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมในที่อยู่อาศัย

ทั้งเด็กและพ่อแม่ผู้ปกครองต่างรายงานว่า การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในที่พักให้ดีขึ้นแม้เพียงเล็กน้อยสามารถส่ง
ผลอย่างใหญ่หลวงต่อความพึงพอใจที่พวกเขามีต่อสภาพแวดล้อมในที่อยู่อาศัย นอกจากนี้ ทั้งเด็กและพ่อแม่ให้ความ
สำคัญอย่างมากต่อการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับสมาชิกอื่น ๆ ในชุมชน เพื่อนหรือญาติ และผู้อาศัยอยู่ในที่พักคนงาน
ด้วยกัน

เด็กข้ามชาติที่อาศัยในที่พักคนงานก่อสร้างในประเทศไทย
ปัญหาและความท้าทาย

เมื่อถามเด็ก ๆ ว่า อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงอะไรมากที่สุดในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เด็กประมาณ 40% รายงานว่า อยากให้มีการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเล็ก ๆ น้อย ๆ ในที่พัก เช่น ให้มีห้องส้วมที่ใช้งานได้ มีห้องอาบน้ำที่ดีกว่าเดิม ซ่อมหลังคาไม่ให้รั่วเวลาฝนตก และมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดกว่านี้ มีเด็กอีกจำนวนเท่า ๆ กัน บอกว่า อยากได้ของเล่นและอยากให้มีโอกาสมากขึ้น ในเรื่องการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในที่พัก ประมาณหนึ่งในสามของพ่อแม่เด็กกล่าวว่า การปรับปรุงห้องส้วม ห้องอาบน้ำ ไฟฟ้า และการเข้าถึงน้ำสะอาดให้ดีขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงที่พวกเขาปรารถนาจะเห็นมากที่สุด พ่อแม่หลายคนรายงานด้วยว่า ห้องที่พวกเขาอยู่มีขนาดเล็กเกินไปหรือร้อนเกินไป หลังคาที่รั่วเวลาที่ฝนตก และอยากให้มีการซ่อมแซม รวมทั้งอยากให้มีประตูทรงบริเวณทางเข้าหลักของที่พักคนงานเพื่อความปลอดภัยของเด็ก ๆ

เด็ก ๆ มีความพึงพอใจสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยน้อยกว่าพ่อแม่เล็กน้อย แต่ทั้งเด็กและพ่อแม่ต่างรายงานว่า เหตุผลหลักที่ทำให้พวกเขามีความพึงพอใจคือการที่พวกเขามีเพื่อนและญาติพักอยู่ด้วยในที่เดียวกัน เด็กที่บอกว่าไม่พอใจในสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เหตุผลว่าเป็นเพราะไม่มีเด็กอื่น ๆ หรือคนอื่น ๆ ในที่พัก หรือขาดกิจกรรมหรือของเล่น มีส่วนน้อยที่ให้เหตุผลว่าที่พักอยู่ไกลจากโรงเรียน ตัวเมือง หรือร้านค้า

1.4.2 การคุ้มครองเด็ก

เด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานอาจเผชิญปัญหาด้านการเข้าถึงการคุ้มครองเด็ก ตั้งแต่อุปสรรคในการเรียนรู้เกี่ยวกับสิทธิของตนเอง ไปจนถึงอุปสรรคในการได้เอกสารที่จะช่วยให้พวกเขาใช้สิทธิได้อย่างเต็มที่ ในการสำรวจการเข้าถึงความคุ้มครองเด็กนั้น การสำรวจปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นถือเป็นเรื่องสำคัญ เช่น ปัญหาการถูกเลือกปฏิบัติ การถูกแยกจากพ่อแม่ การถูกล่วงละเมิด ความรุนแรงในครอบครัว และโอกาสเสี่ยงต่อการถูกใช้แรงงานเด็ก

ข้อมูลเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการ

เมื่อแรงงานเดินทางมาถึงประเทศใหม่ จังหวัดใหม่ หรือที่พักคนงานก่อสร้างแห่งใหม่เป็นครั้งแรก ครอบครัวของแรงงานอาจยังไม่ค่อยเข้าใจดีนักเกี่ยวกับสิทธิของตนเองในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ อาทิ สถานบริการสาธารณสุข หรือโรงเรียนของรัฐ และไม่ทราบวิธีเข้าถึงบริการในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ หากลูก ๆ ของแรงงานไม่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ติดตามพ่อแม่เข้ามาในประเทศไทย เด็กก็จะอยู่ในประเทศไทยอย่างผิดกฎหมาย³⁹ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่นายจ้าง (และผู้ที่เป็นสื่อกลางในการติดต่ออื่น ๆ) จะต้องแจ้งให้ครอบครัวย้ายถิ่นทราบวิธีการขึ้นทะเบียนและการเข้าถึงบริการต่าง ๆ สำหรับลูกหลานของเขา

เจ้าหน้าที่ด้านความปลอดภัยของบริษัททุกบริษัท มีหน้าที่ต้องแจ้งแรงงานให้ทราบถึงประโยชน์ด้านการบริการต่าง ๆ ในระหว่างการประชุมเพื่อความปลอดภัยประจำสัปดาห์ ซึ่งตามปกติในการประชุมนี้มีการหยิบยกประเด็นและบริการต่าง ๆ มาหารือกันอยู่แล้ว เช่น เรื่องความปลอดภัย สุขภาพ และเอกสารทางกฎหมาย⁴⁰

³⁹ Raks Thai Foundation, et al. 'Thailand: A Joint Submission on Migrant Workers and Their Families in Thailand for the 12th Session of the Universal Periodic Review, October 2011', OHCHR, October 2011, <<http://lib.ohchr.org/HRBodies/UPR/Documents/session12/TH/JS4-JointSubmission4-eng.pdf>>.

⁴⁰ รายงานจากนักสังคมสงเคราะห์จากมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กที่รับผิดชอบประสานงานกับบริษัทก่อสร้างในเชียงใหม่ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2560

พ่อทีประกอบอาชีพเป็นคนงานก่อสร้าง เขาย้ายมาจากประเทศเมียนมาเพื่อมาอาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่กับภรรยาเมื่อประมาณ 5 ปีที่แล้ว ทั้งพ่อทีและภรรยาเป็นคนขยันทำงานทั้งคู่ และเมื่อเดือนมิถุนายนปี พ.ศ. 2559 พวกเขาได้ให้กำเนิดเด็กชายทารกที่สุขภาพแข็งแรง 1 คน

พ่อแม่ส่วนใหญ่ได้รับการชี้แจงเกี่ยวกับบริการสำหรับลูก ๆ เมื่อมาถึงชุมชนที่อยู่ปัจจุบัน เช่น เรื่องการไปหาหมอ เรื่องโรงเรียน และเอกสารยืนยันตัวตน แต่กระนั้นก็มีพ่อแม่ 12% ที่รายงานว่าไม่ได้รับคำชี้แจงดังกล่าว สำหรับกลุ่มพ่อแม่ที่ได้รับคำชี้แจงนั้น ส่วนใหญ่ได้ฟังจากญาติหรือสมาชิกอื่น ๆ ในชุมชน และมีเพียง 16% ที่บอกว่านายจ้าง หรือลูกพี่⁴¹ หรือผู้นำชุมชนทำหน้าที่เป็นแหล่งข้อมูล แม้ผู้สัมภาษณ์จะถามอย่างเฉพาะเจาะจงในเรื่องข้อมูลที่ได้รับจากนายจ้าง พ่อแม่เด็กเกินครึ่งต่างยืนยันว่า นายจ้างไม่ได้ช่วยพวกเขาให้รับรู้เกี่ยวกับบริการเหล่านี้

แผนภาพ 1: ช่องทางการรับรู้เกี่ยวกับบริการพื้นฐาน

ผู้ใหญ่ได้บอกถึงวิธีที่ทำให้พวกเขาได้รับรู้เกี่ยวกับการบริการสาธารณสุข การศึกษา และความปลอดภัยสำหรับเด็ก เช่น การเข้าเรียน การรักษาพยาบาล และการได้รับเอกสารต่าง ๆ*

*บางคนบอกว่ารู้จากแหล่งข้อมูลมากกว่า 1 แหล่ง

การจัดทำเอกสาร

เพื่อที่จะทำงานได้อย่างถูกกฎหมาย แรงงานย้ายถิ่นที่เข้ามาในประเทศไทยจะต้องมีหนังสือเดินทางที่ยังใช้ได้ และมีวีซ่าทำงาน (non-Immigrant B visa) และใบอนุญาตทำงาน โดยวีซ่าและใบอนุญาตทำงานจะต้องมีคำรับรองจากนายจ้าง และส่วนใหญ่มักมีนายหน้าแรงงานหรือตัวแทนนายหน้าเป็นผู้เดินเรื่องให้ก่อนที่แรงงานจะเดินทางเข้ามาในประเทศ⁴² ดังที่ได้อภิปรายไปก่อนหน้านี้ กระบวนการในการได้มาซึ่งสถานะการเข้าเมืองโดยถูกกฎหมายสำหรับทำงานอาจต้องใช้เวลายาวนาน ตั้งแต่หลายสัปดาห์ไปจนถึงนานหลายปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่นายหน้าแรงงานหรือตัวแทนเป็นผู้จัดทำเอกสารให้แรงงาน ค่าใช้จ่ายก็อาจสูงมาก⁴³

คำตอบเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารที่ได้จากพ่อแม่ ทำให้เห็นภาพแนวโน้มที่เกิดขึ้นโดยรวมได้ชัดเจน กล่าวคือ กระบวนการในการได้มาซึ่งเอกสารตามที่กฎหมายกำหนดนั้นเป็นเรื่องซับซ้อน กินเวลา และยากเกินกว่าที่ครอบครัวจะแบกรับได้ ดังนั้นการทำความเข้าใจสิทธิของตนในการขึ้นทะเบียนและขั้นตอนการปฏิบัติเพื่อเดินเรื่องขอเอกสาร จึงยังคงเป็นเรื่องท้าทายสำหรับแรงงานจำนวนมากต่อไป ทั้งยังทำให้เกิดการพึ่งพาบริการของนายหน้าแรงงานมากขึ้นไปอีกด้วย

⁴¹ ลูกพี่ คือผู้รับเหมาช่วง หรือหัวหน้าคนงาน บางกรณีลูกพี่ก็อาศัยอยู่ในแคมป์คนงานก่อสร้างเช่นกัน

⁴² International Labour Organization, *High Rise, Low Pay*, Bangkok, 2016.

⁴³ International Labour Organization, *High Rise, Low Pay*, Bangkok, 2016.

พ่อแม่เด็กเกือบทั้งหมด ยกเว้นเพียง 3 คน รายงานว่า พวกเขาเข้าประเทศไทยครั้งแรกอย่างผิดกฎหมาย แต่พ่อแม่ส่วนใหญ่บอกว่าตั้งแต่นั้นมาก็สามารถจัดทำเอกสารให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ อย่างไรก็ตาม เห็นได้ชัดจากคำตอบของพวกเขาว่ายังมีความสับสนเกี่ยวกับเอกสารที่จำเป็นต้องจัดทำตามกฎหมาย พ่อแม่ที่ตอบว่าขณะนี้พวกเขามีเอกสารที่จำเป็นต่อการทำงานและการพักอาศัยในประเทศไทยอย่างถูกต้องแล้ว ให้ข้อมูลว่า พวกเขามีเอกสารอย่างน้อย 9 อย่างหรือมีเอกสารหลายอย่างรวมกัน โดยที่แท้จริงแล้ว มีเอกสารหลายอย่างที่แรงงานถืออยู่ที่ไม่ได้ให้สถานะแก่ผู้ถือว่าเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยอย่างถูกต้องตามกฎหมายแต่อย่างใด ในทางกฎหมายแล้วบริษัทต่าง ๆ จะจ้างเฉพาะแรงงานที่มีสถานะถูกต้องตามกฎหมายในประเทศไทยในช่วงเวลาที่เขาถูกจ้างงานเท่านั้น

ข้อมูลของสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน ระบุว่า แรงงานต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการทำและชำระค่าทำหนังสือเดินทางและวีซ่า (910 บาท) ค่าบัตรประกันสุขภาพ (ชำระเพิ่มอีก 1,000 บาท ได้รับความคุ้มครอง 3 เดือน)⁴⁴ เกือบครึ่งหนึ่งของพ่อแม่เด็กที่รายงานว่าพวกเขามีเอกสารทางกฎหมาย (จำนวน 20 คน จากทั้งหมด 44 คน) ได้รับเอกสารเหล่านั้นมาจากนายหน้าแรงงานหรือตัวแทน และประมาณหนึ่งในสามได้รับจากนายจ้าง โดยเฉลี่ยแล้วค่าใช้จ่ายในการทำหนังสือเดินทางสูงกว่า 12,000 บาท (อยู่ในช่วง 1,800-16,000 บาท) เกินกว่า 910 บาทที่ระบุไว้ตอนต้น ในทำนองเดียวกัน ผู้ถูกสัมภาษณ์มีค่าใช้จ่ายในการทำบัตรสีชมพูโดยเฉลี่ย 7,000 บาท (อยู่ในช่วงตั้งแต่ 1,200-10,000 บาท) แต่ปัจจุบันไม่มีการทำบัตรสีชมพูแล้ว และแรงงานทุกคนที่เคยถือบัตรสีชมพูต้องเปลี่ยนจากบัตรสีชมพูเป็นหนังสือสำคัญประจำตัว (Certificate of Identity หรือ CI) ก่อนวันที่ 13 ธันวาคม 2560⁴⁵ ค่าใช้จ่ายที่สูงมากตามที่มีการรายงานนั้น อาจเป็นค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการที่นายหน้า/ผู้อำนวยการความสะดวกเรียกเก็บเพิ่มเติม ค่าใช้จ่ายนี้มีจำนวนสูงมากและยากเกินกว่าที่ครอบครัวแรงงานจะสามารถจ่ายได้ในเมื่อค่าแรงเฉลี่ยของแรงงานก่อสร้างข้ามชาติในประเทศไทยมักจะต่ำกว่าค่าแรงขั้นต่ำของไทยซึ่งอยู่ที่ 300 บาทต่อวัน⁴⁶

⁴⁴ Ministry of Labour, Foreign Workers Administration Office, July 6, 2017, <https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/bkk_th/f8765a984b0cd7e6707c2b28f43e05b6.pdf>.

⁴⁵ Thai Bureau of Registration Administration, <http://www.bora.dopa.go.th/images/snbt/book/60/mt03091_v4.pdf>.

⁴⁶ Napier-Moore, Rebecca and Sheill, Kate, 2016, High Rise, Low Pay: Experiences of migrant women in the Thai construction sector, International Labour Organization, http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-asia/-ro-bangkok/-sro-bangkok/documents/publication/wcms_537743.pdf. หน้าที่ 29 ระบุว่า “ค่าแรงต่อวันโดยเฉลี่ยของแรงงานข้ามชาติที่ถูกสัมภาษณ์ในงานวิจัยชิ้นนี้ ตกอยู่ที่ 282 บาท (7.99 ดอลลาร์) โดยที่แรงงานหญิงได้รับค่าแรงต่ำกว่าเล็กน้อย คือ 274 บาทต่อวัน (7.77 ดอลลาร์) นอกจากนี้ค่าแรงที่ต่ำกว่ามาตรฐานนี้แล้ว แรงงานข้ามชาติในงานวิจัยนี้ ยังระบุว่ามีปัจจัยกีดกันที่สร้างความแตกต่างในอัตราค่าแรงอีกด้วย แรงงานข้ามชาติที่เข้าร่วมงานวิจัยของ ILO ชิ้นนี้พำนักอยู่ในกรุงเทพฯ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อดูว่าการประมาณการนี้ (อัตราค่าแรงเฉลี่ย และความแตกต่างของอัตราอันเนื่องมาจากเพศ และทักษะ) แตกต่างกันอย่างไรในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย

© มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก

อุปสรรคในการจัดทำเอกสารจึงครอบคลุมถึงอุปสรรคทางการเงิน ประกอบกับการขาดความรู้เกี่ยวกับเอกสารและขั้นตอนการเดินเรื่อง⁴⁷ ซึ่งส่งผลให้เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการสำคัญ ๆ และการใช้สิทธิของตนเองอย่างเต็มที่

การถูกกีดกันและถูกเลือกปฏิบัติจากสังคม

“*[เด็กไทย] ไม่เล่นกับหนู หนูอยากเล่นกับพวกเขา แต่เด็กพวกนั้นก็*
ไม่อยากเล่นกับหนู”

เด็กหญิง อายุ 6 ขวบ

“*เวลาหนูพูดภาษาไทย (จากประเทศ*
เมียนมาร์) คนอื่นจะมองหน้าหนู
ทำให้หนูรู้สึกแย่”

เด็กหญิง อายุ 13 ปี

“*หนูกลัวว่าคนไทยจะเอ็ดหนูแล้ว*
เรียกตำรวจมาจับหนู”

เด็กหญิง อายุ 7 ขวบ

ในทางกายภาพ ที่พักคนงานก่อสร้างที่เด็ก ๆ เหล่านี้อาศัยอยู่เป็นสถานที่ปิดและแยกตัวอยู่โดดเดี่ยวจากชุมชนโดยรอบ นอกจากจะการโดดเดี่ยวทางกายภาพแล้ว เด็ก ๆ ผู้อาศัยอยู่ในที่พักคนงานเหล่านี้อาจพบอุปสรรคด้านภาษา อาจมีอาการกลัวคนแปลกหน้า และอุปสรรคทางสังคมอื่น ๆ ที่อาจทำให้พวกเขาตกเป็นเหยื่อถูกกีดกันและเลือกปฏิบัติจากสังคม

เกือบครึ่งหนึ่งของเด็ก ๆ ผู้ให้สัมภาษณ์บอกว่า พวกเขา รู้สึกอึดอัดหรือรู้สึกแปลกแยกเวลาอยู่ในประเทศไทย โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถตอบได้ว่าเหตุใดจึงรู้สึกเช่นนั้น แต่ส่วนใหญ่ก็ระบุว่า เป็นเพราะพวกเขา “ไม่ใช่คนไทย” หรือเป็นเพราะพวกเขา “แตกต่างจากคนไทย” เป็นเหตุผลหลักที่ทำให้พวกเขารู้สึกอึดอัดและแปลกแยกเวลาอยู่ในประเทศไทย

เด็กส่วนน้อยยังรายงานด้วยว่า พวกเขามีเพื่อนไม่มากนักในประเทศไทย พวกเขาพูดภาษาไทยได้ไม่ดีเท่าคนไทย หรือขาดเอกสาร และกลัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ

⁴⁷ มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2560

คำตอบเหล่านี้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของเด็ก ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางอารมณ์และสังคมของพวกเขา และนำไปสู่ผลกระทบเชิงลบต่อการมีโอกาสที่จะพบปะกับเด็กและผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ความสามารถในการเรียนรู้ การเข้าโรงเรียน โอกาสในอนาคต และความเป็นอยู่โดยรวม

ยิ่งกว่านั้น เมื่อถามเด็ก ๆ ว่าพวกเขาารู้สึกว่าคนอื่น ๆ ในประเทศไทยปฏิบัติต่อพวกเขาอย่างแตกต่างหรือไม่เป็นธรรมชาติหรือไม่ เด็กผู้ให้สัมภาษณ์ครึ่งหนึ่งบอกว่า พวกเขาารู้สึกเช่นนั้น ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เป็นการเลือกปฏิบัติที่รับรู้ได้

“มีอยู่ครั้งหนึ่งผมอยากซื้อไก่ ผมเดินไปอีกทางที่ไม่ใช่เส้นทางประจำ มีคนพูดว่า ถ้าแกไปซื้อไก่ทางนี้ฉันจะเรียกตำรวจมาจับแก”

เด็กชาย อายุ 9 ขวบ

“มีอยู่ครั้งหนึ่งเราจอตลอดใจที่ มีคนพูดว่า ‘เธอเป็นคนต่างด้าวนี้’ แล้วก็ถ่ายรูปไปโพสต์ลงสื่อโซเชียล... [อาจจะ] พูดว่า เราไม่ใช่คนไทย และเราทำผิดอะไรบางอย่าง... ผู้หญิงคนหนึ่งตำเรา ...เพราะเราพูดกันเองเป็นภาษาไทยใหญ่ เราพยายามขอโทษ แต่เธอต้องการโทรเรียกตำรวจมาจับพวกเรา และไม่ยอมรับคำขอโทษ เธอถึงกับขอดูคู่มือจดทะเบียนรถ เพื่อพิสูจน์ว่ารถมอเตอร์ไซด์คันนั้นเป็นรถของเราจริง ๆ”

เด็กหญิง อายุ 13 ปี และเด็กหญิง อายุ 17 ปี

เกือบสองในสามของพ่อแม่กล่าวว่า พวกเขาารู้สึกอึดอัดหรือแปลกแยกเวลาอยู่ในประเทศไทย บางคนในจำนวนนี้ให้เหตุผลว่า ความรู้สึกแบบนี้เป็นเพราะรู้สึกได้ว่า ถูกเลือกปฏิบัติ

“พวกเขาบางคน [คนไทย] ทำให้ฉันรู้สึกอึดอัด พวกเขาคิดว่า ‘เธอมันไม่ใช่คนไทย เธอเป็นพม่า...’ ฉันรู้สึกเวลาไปตามเทศกาลหรือที่มีคนเยอะ ๆ ฉันรู้สึกเหมือนกันว่า มีคนมองมาที่ฉันว่าเป็นคนต่างด้าว”

แม่ อายุ 26 ปี

ราว ๆ หนึ่งในสี่ของพ่อแม่เหล่านี้ (7 จากทั้งหมด 30 คำตอบ) รู้สึกอึดอัดหรือแปลกแยกเพราะสถานะการเป็นคนต่างด้าว

“ฉันกลัวว่าวันหนึ่งคนไทยจะขับไล่คนต่างด้าวและส่งฉันกลับเมียนมาร์”

แม่ อายุ 27 ปี

“ส่วนใหญ่ ผมรู้สึกอึดอัดหรือแปลกแยก เพราะว่าผมไม่มีเอกสาร ถ้าผมมีเอกสาร ผมก็คงรู้สึกเป็นปกติแหละ”

พ่อ อายุ 20 ปี

พ่อแม่คนอื่น ๆ รายงานว่ารู้สึกแปลกแยกเพราะพวกเขาพูดภาษาไทยได้ไม่ดี หรือรู้สึกแปลกแยกหรืออึดอัดในสถานที่ทำงาน

“ฉันอ่านภาษาไทยไม่ออก พูดไทยก็ไม่ได้ คนอื่นเขาก็ไม่อยากจะคุยกับฉัน แล้วก็ดูถูก”

แม่ อายุ 20 ปี

“ครั้งหนึ่ง ฉันไปโรงพยาบาล และฉันไม่เข้าใจว่าหมอพูดอะไร [เป็นภาษาไทย] และหมอบอกว่า ‘เธอนี้ไม่รู้เรื่องอะไรเลย!’ คุณหมอบอกว่า ฉันสูงเท่าไร แต่ฉันไม่เข้าใจสิ่งที่หมอบอก”

แม่ อายุ 30 ปี

กว่าสองในสามของพ่อแม่เด็กบอกว่า พวกเขา รู้สึกได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างหรือไม่เป็นธรรมในประเทศไทย เกือบครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้⁴⁸ รายงานว่า พวกเขา รู้สึกเช่นนั้นในที่ทำงาน หรือรู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมจากนายจ้าง

“ผมรู้สึกว่าเวลาผมทำงานกับคนไทย ถ้าเป็นงานที่ยากเขาจะให้ผมทำ แต่ถ้างานไหนง่ายเขาจะให้คนไทยทำ เราพูดไม่ได้ว่าเราอยากทำ [ประเภทของงาน] แบบนี้หรือแบบนั้น แต่คนไทยพูดกันเองได้ และทำงานง่าย ไม่ทำงานยาก ก็เลยทำให้ผมรู้สึกว่าถูกเลือกปฏิบัติ”

พ่อ อายุ 26 ปี

มากกว่าหนึ่งในสาม⁴⁹ ของพ่อแม่ที่รายงานว่าพวกเขาถูกปฏิบัติด้วยอย่างแตกต่างหรืออย่างไม่เท่าเทียมในประเทศไทย กล่าวว่า เป็นเพราะ ‘สถานะ’ ของพวกเขา

“ในบางที่ ผู้คนทำกับเราอย่างไม่ยุติธรรมเพราะสถานะของเรา อย่างคนไทยมีการศึกษาที่ดี มีคุณสมบัติ คนต่างด้าวมีการศึกษาต่ำ มันเป็นการเลือกปฏิบัติ พวกเขามองแล้วก็ปฏิบัติต่อเราอย่างไม่ยุติธรรมเพราะสถานะของเรา”

แม่ อายุ 33 ปี

⁴⁸ ข้อมูลจาก เคสจำนวนน้อยกว่า 30 เคส - (ผู้ตอบ 29 คน)

⁴⁹ ข้อมูลจาก เคสจำนวนน้อยกว่า 30 เคส - (ผู้ตอบ 29 คน)

การแยกจากครอบครัว

“ลูกชายกับลูกสาวเราอยู่กับญาติใน
อีกที่หนึ่งในเชียงใหม่ เมื่อก่อนเรา
เคยอยู่ที่นั่น และตอนที่เราย้ายมา
ที่นี่ ลูก ๆ ไม่ได้ย้ายตามเรามา
เพราะว่าที่นี่ไกลจากโรงเรียนมาก
เราย้ายมาที่นี่เพราะเราเปลี่ยนงาน”
พ่อ อายุ 32 ปี

“ลูกผมอาศัยอยู่กับพ่อแม่ผมใน
[คนละจังหวัด] อยู่ที่นี่ไม่มีใครดูแลให้
เราเลยส่งลูกไปอยู่ที่นั่นเมื่อ 4 หรือ
5 เดือนก่อน”
พ่อ อายุ 25 ปี

“หนูอยู่กับพี่สาวแล้วพี่หลานที่อายุ
น้อยกว่าหนูอีกสองคน [ลูกเล็ก ๆ
สองคนของพี่สาวคนโต] พ่อแม่หนู
ไม่เคยมาเมืองไทย หนูมาที่นี่เพราะ
พี่สาวหนู... หนูก็ไม่รู้ว่าทำไม”
เด็กหญิง อายุ 13 ปี

“หนูเป็นคนเดียวในครอบครัวที่มา
ประเทศไทย หนูอยู่กับลุงกับป้า พ่อ
แม่กับพี่น้องหนูอยู่เมียนมาร์ ป้าหนู
มีลูกแฝด ป้าขอพ่อกับแม่ให้หนูมา
ช่วยดูแลน้อง ป้าจะได้ไปทำงานได้
หนูก็เลยยังอยู่เมืองไทย”
เด็กหญิง อายุ 9 ปี

การแยกจากครอบครัวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นบ่อยในแรงงานข้ามชาติทั่วโลก รวมทั้งคนที่ทำงานอยู่ในประเทศไทย⁵⁰ เมื่อพ่อแม่ย้ายถิ่นเพื่อมาหางานทำ พวกเขาอาจจะพาลูก ๆ ไปด้วยไม่ได้ ในกรณีเช่นนี้ เด็ก ๆ อาจถูกทิ้งให้อยู่กับญาติหรือสมาชิกชุมชน หรือในสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า หรือสถานพักพิง ในบริบทของแรงงานก่อสร้างการแยกจากครอบครัวเป็นสิ่งที่พบได้ทั่วไป เพราะอุตสาหกรรมนี้ต้องอาศัยแรงงานที่เดินทางย้ายถิ่นได้ ซึ่งตรงกับความต้องการของโครงการระยะสั้นที่ต้องทำการก่อสร้างในสถานที่ต่าง ๆ นั้นหมายถึงการที่แรงงานมีแนวโน้มที่จะมีประสบการณ์ย้ายถิ่นซ้ำ ๆ บ่อย ๆ และแยกจากครอบครัวเป็นช่วงเวลาติดต่อกัน

การแยกจากครอบครัวสร้างผลกระทบอย่างร้ายแรงต่อพัฒนาการขั้นพื้นฐานของเด็กและสิ่งแวดล้อมในการดำรงชีวิต มีการศึกษาเป็นจำนวนมากที่ชี้ให้เห็นว่า การแยกจากครอบครัวนำไปสู่ปัญหาสุขภาพจิตที่เป็นอันตรายอย่างรุนแรงในเด็กที่ถูกแยกจากพ่อแม่⁵¹ และยังเพิ่มความเปราะบางของเด็กต่อความเสียนานับการ อาทิ การถูกทอดทิ้ง การถูกทำร้าย การแสวงประโยชน์ และการค้ามนุษย์⁵²

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์กลุ่มพ่อแม่รายงานว่ ประมาณ 10% ของลูก ๆ (เด็ก 8 คนจากทั้งหมด 85 คนที่เป็นเด็กในครอบครัวพวกเขา) ไม่ได้อาศัยอยู่กับพวกเขา กระนั้นก็ตาม เด็ก ๆ รายงานว่าประมาณ 30% ของเด็กในครอบครัวของพวกเขา (เด็ก 54 คนจาก 175 คนรายงานในครอบครัวพวกเขา) ไม่ได้อาศัยอยู่กับพ่อแม่ โดยอยู่ที่อื่นในประเทศไทยหรืออยู่ในประเทศต้นกำเนิดของพ่อแม่ ทั้งนี้มีข้อน่ากังวลว่า พ่อแม่อาจรายงานข้อมูลต่ำกว่าความเป็นจริง หรือเด็กอาจนับรวมลูกพี่ลูกน้องหรือเด็กอื่น ๆ เข้ากับจำนวนพี่น้องของตนอย่างไม่ถูกต้อง ทั้งสองส่วนอาจทำให้เกิดความแตกต่างในการรายงานระหว่างพ่อแม่และเด็ก แต่ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม การแยกจากครอบครัวก็เป็นอุปสรรคพื้นฐานต่อการพัฒนาและต่อความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก และทำให้เด็ก ๆ เสี่ยงต่อการไม่ได้รับความคุ้มครอง รายงานจากพ่อแม่และเด็ก ๆ ยืนยันถึงปัญหาที่เกิดจากการย้ายถิ่นของครอบครัว รายงานฉบับนี้จึงขอ

⁵⁰ Jampaklay, Aree, et al., *Children Living apart from Parents due to Internal Migration (CLAIM)*, Institute for Population and Social Research Mahidol University, 2012, <<http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/Research/CLAIM/Download/CLAIM-Report-FinalReport.pdf>>.

⁵¹ งานศึกษาที่เฉพาะเจาะจงเรื่องการแยกจากครอบครัวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประกอบด้วย

Jampaklay, Aree, et al., *Children Living apart from Parents due to Internal Migration (CLAIM)*, Institute for Population and Social Research Mahidol University, 2012, <www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr/Research/CLAIM/Download/CLAIM-Report-FinalReport.pdf>;

Graham, Elspeth and Lucy Jordan, *Migrant Parents and the Psychological Well-Being of Left Behind Children in Southeast Asia*, Journal of Marriage and the Family, 2011, <www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3229683/pdf/jomf0073-0763.pdf>; and

Tang, Alisa, *The Impact of Parental Migration on the Children Left Behind and Their Caretakers*, UNICEF Thailand, 2012, <www.unicef.org/thailand/reallives_19165.html>

⁵² United Nations Children's Fund, *Child Trafficking in East and South-East Asia: Reversing the Trend*, UNICEF East Asia and Pacific Regional Office, Bangkok, August 2009, <https://www.unicef.org/eapro/Unicef_EA_SEA_Trafficking_Report_Aug_2009_low_res.pdf>

แนะนำเป็นอย่างยิ่งว่าให้มีการศึกษาหัวข้อนี้เพิ่มขึ้นในอนาคตเพื่ออธิบายถึงผลที่เกิดขึ้นในบริบทเฉพาะของแรงงานก่อสร้างย้ายถิ่นให้ชัดเจน ซึ่งรวมถึงประเด็นเกี่ยวกับกลุ่มอายุและเพศที่แตกต่างกัน

ความรุนแรงในครอบครัว

เมื่อผู้หญิงและเด็กถูกถามเกี่ยวกับการถูกระงับทางคำพูดหรือทางจิตใจ (ทำให้ขายหน้า ข่มขู่ ฯลฯ) และความรุนแรงทางกาย (ถูกตี ถูกเตะ ถูกผลัก ฯลฯ) ในที่พิก กว่า 40%⁵³ ของแม่เด็กรายงานว่า เคยมีประสบการณ์ถูกระงับทางคำพูด/ทางจิตใจ หรือทางกาย และเกือบ 90% ของผู้ตอบคำถามที่เป็นเด็กรายงานว่า เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงทางกายรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจากพ่อแม่หรือผู้ดูแล 93% ของเด็กรายงานว่าเคยเห็นผู้ใหญ่ต่อสู้กัน เกือบ 90% ของจำนวนนี้เป็น การต่อสู้กันทางกาย ประสบการณ์ความรุนแรงเหล่านี้เป็นอุปสรรคร้ายแรงอีกอย่างหนึ่งของการพัฒนาของเด็กทั้งทางร่างกาย อารมณ์และสังคม นอกเหนือไปจากความเสี่ยงต่อความปลอดภัยพื้นฐาน และชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี

ความรุนแรงต่อผู้หญิง

เกือบครึ่งหนึ่งของแม่จำนวน 22 คนที่ถูกสัมภาษณ์เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวบอกว่า พวกเขาเคยมีประสบการณ์ความรุนแรงอย่างน้อยก็ทางคำพูดหรือทางร่างกาย แม่จำนวน 5 คนรายงานว่า เคยมีประสบการณ์ความรุนแรงทางร่างกายหนึ่งหรือสองรูปแบบ

⁵³ ข้อมูลจาก เคสจำนวนน้อยกว่า 30 เคส (ผู้ตอบ 22 คน)

ตาราง 2. รายงานประสบการณ์ส่วนบุคคลเกี่ยวกับความรุนแรง

มีใครบ้างไหม (รวมทั้งสามี/คู่ของคุณ หัวหน้าของคุณ สมาชิกครอบครัวคนอื่น ๆ หรือคนที่คุณไม่รู้จัก)...	จำนวนผู้หญิงที่รายงานว่าเคยมีเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น
พูดหรือทำอะไรบางอย่างที่ทำให้คุณรู้สึกขายหน้าต่อหน้าคนอื่น	4
ข่มขู่ว่าจะทำร้ายคุณ	3
ผลักหรือเขย่าตัวคุณ	2
ขว้างปาข้าวของใส่คุณ	2
ตบคุณ/ตีคุณ	1
ตีคุณด้วยสิ่งของที่อาจทำให้คุณเจ็บได้	0
เตะคุณ	1
ลากตัวคุณ	0
รัดหรือบีบคอ	0
ขู่คุณด้วยมีดหรืออาวุธชนิดอื่น	2
เข้าทำร้ายคุณด้วยมีดหรืออาวุธชนิดอื่น	0
บังคับให้คุณมีเพศสัมพันธ์เมื่อคุณไม่ต้องการ	0
บังคับให้คุณทำกิจกรรมทางเพศอื่นเมื่อคุณไม่ต้องการ	3

กลุ่มผู้หญิงที่ให้สัมภาษณ์รายงานว่า เคยถูกผลักหรือถูกเขย่าตัว ถูกขว้างปาข้าวของใส่ ถูกขู่ด้วยอาวุธมีดหรืออาวุธชนิดอื่น หรือถูกตบหรือตี ผู้หญิงสามคนรายงานเช่นกันว่า เคยถูกผู้ชายบังคับให้ทำกิจกรรมทางเพศที่พวกเขาไม่ยอมทำ

“ผู้ชายไม่ได้เมา แต่เขาพยายามคว้าตัวฉันไว้และจับฉันตอนที่ฉันเข้าห้องน้ำ.. ตอนนั้นสามีฉันทักกับฉันกำลังทะเลาะกันอยู่ และเมื่อฉันเดินไปเข้าห้องน้ำคนเดียว ผู้ชายคนนี้ก็โผล่เข้ามาคว้าตัวฉันแล้วก็จับฉัน”

แม่ อายุ 33 ปี

การศึกษานี้พบว่า รูปแบบการละเมิดหรือกระทำรุนแรงเหล่านี้เกิดขึ้นในระดับชุมชน ไม่เฉพาะในระดับครอบครัวเท่านั้น มีผู้หญิงบางคนรายงานว่า เคยถูกกระทำรุนแรงทางคำพูดหรือทางร่างกายจากคนอื่นที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงาน นอกเหนือจากสามีและสมาชิกครอบครัว ผู้หญิงบางคนรายงานเช่นกันว่า ถูกกระทำรุนแรงทางคำพูดหรือทางร่างกายจากเจ้านายหรือคนที่พวกเขาเจอทำงานด้วย

เมื่อพูดถึงความรุนแรงต่อผู้หญิงอื่นที่ไม่ใช่ตนเอง ผู้หญิง 11 คนรายงานว่าพวกเธอรู้จักเพื่อน สมาชิกครอบครัว หรือคนอื่น ๆ ในชุมชนที่ถูกสามีกระทำรุนแรงทางร่างกาย ที่สำคัญ เกือบทั้งหมดของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เป็นผู้หญิงตอบว่า พวกเธอคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่สามีของพวกเธอต้องเรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยงการกระทำรุนแรงทางร่างกาย

“ฉันเห็นคนบางคนที่นี่ทำแบบนี้ [ทำท่าเตะ] บางครั้งระหว่างสามีกับภรรยา และบางครั้งผู้ชายคนอื่นก็ดี ผู้หญิง”

แม่ อายุ 23 ปี

“ฉันเคยเห็นตอนภรรยาสามีทะเลาะกันแล้วก็ต่อสู้กันที่นี่ ฉันได้ยินแต่เสียง แต่ไม่เคยออกไปดูว่า พวกเขาทำอะไรกัน”

แม่ อายุ 27 ปี

ความรุนแรงต่อเด็ก

เกือบ 90% ของเด็กผู้ให้สัมภาษณ์รายงานว่า เคยมีประสบการณ์ถูกกระทำรุนแรงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งจากพ่อแม่ หรือผู้ดูแล เกือบสามในสี่ของเด็กรายงานว่า พ่อแม่ตีพวกเขาด้วยสิ่งที่มีโอกาสทำให้พวกเขาบาดเจ็บนอกเหนือไปจากมือ หรือกำปั้นของพ่อแม่ รวมถึงไม้เรียว ไม้กวาด เศษไม้ หรือไม้แขวนเสื้อ

“แม่/พ่อ ใช้ไม้เรียวอันยาว ๆ ...พวกเขาถอดเสื้อผมออกแล้วตีที่หลังผม”

เด็กชาย อายุ 7 ปี

“พ่อผมเคยหิบบังกวาดมาตีกันผม พ่อผมเคยใช้ไม้กวาดตีผมแล้วผมก็กลัว ผมขึ้นไปบนเตียง ห่มผ้าห่มคลุมโปงเพราะถ้าผมเอาผ้าห่มคลุมหัวไว้ ผมจะ 모르สึกเจ็บ และจะ 모르สึกว่ามันหนักมาก”

เด็กชาย อายุ 8 ปี

เด็กที่ให้สัมภาษณ์เกือบ 60% รายงานว่า เคยถูกตบหรือตีกันเพื่อลงโทษ เกือบหนึ่งในสามของเด็กรายงานว่าพ่อแม่ เคยขว้างปาข้าวของใส่พวกเขา และมากกว่า 20% รายงานว่าเคยถูกพ่อแม่ผลักหรือดึงตัวแรง ๆ

“พ่อขว้างกระบุงใส่หนู เหมือนกับออมลินหมู หนูไม่อยากพูดถึงมันอีก”

เด็กผู้หญิง อายุ 10 ปี

“ตอนที่ผมยังเด็ก ผมไม่อยากไปโรงเรียน พ่อเลยเหวี่ยงผมลงกับพื้น ผมเจ็บตอนถูกเหวี่ยงลงไป ...เจ็บแค่นิดหน่อย ผมไม่ถึงกับต้องไปโรงพยาบาล”

เด็กผู้ชาย อายุ 10 ปี

ตาราง 3. รายงานความรุนแรงต่อเด็ก

จำนวนเด็กที่รายงานว่าเคยมีเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น	จำนวนเด็กที่รายงานว่าเคยมีเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น
ขว้างปาข้าวของใส่น้อง	14
ผลักหรือดึงตัวน้องแรง ๆ	7
ตบหรือตีกันน้องเพื่อลงโทษ	30
ตีน้องด้วยสิ่งนี้อาจทำให้เจ็บ (เช่น ไม้เรียว หรือเศษไม้ ฯลฯ)	35

เด็ก ๆ เคยเห็นความรุนแรง

เด็กที่ให้สัมภาษณ์ 93% รายงานว่าเคยเห็นผู้ใหญ่ทะเลาะกัน จากจำนวนนั้น เกือบทั้งหมดรายงานว่าเห็นการใช้กำลัง

ตาราง 4. เด็ก ๆ รายงานว่าเคยเห็นความรุนแรง

ในช่วงปีที่ผ่านมา น้องได้...	จำนวนเด็กที่รายงานว่าเคยมีเหตุการณ์นี้เกิดขึ้น
เห็นผู้ใหญ่ทะเลาะกัน	49
เห็นแม่หรือพ่อขว้างปาข้าวของบางอย่างใส่กัน	11
เห็นแม่หรือพ่อผลักหรือฉุดดึงตัวคนอื่นแรง ๆ	3
เห็นแม่หรือพ่อตบหรือตีกัน	16
เห็นแม่หรือพ่อตีคนอื่นด้วยสิ่งนี้อาจทำให้เขาบาดเจ็บได้ (เช่น ไม้เรียว เศษไม้ ฯลฯ)	6
ถูกใครสักคนข่มขู่ หรือเห็นคนรู้จักถูกข่มขู่ด้วยมีดหรืออาวุธชนิดอื่น	12

“เกิดขึ้นบ่อยเลย – ส่วนใหญ่เวลาผู้ชายเมาแล้วกลับมาที่ห้อง เขาจะทุบตีภรรยาแล้วก็บ่น แล้วผู้ชายก็โกรธแล้วพวกเขาก็ตีกัน”

เด็กผู้หญิง อายุ 16 ปี

“เริ่มจากเสียงกันก่อน จากนั้นก็ตีกัน ผมอยากจะย้ายไปอยู่ทีอื่นเลยเวลาเห็นแบบนี้ บางทีก็เกิดขึ้นบ่อยมาก”

เด็กผู้ชาย อายุ 9 ปี

“หนูเห็นผู้ชายตีกัน แต่หนูไม่เห็นผู้หญิงตีกัน หนูกลัวเวลาเขาตีกันแล้วก็ไม่อยากอยู่ดู... เวลาเราเห็นแบบนี้เรารู้สึกกลัวว่าเขาจะมาตีหรือมาผลักเรา ดังนั้นเราต้องอยู่ให้ห่าง ๆ เขา เวลาหนูเห็นผู้ใหญ่ตีกัน หนูจะรีบวิ่งขึ้นเตียงแล้วนอนเอาผ้าห่มคลุมโปง”

เด็กหญิง อายุ 8 ปี

© มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านพัก

นอกจากนี้ เด็กมากกว่าหนึ่งในสี่ยังรายงานด้วยว่า พวกเขาเองหรือคนที่เขารู้จักถูกขู่ด้วยมีดหรืออาวุธชนิดอื่น

☞ พ่อผมเงี่ยมมีดใส่แม่แล้วพูดว่า ‘ฉันทจะฆ่าแก’ แต่พ่อไม่ฆ่าแม่หรอก เขาพูดว่าเขาจะฆ่า แต่เขาไม่ฆ่าแม่จริง ๆ ☞
หรือ

เด็กชาย อายุ 8 ปี

☞ หนูเห็นคนคนหนึ่งใช้มีดทำร้ายอีกคน เขาพาคนนั้นไปส่งโรงพยาบาล หนูรู้สึกกลัว ☞

เด็กหญิง อายุ 10 ปี

เมื่อถามว่า รู้สึกอย่างไรที่เห็นความรุนแรง เสียงส่วนใหญ่ในกลุ่มเด็ก ๆ บอกว่าพวกเขา รู้สึกกลัว เด็กอีกส่วนหนึ่งบอกว่า มันทำให้เขารู้สึก “เศร้า” “รำคาญ” “สงสาร” “โกรธ” หรือทำให้เขา/เธอ “อยากจะย้ายออก” หรือ “อยากจะให้พวกเขาหยุด”

คำตอบของเด็ก ๆ เรื่องการได้เห็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างพ่อแม่ผู้ปกครองของพวกเขาเอง แตกต่างออกไปจากรายงานของกลุ่มผู้หญิงที่พูดถึงประสบการณ์ส่วนตัวของตัวเอง โดยเด็กเกือบ 60% รายงานว่า เคยเห็นการกระทำรุนแรงทางกายระหว่างพ่อกับแม่หรือผู้ดูแลของเขา เทียบกับ 22% ของกลุ่มผู้หญิงที่รายงานว่ามีประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เด็ก ๆ เหล่านี้รายงานว่าเห็นแม่ถูกพ่อตบหรือตี เห็นข้าวของถูกขว้างปาใส่แม่ เห็นแม่ถูกตีด้วยสิ่งของที่อาจทำให้เธอบาดเจ็บได้ (เช่น ไม้หรือไม้กวาด) และเห็นพ่อของพวกเขาผลักหรือตึ้งรังตัวแม่

☞ ผมเห็นพ่อซ้อมแม่ พ่อจิกผมแม่ แล้วก็ลากไปตามพื้น พ่อผมทุบตีแม่ ☞

เด็กชาย อายุ 8 ปี

☞ ตอนที่น้องหลับอยู่ พ่อผมบีบคอแม่จนแม่เกือบตาย ผมได้ยินเสียงดังออกมาจากห้อง ☞

เด็กชาย อายุ 9 ปี

“ พ่อผมซ้อมแม่หลังจากที่ดื่มเหล้า ”

เด็กชาย อายุ 10 ปี

“ พ่อแม่หนูทะเลาะตบตีกัน และมีอยู่ครั้งหนึ่งที่แม่มีเลือดออกจมูก ”

เด็กหญิง อายุ 8 ขวบ

เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้หญิงและเด็กที่ถูกสัมภาษณ์ จึงไม่มีการถามคำถามเกี่ยวกับความรุนแรงกับผู้ที่สัมภาษณ์กลุ่มผู้ชาย อย่างไรก็ตาม ผู้ให้สัมภาษณ์ชายบางคนพูดประเด็นในชุมชนเหล่านี้ขึ้นมาเองระหว่างที่ตอบคำถาม ซึ่งต่อไปนี้เป็นคำพูดของผู้ชายสองคน

“ บางคนที่ดื่มหนักมากในชุมชน... ดื่มทุกวัน ทำให้เป็นปัญหา... เสียงดังมาก และเราก็ทำอะไรไม่ได้มาก มีหลายคนเลยที่ดื่มทุกวัน ผมกลัวเรื่องการทะเลาะวิวาทกันในที่พัก... เป็นห่วงลูกเวลาเกิดเหตุการณ์แบบนี้ บางครั้งพวกผู้ชายก็มาแล้วก็ทำให้เด็ก ๆ กลัว ”

พ่อ อายุ 31 ปี

“ เคยมีครอบครัวที่อาศัยอยู่ที่นี้ ที่ชอบทะเลาะกันมาก และผู้ชายมักจะตบตีผู้หญิง ซึ่งถ้าเกิดเรื่องขึ้น ผู้รับเหมาช่วงจะพยายามเข้ามาห้าม... เรื่องแบบนี้เคยเกิดขึ้นเดือนละหนึ่งถึงสองหน ”

พ่อ อายุ 22 ปี

ความเปราะบางต่อการถูกใช้แรงงานเด็ก

กฎหมายไทยระบุอายุต่ำสุดในการจ้างแรงงานไว้ที่ 15 ปี โดยมีเงื่อนไขต่างๆ เช่น จำกัดจำนวนชั่วโมงการทำงานและมีเงื่อนไขด้านความปลอดภัยของงานสำหรับเด็กอายุ 15 ถึง 17 ปี⁵⁴ อนุสัญญาและข้อเสนอว่าด้วยแรงงานเด็กขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ระบุว่า อายุต่ำสุดที่เด็กจะทำงานได้คือ 15 ปี⁵⁵ เด็กข้ามชาติที่เข้ามาอาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างอยู่ในกลุ่มมีความเปราะบางอย่างยิ่งที่จะถูกใช้แรงงานเด็ก และเด็ก ๆ มีสิทธิ์ที่จะได้รับความคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์ทางธุรกิจ และการทำงานที่เป็นอันตรายและอาจก่อความเสียหายต่อสุขภาพ พัฒนาการ หรือการศึกษาของพวกเขา⁵⁶

ประมาณหนึ่งในสามของเด็กผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปีรายงานว่า พวกเขาเคยทำงานรับจ้างมาก่อน และสองในสามของกลุ่มนี้บอกว่าพวกเขาทำงานมาตั้งแต่ย้ายเข้ามาอยู่ที่พักคนงานก่อสร้างที่พวกเขาอยู่ในปัจจุบัน เด็กส่วนใหญ่ถูกจ้างให้ทำงานเป็นพี่เลี้ยงเด็กคอยดูแลเด็กคนอื่น ๆ ในชุมชน บ้างก็ทำงานเป็นแรงงานในภาคเกษตร หรือดูแลบ้าน ทำงานบ้าน/ทำความสะอาด มีเด็กส่วนน้อยที่รายงานว่าทำงานก่อสร้าง ทำงานเป็นแรงงานรายวันในการเรียงถุงทรายหรือขนทรายออกจากวัด เก็บของเก่าขาย หรือทำงานในร้านอาหาร

⁵⁴ Ministry of Labour of Thailand, *Using Child Labor*, 2017, <www.mol.go.th/employee/Using_child_labor>.

⁵⁵ International Labour Organization, 'ILO Conventions and Recommendations on Child Labour', 2017, <www.ilo.org/ipec/facts/ILOconventionsonchildlabour/lang-en/index.htm>.

⁵⁶ United Nations Children's Fund, *Convention on the Rights of the Child*, UNICEF UK, London, 1990, <https://downloads.unicef.org.uk/wp-content/uploads/2010/05/UNCRC_united_nations_convention_on_the_rights_of_the_child.pdf?_ga=2.230307871.265105619.1508816283-641166473.1508816283>.

© มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก

1.4.3 สุขภาพ

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่กล่าวว่า หากพวกเขาไม่สบายมากหรือประสบอุบัติเหตุหรือได้รับบาดเจ็บ พวกเขาจะไปโรงพยาบาลหรือศูนย์บริการสาธารณสุข ประมาณ 15% ของผู้ให้สัมภาษณ์บอกว่า พวกเขาจะซื้อยากินเองจากร้านขายยา มีเพียงคนเดียวที่กล่าวว่า เขาจะไม่ทำอะไรหากเขาไม่สบายมากเพราะไม่มีเงินพอที่จะจ่ายค่ารักษาพยาบาลหรือค่ายา

เพื่อสำรวจการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพของเด็ก ๆ การสัมภาษณ์เด็ก ๆ และพ่อแม่จึงมุ่งเน้นที่ประเด็นการฉีดวัคซีน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญลำดับต้น ๆ ในทางสาธารณสุข และประเด็นบัตร์ประกันสุขภาพ ซึ่งแสดงถึงสิทธิในการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้อย่างสม่ำเสมอ

การได้รับวัคซีน

การได้รับวัคซีนอย่างครอบคลุมและตรงตามเวลา มีความสำคัญต่อสุขภาพของแต่ละบุคคลและประชากร⁵⁷ มีบันทึกเป็นหลักฐานว่า เด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมีอัตราการได้รับวัคซีนต่ำกว่าเด็กไทย จึงจำเป็นต้องถูกกำหนดเป็นกลุ่มเป้าหมายพิเศษเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการฉีดวัคซีนแห่งชาติ⁵⁸

โดยภาพรวมแล้ว เกือบหนึ่งในห้าของพ่อแม่ผู้ให้สัมภาษณ์รายงานว่าเด็กบางคนในครอบครัวของพวกเขาไม่ได้รับวัคซีน นอกจากนี้พ่อแม่มักจำไม่ได้ว่าเด็กได้รับวัคซีนใดไปแล้วบ้าง ดังนั้นจึงไม่แน่ชัดว่าเด็ก ๆ ที่พ่อแม่รายงานว่าได้รับวัคซีน จะได้รับวัคซีนอย่างครบถ้วนตามตารางวัคซีนสำหรับเด็กของแผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในประเทศไทย (National Immunization Program: NIP) หรือไม่

⁵⁷ Kaji, Aiko, et al., 'Immunization Coverage in Migrant school Children Along the Thailand-Myanmar Border', Springerlink, 2016, <<https://escholarship.org/uc/item/7z88q4kx>>.

⁵⁸ Deglise, Carole, *Healthy Microinsurance: A Review of the Landscape and Determinants of Performance*, Dreamlopmnts, July 2016, <www.dreamlopmnts.com/images/files/review_of_health_microinsurance.pdf>; Muangchana, Charung, Piyani Tamapornpilas and Opart Karnkawinpong, 'Immunization Policy Development in Thailand: The role of the advisory committee on immunization practice, vaccine', Elsevier, <www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0264410X10002112?via%3Dihub>.

ในกลุ่มพ่อแม่ที่รายงานว่าลูกของตนได้รับวัคซีน มีประมาณ 70% ได้รับวัคซีนที่โรงพยาบาลหรือศูนย์บริการสาธารณสุขของรัฐ ส่วนพ่อแม่ที่เหลือ ประมาณหนึ่งในห้ารายงานว่า ทางมูลนิธิจัดการเรื่องรถรับส่งและการนัดหมายให้เพื่อให้เด็กได้รับวัคซีน มีพ่อแม่ 4 รายที่กล่าวว่า ลูก ๆ ของตนได้รับวัคซีนที่โรงเรียน และมีพ่อแม่เพียงไม่กี่คนที่บอกว่าลูกของพวกเขาได้รับวัคซีนในประเทศบ้านเกิดของตน สาเหตุที่ทำให้เด็กไม่ได้รับวัคซีน คือ ขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีการหรือสถานที่ที่จะไปรับการฉีดวัคซีน โดยเฉพาะเด็กที่ไม่ได้เกิดในประเทศไทย และพ่อแม่ลี้มนัดหรืออยู่ไกลจากโรงพยาบาลหรือศูนย์บริการสาธารณสุข

บัตรประกันสุขภาพ

“ฉันไม่รู้ว่าจะต้องทำยังไง ไม่มีใครพาฉันไปทำ และไม่มีใครช่วยทำให้ด้วย”

แม่ อายุ 30 ปี

“ของลูกคนเล็กมีบัตรสุขภาพ แต่ลูกสาวคนโตไม่มี ลูกสาวคนโตทำบัตรได้ แต่เธออายุ 9 ขวบแล้ว ถ้าทำตอนนี้ ฉันจะต้องเสียเงินค่าทำบัตร สำหรับลูกสาวเท่ากับของผู้ใหญ่เลย ต้องใช้เงินเยอะเลยถ้าจะทำบัตรให้ลูกตอนนี้ แล้วฉันก็ไม่มีเงินมากพอด้วย”

แม่ อายุ 29 ปี

“ลูกผมเกิดที่หมู่บ้านผม มีการสื่อสารผิดพลาดจากทางหน่วยงาน พวกเขาบอกว่าผมทำบัตรให้ลูกไม่ได้ ผมก็เลยไม่ได้เอาเอกสารมาตอนที่เดินเรื่องทำบัตรสีเหลือง เพราะว่าเอกสารอยู่ที่กัมพูชา พวกเขาเลยไม่ยอมทำให้”

พ่อ อายุ 31 ปี

คนไทยมีสิทธิได้รับบัตรประกันสุขภาพ และเข้าถึงบริการทางการแพทย์ของรัฐ หรือถ้าเป็นพนักงานของบริษัทเอกชนก็สามารถใช้สิทธิประกันสังคมในการรับบริการด้านสุขภาพได้ แรงงานก่อสร้างที่เป็นแรงงานข้ามชาติมีสิทธิใช้ระบบประกันสุขภาพ หรือระบบประกันสังคมได้โดยมีเงื่อนไขว่าแรงงานจะต้องได้รับการจัดหาและจ้างงานจากบริษัทรับเหมาก่อสร้างโดยตรงเท่านั้น⁵⁹

แรงงานก่อสร้างจำนวนมากได้รับการจัดหาและจ้างโดยผู้รับเหมาช่วง ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงระบบประกันสังคมได้ แรงงานก่อสร้างเหล่านี้จึงต้องทำบัตรประกันสุขภาพซึ่งเสียค่าใช้จ่าย 2,100 บาทต่อคนต่อปีสำหรับผู้ใหญ่ และ 365 บาทต่อคนต่อปีสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี และต้องมีเอกสารประจำตัวซึ่งรวมถึงสูติบัตร หนังสือเดินทางของพ่อหรือแม่คนใดคนหนึ่ง และหลักฐานการจ้างงานในประเทศไทย ตามกฎหมายไทยแล้ว สถานบริการสาธารณสุขจะไม่ปฏิเสธบุคคลที่ไม่มีบัตรประกันสุขภาพ แต่บุคคลดังกล่าวอาจเป็นหนี้สินจากการเข้ารับบริการตามที่ฝ่ายสวัสดิการสังคมของศูนย์บริการสาธารณสุขหรือตามที่โรงพยาบาลกำหนด⁶⁰

เกือบครึ่งหนึ่งของพ่อแม่รายงานว่าลูกๆ ของตนไม่ได้มีบัตรสุขภาพกันครบทุกคน พ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่สามารถทำบัตรประกันสุขภาพให้ลูกได้เนื่องจากไม่มีเอกสารครบถ้วนขณะที่เดินทางมาถึงประเทศไทย หรือเมื่อลูกคลอดและ/หรือพ่อแม่ไม่สามารถจ่ายเงินค่าทำบัตรสุขภาพ

⁵⁹ Deglise, Carole, *Healthy Microinsurance: A Review of the Landscape and Determinants of Performance*, Dreamlopmnts, July 2016, <www.dreamlopmnts.com/images/files/review_of_health_microinsurance.pdf>.

⁶⁰ Ibid.

สถานที่ที่เด็กเกิด ระหว่างเกิดในโรงพยาบาลหรือเกิดที่บ้าน ก็อาจมีผลกระทบต่อการจัดทำเอกสาร เนื่องจากเด็กที่เกิดในบ้านมักมีเอกสารที่จำเป็นไม่ครบถ้วน มีเด็กเพียงส่วนน้อยที่คลอดที่บ้านที่มีบัตรประกันสุขภาพที่ใช้ได้ เมื่อเทียบกับเด็กที่เกิดในโรงพยาบาลจะมีเป็นส่วนใหญ่ ในทำนองเดียวกัน กว่า 20% ของเด็กที่เกิดที่บ้านไม่มีสูติบัตร ในขณะที่เด็กทุกคนที่เกิดในโรงพยาบาลจะได้รับเอกสารนี้ มีพ่อแม่ไม่ถึงครึ่งที่รายงานว่าลูก ๆ ทุกคนเกิดในโรงพยาบาล ซึ่งพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมากตามประเทศเกิดของเด็ก ๆ โดยเด็กทุกคนที่เกิดในประเทศไทยหรือในประเทศกัมพูชาเกิดที่โรงพยาบาล แต่ไม่มีเด็กที่เกิดในเมียนมาร์เกิดที่โรงพยาบาลเลย

คำตอบที่ได้แสดงให้เห็นว่าการสร้างภูมิคุ้มกันโรคและการมีบัตรประกันสุขภาพนับเป็นความท้าทายที่สำคัญสำหรับเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง เห็นได้ชัดว่า การเข้าถึงบริการสุขภาพของเด็กเหล่านี้ยังมีไม่เพียงพอในภาพรวม

1.4.4 การศึกษา

ในระดับนโยบาย ประเทศไทยได้ผ่านนโยบายการศึกษา⁶¹ เพื่อให้มั่นใจว่าเด็กทุกคนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย (แม้จะไม่ใช่เด็กไทยก็ตาม) จะได้รับการศึกษาโดยไม่มีข้อกีดกัน แต่เป็นที่ทราบกันดีว่าในทางปฏิบัติมีอุปสรรคบางอย่างเป็นตัวขัดขวางการเข้าถึงการศึกษาของเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับเด็กข้ามชาติและ/หรือไร้สัญชาติ จึงมีความจำเป็นต้องเข้าใจอุปสรรคเหล่านี้เพื่อผลักดันให้นโยบายการศึกษาของประเทศเกิดขึ้นจริง

การเตรียมความพร้อมและการเข้าเรียน

เด็กข้ามชาติต้องเผชิญกับความท้าทายมากมายในระหว่างการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าเรียนในระบบ ซึ่งรวมถึงอุปสรรคทางภาษาและการรู้หนังสือ การที่ไม่สามารถเริ่มเรียนกับเพื่อนในวัยเดียวกันได้เนื่องจากขาดการเรียนรู้ที่สมกับวัย และการเลือกปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนและ/หรือเด็กคนอื่น ๆ⁶² การศึกษานอกระบบมักจะเป็นสิ่งที่จำเป็นในการเตรียมเด็กที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนให้เข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐได้

⁶¹ United Nations Children's Fund. 'Education: Overview', UNICEF, <<https://www.unicef.org/thailand/education.html>>.

⁶² Dowding, Laura, et al., *Pathways to a Better Future: A Review of Education for Migrant Children in Thailand*. Save the Children and World Education, 2014, <https://resourcecentre.savethechildren.net/node/9016/pdf/migrant_education_annual_report_full_resized.pdf>.

© มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก

นอกจากนี้ยังมีรายงานว่า มีโรงเรียนของรัฐที่ปฏิเสธการเข้าเรียนของเด็กข้ามชาติ ทั้งด้วยเหตุผลที่ทางโรงเรียนไม่รู้ว่าเด็กทุกคนได้รับสิทธินี้ในประเทศไทย หรือกังวลว่าการปฏิบัติตามสิทธินี้อาจส่งผลให้เกิดปัญหาและความท้าทายต่าง ๆ ตามมา เช่น ต้องจัดทรัพยากรเพิ่มเติมเพื่อสอนภาษาไทยให้พวกเขา เด็ก ๆ หรือต้องมีหลักสูตรพิเศษสำหรับเด็ก ๆ ที่เรียนล่าช้ากว่าเพื่อน ๆ ในกลุ่มอายุเดียวกัน เป็นต้น⁶³

การเข้าโรงเรียน

ในความเป็นจริงแล้ว ไม่มีใครทราบว่ามีเด็กที่เข้าเรียนในโรงเรียน หรือมีเด็กข้ามชาติที่อยู่ในประเทศไทยทั้งหมดเป็นจำนวนเท่าไร เนื่องจากไม่มีการลงทะเบียนและการย้ายถิ่นที่อยู่ แต่เชื่อกันว่าเด็กเป็นจำนวนมากที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างในประเทศไทยที่ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียน ยกเว้นว่าชุมชนของเขามีองค์กรพัฒนาเอกชนหรือองค์กรภาคประชาสังคมอื่น ๆ เข้ามาช่วยสนับสนุนให้เด็กเหล่านี้ได้เข้าเรียน⁶⁴

เด็กที่ให้สัมภาษณ์ในการศึกษานี้ ส่วนใหญ่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนเนื่องจากชุมชนของพวกเขาได้รับการสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชน⁶⁵ อัตราการเข้าเรียนในโรงเรียนของพวกเขาคือ มากกว่า 80% (77 จาก 95 คำตอบ) เด็กคนไหนที่ยังเข้าเรียนในช่วงเวลาที่ให้สัมภาษณ์ ก็จะถูกส่งเรื่องไปให้นักสังคมสงเคราะห์ของมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กรับไปดูแลเรื่องการลงทะเบียนเข้าเรียนในภาคการศึกษาถัดไป ดังนั้น ข้อมูลนี้จึงไม่สามารถบ่งชี้สถานการณ์การเข้าเรียนของเด็กที่อาศัยในที่พักคนงานก่อสร้างทั่วประเทศได้ แม้ว่าอัตราการเข้าเรียนของผู้ให้สัมภาษณ์เหล่านี้จะไม่ใช่วัฒนของภาพรวมทั้งหมด แต่ก็ยังพอเป็นไปได้ที่จะศึกษาถึงอุปสรรคที่พวกเขาเผชิญได้

รัฐบาลไทยให้การศึกษาริئةแก่เด็กทุกคน โดยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการเรียนการสอน เงินเดือนของข้าราชการครู ค่าหนังสือเรียนมาตรฐาน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่าจัดกิจกรรมในโรงเรียน และค่าอาหารกลางวัน นอกจากนี้เงินอุดหนุนเหล่านี้ รัฐบาลให้เงินอุดหนุนขั้นพื้นฐานแก่โรงเรียนโดยตรงในวงเงิน 1,700 บาท/คน/ปี สำหรับ

⁶³ รายงานจากการสัมภาษณ์ผู้จัดการและผู้ประสานงานสังคมสงเคราะห์ มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2560

⁶⁴ รายงานจากการสัมภาษณ์ผู้จัดการและผู้ประสานงาน มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2560, รายงานจากการติดต่อผ่านอีเมลกับผู้อำนวยความสะดวกและเจ้าหน้าที่ภาคสนาม ศูนย์เมอร์ซี เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2560

⁶⁵ ชุมชนเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก ในการช่วยเหลือให้เด็กได้เข้าเรียน โดยผ่านการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับโรงเรียนรัฐในจังหวัดเชียงใหม่

ชั้นอนุบาล วงเงิน 1,900 บาท/คน/ปี สำหรับระดับชั้นประถมศึกษา วงเงิน 3,500 บาท/คน/ปี สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และ 3,800 บาท/คน/ปี สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างไรก็ตาม เพื่อที่จะให้การศึกษามีคุณภาพ โรงเรียนได้เสริมงบประมาณสนับสนุนนี้โดยการขอเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม เช่น ค่าธรรมเนียมสำหรับครู ซึ่งเป็นเงินที่โรงเรียนใช้ในการจ้างครูเพิ่มเติมนอกเหนือจากโควตาครูที่โรงเรียนสามารถจ้างได้จากงบประมาณการศึกษาของรัฐบาล ค่าชุดนักเรียนซึ่งอยู่ที่ราว 2,000-3,500 บาท ขึ้นอยู่กับแต่ละโรงเรียน⁶⁶ ค่าประกันอุบัติเหตุและ/หรือค่าธรรมเนียมรับ-ส่ง ค่าใช้จ่ายเหล่านี้อาจตกประมาณ 1,000-3,000 บาท/คน/ภาคการศึกษา จากการสัมภาษณ์ครอบครัวที่มีเด็กที่ไม่ได้เรียนในโรงเรียน มากกว่า 40%⁶⁷ ของผู้ให้สัมภาษณ์บอกว่า เด็ก ๆ ไม่ได้เข้าโรงเรียนเพราะไม่มีเงินเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในส่วนที่การสนับสนุนของรัฐไม่ได้ครอบคลุมถึง พ่อแม่ 4 คน รายงานว่าเด็กไม่ได้เข้าโรงเรียนเนื่องจากต้องทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงของน้อง หรือครอบครัวต้องย้ายที่อยู่บ่อยเกินกว่าที่จะนำเด็กเข้าโรงเรียนได้

การโยกย้ายถิ่นฐานบ่อย ๆ เป็นอุปสรรคสำคัญในการเข้าเรียนในโรงเรียนอย่างชัดเจน เด็กส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เข้าเรียนในปัจจุบันเป็นผู้ที่ได้เข้าเรียนในโรงเรียนมาก่อนหน้านี้ โดยเด็กบางคนเข้าเรียนในโรงเรียนที่บ้านเกิดของตน และเด็กบางคนก็เคยเข้าเรียนตอนที่พวกเขาอยู่ที่ที่พักคนงานในสถานที่ก่อสร้างก่อนหน้านี้ เด็กกว่า 30% รายงานว่า พวกเขาคิดว่า จะเลิกไปโรงเรียนหากว่าต้องย้ายที่อยู่ แต่พ่อแม่เกือบทั้งหมดบอกว่า ลูก ๆ ของพวกเขาจะได้เรียนต่อในโรงเรียนอื่น หากพวกเขาต้องย้ายที่อยู่

“ชีวิตลูกผมสำคัญกว่าชีวิตของผมเอง และผมอยากให้เขาได้เรียน และได้รับการศึกษาที่ดี ดังนั้นไม่ว่าเราจะย้ายไปที่ไหน เราจะขอให้โรงเรียนเก่าทำจดหมายขอย้ายโรงเรียนให้ [เพื่อให้เขาสามารถเรียนต่อในโรงเรียนได้]”

พ่อ อายุ 33 ปี

⁶⁶ โรงเรียนต้องรับเด็กเข้าเรียนในโรงเรียนถ้าเด็กไม่มีเครื่องแบบนักเรียน แม้ว่าจะมีข้อกังวลว่าเด็กคนนั้นอาจถูกกีดกันจากนักเรียนคนอื่นหรือครู

⁶⁷ ข้อมูลจาก เคสจำนวนน้อยกว่า 30 เคส (ผู้ตอบ 18 คน)

2

โครงการริเริ่ม และความร่วมมือ ในปัจจุบัน

โครงการริเริ่มที่ประสบความสำเร็จ
และเป็นประโยชน์ต่อเด็กและบริษัท

2.1 โครงการริเริ่มในปัจจุบัน โมเดลการมีส่วนร่วมที่หลากหลาย

โครงการริเริ่มเพื่อช่วยเหลือเด็กกลุ่มนี้ได้เกิดขึ้นแล้วมากมายทั่วประเทศ โดยเป็นโครงการที่ดำเนินการโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่สำคัญคือ โครงการริเริ่มบางอย่างได้แสดงให้เห็นถึงผลเชิงบวกต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก ๆ และยังเป็นประโยชน์ต่อบริษัทเองด้วย ซึ่งมีตั้งแต่การที่นักลงทุนมีการรับรู้เชิงบวกเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดไปจนถึงการรักษาพนักงานไว้กับองค์กร

ในการเก็บบันทึกข้อมูลและสำรวจความริเริ่มเหล่านี้ ได้มีการจัดทำแผนที่เพื่อระบุความริเริ่มเพื่อสนับสนุนเด็กกลุ่มดังกล่าวในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดตาก (เน้นอำเภอแม่สอด) และจังหวัดกาญจนบุรี โครงการริเริ่มดังต่อไปนี้ได้รับการคัดเลือกว่าเป็นโครงการช่วยเหลือเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างที่ประสบความสำเร็จด้วยความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนข้อที่ 17 ว่าด้วย การร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งย้ำให้เห็นถึงความสำคัญของความร่วมมือกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เพราะทุกฝ่ายล้วนสามารถใช้ทรัพยากรและความเชี่ยวชาญที่หลากหลายเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตลอดจนสร้างผลกระทบเชิงบวกอื่น ๆ ต่อสังคม⁶⁸ การทำงานร่วมกันของหลายฝ่ายถือเป็นการส่งเสริมความร่วมมือและการแก้ปัญหาในระยะยาวเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาและแก้ปัญหาสังคม สำหรับประเด็นเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างแล้ว ภาควิชาความร่วมมือดังกล่าว รวมถึงบริษัทอสังหาริมทรัพย์และบริษัทรับเหมาก่อสร้าง ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักของภาคเอกชน

⁶⁸ United Nations, 'Goal 17: Revitalize the Global Partnership for Sustainable Development', United Nations, <www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>.

นอกเหนือจากประเด็นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่ายแล้ว การศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะคือ โครงการริเริ่มเพื่อสนับสนุนเด็กข้ามชาติที่อาศัยในที่พักคนงานก่อสร้างในประเทศไทย ควรปฏิบัติตามมาตรฐานการคุ้มครองเด็ก และมีการติดตามและประเมินผลกระทบทางสังคมต่อเด็กอย่างเข้มงวด แม้ขอบเขตของการศึกษานี้จะไม่ได้ครอบคลุมเรื่องการทบทวนแนวทางปฏิบัติเหล่านี้ แต่โครงการริเริ่มทุกชนิดควรดำเนินการตามข้อปฏิบัติต่อไปนี้อย่างครบถ้วน

การพิทักษ์เด็ก

สำหรับโครงการริเริ่มที่มีเป้าหมายในการช่วยเหลือเด็ก ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการพิทักษ์เด็กภายใต้ นโยบายการคุ้มครองเด็กอย่างเข้มงวด เนื่องจากมีแนวปฏิบัติในการคุ้มครองเด็กที่ติดอยู่แล้ว ข้อปฏิบัติเหล่านี้ก็ควรถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ

การติดตามและประเมินผลกระทบทางสังคม

ในการพิจารณาว่าโครงการที่ช่วยเหลือเด็กนั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ โครงการจะต้องดำเนินการตามกรอบ การติดตามและประเมินผล ที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์และผลที่คาดหวังไว้ชัดเจน และมีการกำหนดวิธี วัดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น การติดตามผลจะทำให้สามารถประเมินผลกระทบของโครงการริเริ่มได้ และท้ายที่สุดจะสามารถประเมินได้ว่าโครงการนั้นล้มเหลวหรือประสบความสำเร็จ

พื้นที่สำหรับเด็ก เพลิน รู้ เรียน เล่น

รากฐานที่ดีเริ่มต้นที่บ้าน อนาคตที่ดีเริ่มต้นที่โรงเรียน

สนับสนุนโดย บริษัท วิศวกรรม

the good life

พื้นที่ปลอดภัย ในที่พัก คนงานก่อสร้าง

เพื่อที่จะสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก ๆ ได้เล่นและเรียนรู้ เราสามารถออกแบบและสร้างพื้นที่ที่เป็นมิตรกับเด็กไว้ภายในบริเวณที่พักคนงานก่อสร้างได้เลย พื้นที่ปลอดภัยนี้ยังสามารถใช้เป็นศูนย์ดูแลเด็กเล็กของชุมชน เป็นสถานที่สำหรับจัดการศึกษานอกระบบหรือสนับสนุนการเรียนรู้ที่โรงเรียน และเป็นพื้นที่รวมตัวกันของเด็ก ๆ กับครอบครัวได้ การสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากพื้นที่ปลอดภัยนี้ ในที่สุดแล้วอาจช่วยป้องกันการบาดเจ็บและการใช้แรงงานเด็กได้ เพราะมีเช่นนั้นเด็กจะต้องเติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย

แสนสิริ ร่วมกับวิศวภัทร์ + องค์กรยูนิเซฟ + มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้าน

ตั้งแต่ พ.ศ.2557 บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน) และ องค์กรยูนิเซฟ ประเทศไทย ได้ดำเนินโครงการ “The Good Space” ในที่พักคนงานก่อสร้างทั้งหมด 30 แห่งทั่วประเทศ สำหรับที่พักคนงานในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งอยู่ในส่วนการดำเนินงานของบริษัท วิศวภัทร์ จำกัด นั้น มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กได้เป็นพันธมิตรผู้ดำเนินงานพื้นที่ปลอดภัยนี้ตั้งแต่ พ.ศ. 2558 โดยทางแสนสิริ ได้จัดหาวัสดุสำหรับก่อสร้างห้องโถงขนาดใหญ่หนึ่งห้องรวมทั้งเงินเดือนสำหรับพี่เลี้ยงเด็กที่ทำงานแบบเต็มเวลา 2 คน ซึ่งมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กเป็นผู้ว่าจ้างและฝึกรอบรม ด้วยความยินยอมและการสนับสนุนจาก

วิศวภัทร์ ทำให้มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กสามารถช่วยเหลือจัดการให้เด็กได้เข้าเรียนในโรงเรียนรัฐในท้องถิ่น และดำเนินการหลักสูตรการพัฒนาเด็กปฐมวัยในพื้นที่โครงการ The Good Space สำหรับเด็กเล็กหรือเด็กที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐได้⁶⁹ แสนสิริได้นำความริเริ่มนี้ไปทำซ้ำโดยร่วมมือกับผู้รับเหมาก่อสร้างรายอื่น และดำเนินงานที่ที่พักคนงานก่อสร้างโครงการอื่น ๆ ทั่วประเทศ ทั้งยังได้จัดทำคู่มือฉบับสมบูรณ์เกี่ยวกับการจัดทำพื้นที่ปลอดภัยในบริเวณที่พักคนงานก่อสร้าง ชื่อว่า คู่มือพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก (the Child-Friendly Space Guideline Booklet)⁷⁰

⁶⁹ มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก ได้รายงานสถานะต่าง ๆ ที่ขัดขวางการเข้าเรียนของเด็กบางคน เช่น เด็กไม่ได้ลงทะเบียนเรียนทันเวลาในเทอมนั้น เด็กมีความพิการที่โรงเรียนไม่พร้อมรับ พ่อแม่เลือกที่จะไม่ให้เด็กเข้าเรียน เพราะพวกเขาจะย้ายไปทำงานที่อื่นในเร็ว ๆ นี้ และพ่อแม่ไม่มีเงินจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ (การสัมภาษณ์โดยมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก วันที่ 10 มีนาคม 2560)

⁷⁰ Sansiri PLC, 'Social Change: Building the Future for Children', Issuu Inc., <https://issuu.com/sansiriplc/docs/new_manual_eng_12_feb>.

การสนับสนุน การศึกษา นอกระบบ

ในประเทศไทย เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาและเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐโดยไม่คำนึงถึงชาติพันธุ์หรือสถานะทางกฎหมาย⁷¹ แต่เด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง โดยเฉพาะคนที่ต้องโยกย้ายอยู่บ่อยครั้ง อาจเผชิญกับอุปสรรคมากมาย จนทำให้การเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐเป็นเรื่องท้าทายอย่างมาก เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการศึกษาและการพัฒนาขั้นพื้นฐานของเด็ก การศึกษานอกระบบโดยใช้หลักสูตรที่ได้รับการปรับให้เหมาะสม จึงเป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับเด็กที่ต้องย้ายถิ่นบ่อยครั้ง ซึ่งไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐได้

นารายณ์ พร้อพเพอร์ตี้ + มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก

ตั้งแต่ พ.ศ. 2559 เป็นต้นมา มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก ร่วมกับ บริษัท นารายณ์ พร้อพเพอร์ตี้ จำกัด ได้ร่วมมือกันจัดโครงการให้การศึกษานอกระบบแก่เด็กผู้อาศัยอยู่ในที่พักคนงานของทางบริษัท มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก รายงานว่า เด็กข้ามชาติมักอาศัยอยู่ในที่พักคนงานที่มีโครงการก่อสร้างเฉลี่ยประมาณ 3-8 เดือนก่อนจะโยกย้ายไปที่อื่น กรอบเวลาที่สั้นนี้เองที่เป็นอุปสรรคขัดขวางไม่ให้เด็ก ๆ ได้เข้าเรียนในโรงเรียนรัฐ (นอกเหนือจากอุปสรรคทางการเงินและอุปสรรคด้านภาษา) ดังนั้น การศึกษานอกระบบจึงเป็นหลักสูตรที่ตอบโจทย์ความต้องการด้านการศึกษาและการพัฒนาขั้นพื้นฐานของเด็ก

เหล่านี้ ใน พ.ศ. 2559 บริษัท นารายณ์ พร้อพเพอร์ตี้ ได้จัดการยนต์แก่มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก เพื่อนำไปใช้เป็น “โรงเรียนเคลื่อนที่” โดยมีทีมงานครูที่หมุนเวียนไปตามที่พักคนงานก่อสร้างตามไซต์งานต่าง ๆ 7 แห่ง ให้การสนับสนุนเด็กประมาณ 700 คนมานับแต่นั้น ครูเหล่านี้ได้จัดการศึกษานอกระบบ ณ ไซต์งานให้แก่เด็ก ๆ และยังให้ความช่วยเหลือเมื่อพบว่าเด็กต้องการความช่วยเหลือด้านการคุ้มครองและด้านสุขภาพอีกด้วย

⁷¹ United Nations Children's Fund, 'Education: Overview', UNICEF, <www.unicef.org/thailand/education.html>.

การปรับปรุงด้านความปลอดภัย การจัดการของเสีย น้ำสะอาด สุขาภิบาล และสุขอนามัย

การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในที่พักคนงานก่อสร้าง จะช่วยให้เกิดผลดีอย่างยิ่งในแง่ความปลอดภัย การจัดการของเสีย น้ำสะอาด สุขาภิบาล และสุขอนามัย สำหรับผู้อยู่อาศัยทุกคนรวมทั้งเด็ก ๆ ด้วย การจัดหาวัสดุก่อสร้างให้ (เช่น โคมไฟส่องสว่าง สายไฟ สี ชั้นวาง) จะนำไปสู่สภาพความเป็นอยู่ที่ปลอดภัยยิ่งขึ้น การปรับปรุงห้องสุขาและห้องอาบน้ำจะทำให้สุขอนามัยและสุขาภิบาลดีขึ้นโดยรวม รวมทั้งอาจส่งผลดีต่อความปลอดภัยและการป้องกันอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย การปรับปรุงเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากวัสดุก่อสร้างที่บริษัทก่อสร้างสามารถจัดหาให้ได้ เช่นเดียวกับ การฝึกอบรมและทักษะของคนงานก่อสร้างที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง

เชียงใหม่ริมตอ + มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก

บริษัท เชียงใหม่ริมตอ จำกัด (มหาชน) แสดงให้เห็นว่า บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์และผู้รับเหมาช่วงในท้องถิ่น สามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อชีวิตของเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างได้ บริษัทนี้ตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และมีความร่วมมือกับมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กมาตั้งแต่ พ.ศ. 2558 ในการกำหนดกลยุทธ์การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในบริเวณที่พักคนงาน โดยทางบริษัทได้จัดหาวัสดุก่อสร้างให้คนงาน เช่น แผ่นเมทัลชีท สี โตะ และชั้นวางหนังสือ และผู้อาศัยในที่พักคนงานใช้ทักษะการก่อสร้างของตนในการปรับปรุงที่พัก มีรายงานว่า การปรับปรุงด้านไฟฟ้าส่องสว่าง

ทำให้ที่พักคนงานมีความปลอดภัยขึ้นมาก และการทาสีใหม่ก็ทำให้ที่พักดูดีและสะอาดขึ้น นอกจากนี้ ผู้นำชุมชนของที่พักแห่งนี้ยังได้สร้างพื้นที่ปลอดภัยเพิ่มเติมอีกด้วย⁷² ขณะนี้มีการใช้งานพื้นที่ดังกล่าวเป็นอันมากเพราะจัดว่าเป็นสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก (อายุระหว่าง 2-17 ปี) จำนวน 40 คนที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานแห่งนี้ และยังเป็นสถานที่ที่มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กสามารถเข้าไปจัดกิจกรรมสนับสนุนได้เป็นประจำอีกด้วย

⁷² ข้อมูลนี้ มีสมาชิกชุมชนมากกว่า 5 คน ได้รายงานกับนักสังคมสงเคราะห์ของมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก (การสัมภาษณ์โดยมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก วันที่ 10 มีนาคม 2560)

การฝึกอบรมเพื่อการเข้าถึง บริการด้านสุขภาพ การศึกษา และความปลอดภัย

การจัดการฝึกอบรมช่วยให้ผู้นำชุมชนและพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กสามารถเรียนรู้วิธีการเข้าถึงบริการที่สำคัญ ๆ ด้านสุขภาพ การศึกษา และความปลอดภัยสำหรับตัวเองและเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างได้ การฝึกอบรมเหล่านี้อาจครอบคลุมทักษะอื่น ๆ สำหรับผู้ใหญ่ เช่น ความรู้เรื่องการเงินหรือการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เมื่อได้รับการฝึกอบรมแล้ว ผู้ใหญ่เหล่านี้จะมีความรู้และทักษะที่จำเป็นเพื่อการพัฒนาที่สำคัญในชุมชนของพวกเขา เช่น เด็กทุกคนที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานได้รับการฉีดวัคซีน ได้รับบัตรประกันสุขภาพ ได้เข้าเรียนในโรงเรียน และได้รับประโยชน์จากความเข้าใจและการใช้บริการเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็ก การฝึกอบรมเหล่านี้ ไม่เพียงแต่เป็นประโยชน์ต่อคนที่อยู่อาศัยในที่พักแห่งนี้เท่านั้น แต่อาจเป็นประโยชน์ต่อที่พักคนงานในไซต์งานอื่น ๆ ที่บุคคลเหล่านี้อาจย้ายไปอยู่ในอนาคตอีกด้วย

ฟิงคังคร + มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก

ตั้งแต่ พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา บริษัทฟิงคังคร และ มูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กร่วมกันทำการฝึกอบรมผ่านโครงการเสริมพลังแก่คนข้ามชาติ (Migrant Empowerment Project) ซึ่งอบรมผู้นำชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับทักษะในการเข้าถึงการบริการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นผู้ให้การเรียนรู้ (Peer Educators) ที่ได้รับการรับรอง ใน พ.ศ. 2560 สมาชิกชุมชน 68 คน ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานที่ดำเนินการโดยบริษัทผู้รับเหมา

8 ราย ได้รับการรับรองให้เป็นผู้ให้การเรียนรู้ ซึ่งรวมถึงสมาชิกชุมชน 24 คนจากที่พักคนงาน 2 แห่งที่ฟิงคังครเป็นผู้ดำเนินการด้วย ใน พ.ศ. 2560 ผู้ให้การเรียนรู้ที่ฟิงคังครว่าจ้างให้เข้าทำงาน ได้นำเด็กไปเข้าเรียนได้เป็นครั้งแรกจำนวน 8 คน และอำนวยความสะดวกในการฉีดวัคซีนให้แก่เด็กผู้อาศัยอยู่ในที่พักคนงาน พร้อมทั้งได้รับการฝึกอบรมในเรื่องการคุ้มครองเด็กอีกด้วย

โครงการณรงค์ เรื่องวัคซีน

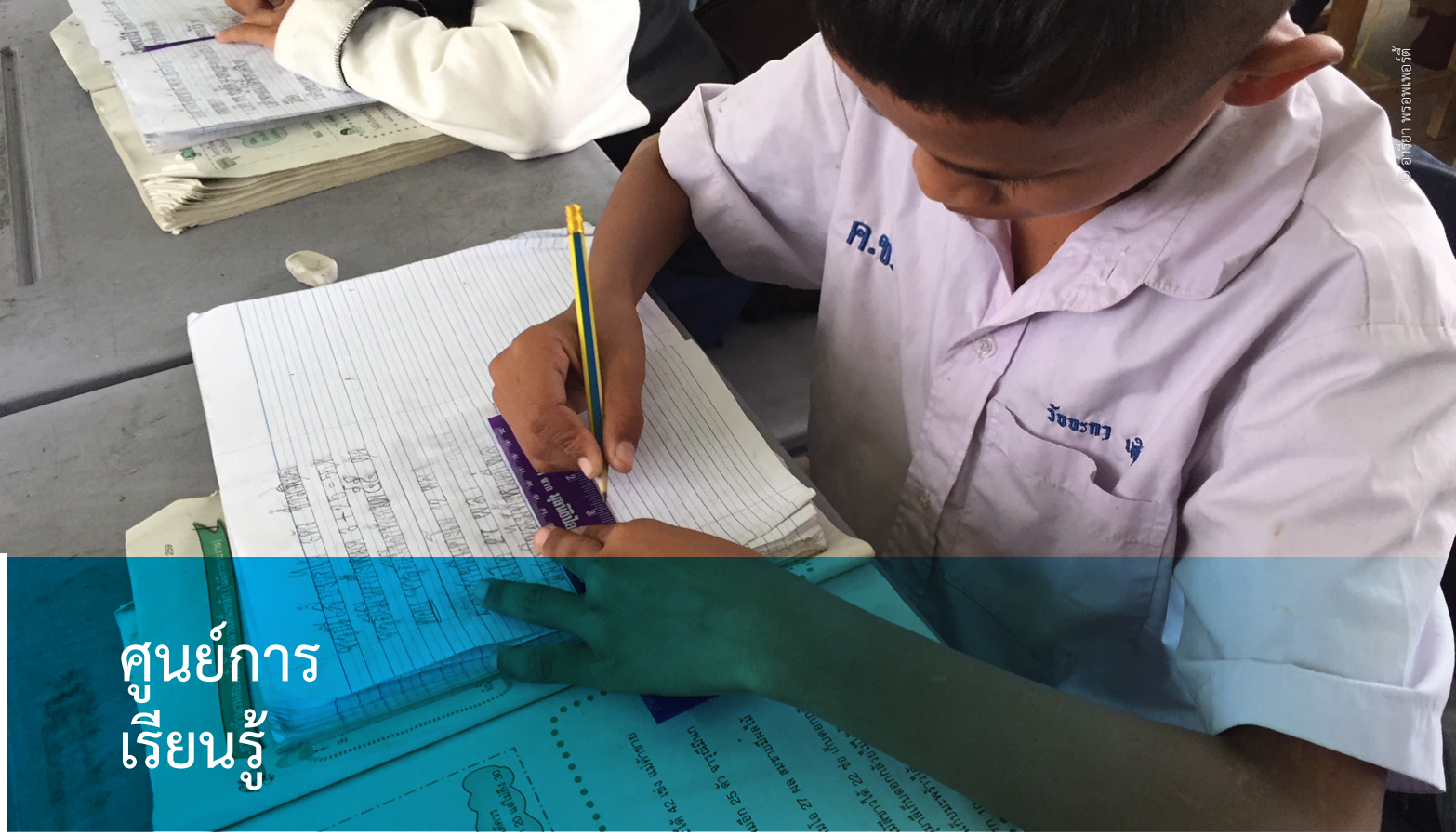
วัคซีนเป็นสิ่งจำเป็นทางการแพทย์ขั้นพื้นฐานสำหรับเด็ก และเป็นสิ่งสำคัญมากด้านสาธารณสุขต่อสังคมโดยรวม มีข้อมูลระบุว่า ประชากรข้ามชาติในประเทศไทยโดยเฉพาะประชากรเด็ก ยังไม่ได้รับวัคซีนตามมาตรฐานวัคซีนของประเทศ⁷³ เด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างสามารถรับวัคซีนได้ที่สถานบริการสาธารณสุขหรือในที่พักของเด็กโดยตรง ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของที่พักและอุปสรรคทางการแพทย์ที่หาได้ในแต่ละแห่ง โครงการณรงค์การฉีดวัคซีนสามารถส่งผลต่อสุขภาพของบุคคลและชุมชนทั้งหมดได้เป็นอย่างมาก

แสนสิริกับผู้รับเหมา + กระทรวงสาธารณสุข + องค์การอนามัยโลก + องค์การยูนิเซฟ

ใน พ.ศ. 2559 บริษัท แสนสิริ จำกัด (มหาชน) ได้ให้การสนับสนุนด้านการป้องกันและการส่งเสริมสุขภาพแก่คนงานก่อสร้างและลูก ๆ ของพวกเขา โดยถือเป็นนโยบายสำคัญของบริษัท ทางแสนสิริได้จัดทำโครงการณรงค์เรื่องวัคซีนสำหรับเด็กที่พักอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างหลายแห่งในกรุงเทพฯ โดยทำความร่วมมือกับภาคีหลายฝ่าย คือ กระทรวงสาธารณสุข องค์การอนามัยโลก และองค์การยูนิเซฟประเทศไทย เพื่อให้วัคซีนแก่เด็กที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างทั่ว

ประเทศจำนวน 595 คน ในระยะเวลา 2 ปี ในการนี้ทางแสนสิริและบริษัทผู้รับเหมาของแสนสิริได้จัดรถรับ-ส่งเด็กและพ่อแม่ไปรับวัคซีนในสถานบริการสาธารณสุขที่กำหนด หรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพื่อให้บริการวัคซีนในสถานที่

⁷³ Kaji, Aiko, et al., 'Immunization Coverage in Migrant school Children Along the Thailand-Myanmar Border', Springerlink, 2016, <<https://escholarship.org/uc/item/7z88q4kx>>. article/10.1007/s10903-015-0294-x.

ศูนย์การเรียนรู้

เนื่องจากเด็กข้ามชาติผู้อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าเรียนในโรงเรียน⁷⁴ การจัดให้มีศูนย์การเรียนรู้ในสถานที่ จึงช่วยให้เด็กสามารถเรียนภาษาไทยและทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็นในการเข้าเรียนร่วมกับเด็กอื่นในโรงเรียนรัฐในได้ โอกาสทางการศึกษานอกระบบเช่นนี้นับเป็นการสนับสนุนการพัฒนาขั้นพื้นฐานของเด็ก ที่มีตั้งแต่ทักษะทางภาษา พัฒนาการทางสติปัญญา ตลอดไปจนถึงการเติบโตทางสังคม นอกจากนี้ศูนย์การเรียนรู้ยังเป็นพื้นที่ปลอดภัยภายในบริเวณที่พักคนงานอีกด้วย เพื่อให้มั่นใจว่า เด็ก ๆ จะมีโอกาสทางการศึกษาในระยะยาว ศูนย์การเรียนรู้ที่พบว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุด มีการสอนทักษะที่จำเป็นที่เด็กต้องเรียนรู้ เพื่อจะเข้าเรียนในโรงเรียนรัฐในภายหลัง เช่น ภาษาไทย ความสามารถในการอ่านและเขียน และความรู้พื้นฐานด้านอ่านออกเขียนได้และการคิดคำนวณ หรือสอนตามหลักสูตรการศึกษาที่เป็นที่ยอมรับของระบบการศึกษาของรัฐในประเทศต้นกำเนิดของเด็กในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อให้สามารถถ่ายโอนระหว่างระบบได้ในกรณีที่ครอบครัววางแผนที่จะเดินทางกลับประเทศต้นทาง

อารีญา พรอพเพอร์ตี้ + เอ็นจีโอท้องถิ่น

ตั้งแต่ พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา บริษัท อารีญา พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้ทำความร่วมมือกับองค์กรพัฒนาเอกชนในท้องถิ่น เพื่อสร้างและบริหารศูนย์การเรียนรู้ 5 แห่งภายในบริเวณบ้านพักคนงานก่อสร้าง และจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนแก่เด็กข้ามชาติจำนวน 45 คน ใน พ.ศ.2559 ศูนย์การเรียนรู้เหล่านี้เป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยซึ่งให้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและกระตุ้นการเรียนรู้สำหรับเด็กที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงาน มีครูที่ผ่านการ

คัดเลือกและได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษจากองค์กรพัฒนาเอกชนแห่งนี้ที่มีความเชี่ยวชาญในการสนับสนุนแรงงานข้ามชาติ และใช้ความเชี่ยวชาญในการทำงานภาคสังคมในการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและให้การสนับสนุนแก่เด็กเพื่อให้ตรงกับความต้องการของเด็กเหล่านี้มากที่สุด

⁷⁴ จากการรายงานขององค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานสนับสนุนเด็กกลุ่มประชากรนี้ ซึ่งรวมถึงมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็ก มูลนิธิ MAP ในเชียงใหม่ และศูนย์เมอร์ซีในกรุงเทพฯ

2.2 ประโยชน์ต่อเด็ก จากระยะสั้นสู่ระยะยาว

ข้อมูลและหลักฐานจำนวนมากแสดงให้เห็นว่า การตอบสนองความต้องการเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในระดับสากล⁷⁵ และขณะนี้ก็มีข้อมูลปรากฏขึ้นเกี่ยวกับความต้องการที่เฉพาะเจาะจงของเด็กข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างในประเทศไทย โครงการริเริ่มที่กล่าวถึงในบทนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กกลุ่มนี้ ในลักษณะที่วัดผลได้

⁷⁵ Shonkoff, Jack P., Richter, Linda, van der Gaag, Jacques, et al. *An Integrated Scientific Framework for Child Survival and Early Childhood Development*, American Academy of Pediatrics, 2012, <http://pediatrics.aappublications.org/content/129/2/e460.full-text.pdf>; and Walker, Susan P., Wachs, Theodore D., Grantham-McGregor, Sally, et al., *Inequality in early childhood: Risk and protective factors for early child development*, *The Lancet*, 2011, doi: 10.1016/S0140-6736(11)60555-2

โครงสร้างพื้นฐาน: เติบโตขึ้นในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพียงพอต่อการอยู่อาศัย

ประโยชน์ระยะสั้น

- ลดการบาดเจ็บและอุบัติเหตุที่เกิดจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย
- ลดปัญหาสุขภาพที่เกิดจากสุขอนามัยที่ไม่ดี เช่น เด็กนอนหลับได้เต็มอิ่มขึ้นจากการที่ไม่ป่วยบ่อยแล้ว

ประโยชน์ระยะยาว

- มีโอกาสทางสังคมที่ดีขึ้น รวมทั้งสามารถมีปฏิสัมพันธ์และเล่นกับเด็กที่มีสุขภาพดีคนอื่น ๆ ได้ในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
- สุขภาพดีขึ้นโดยรวม ส่งผลให้อยู่ดีมีสุขมากยิ่งขึ้น มีผลการเรียนที่ดีขึ้น และมีโอกาสในอนาคตเพิ่มมากขึ้น

การคุ้มครองเด็ก: รู้สิทธิของตนเองและรู้วิธีใช้สิทธินั้น

ประโยชน์ระยะสั้น

- ลดความเปราะบางต่อความเสี่ยงต่าง ๆ เช่น การแสวงประโยชน์ การทอดทิ้ง การทำร้าย การค้ามนุษย์
- ลดความเสี่ยงต่ออันตรายและการบาดเจ็บที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิเด็ก

ประโยชน์ระยะยาว

- บรรเทาผลกระทบจากความเสี่ยงได้ดีขึ้น ทำให้เด็กพัฒนาได้ตามวัย และเข้าถึงบริการที่สำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น บริการทางสุขภาพ การศึกษา และความปลอดภัย
- การคุ้มครองเด็กที่ดีขึ้นนำไปสู่การเพิ่มโอกาสในชีวิตและการอยู่ดีมีสุขในอนาคต

สุขภาพ: เข้าถึงบริการสุขภาพ

ประโยชน์ระยะสั้น

- ลดอัตราการตายของเด็กจากโรคที่สามารถป้องกันได้
- ลดปัญหาสุขภาพและภาวะแทรกซ้อนในการบาดเจ็บและความเจ็บป่วยที่รักษาได้

ประโยชน์ระยะยาว

- มีการป้องกัน และการตอบสนองทางการแพทย์ที่ดีขึ้น ได้รับความช่วยเหลือทันท่วงที
- สุขภาพและความเป็นอยู่ของเด็ก ครอบครัว และชุมชน ดีขึ้นโดยรวม

การศึกษา: เข้าถึงบริการด้านการศึกษา

ประโยชน์ระยะสั้น

- ลดอัตราการไม่รู้หนังสือและการถูกกีดกันทางสังคม
- ลดความเสี่ยงต่อปัญหาการถูกแสวงประโยชน์ การถูกทอดทิ้ง การถูกทำร้าย การใช้แรงงานเด็ก หรือการค้ามนุษย์ในกลุ่มเด็กที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยโดยไม่มีการควบคุมดูแล

ประโยชน์ระยะยาว

- มีพัฒนาการทางสังคมดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถช่วยให้ครอบครัวและชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ระดับการศึกษาดีขึ้น ทำให้เด็กมีโอกาสมากยิ่งขึ้น

2.3 ประโยชน์ต่อบริษัท โอกาสที่ได้ทั่วทั้งภาคส่วน

แม้จะเห็นได้ชัดขึ้นเรื่อย ๆ ว่าโครงการริเริ่มเหล่านี้มีประโยชน์ต่อเด็ก แต่จนถึงขณะนี้ยังมีงานวิจัยจำนวนจำกัดอย่างยิ่งที่ศึกษาว่าโครงการริเริ่มเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของธุรกิจ (CSR) และความยั่งยืน เช่นนี้สามารถเป็นประโยชน์ต่อบริษัทอสังหาริมทรัพย์และบริษัทก่อสร้างแบบที่วัดผลได้ แม้แต่บริษัทที่ให้สัมภาษณ์ในการศึกษาฉบับนี้ซึ่งได้ช่วยเหลือเด็กข้ามชาติอย่างแข็งขันเอง ก็ยังขาดการวัดผลแบบเป็นรูปธรรมว่าธุรกิจได้รับอะไรบ้างจากความช่วยเหลือที่พวกเขาให้ไป อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ได้รวบรวมหลักฐานและตัวชี้วัดแนวโน้มที่หลากหลาย เพื่อระบุรายละเอียดว่า ธุรกิจมีความเสี่ยงอะไรและมีโอกาสอย่างไรบ้างในการลงทุนช่วยเหลือเด็ก ๆ

รายงานส่วนนี้เป็นผลการสำรวจภาคอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้างในประเทศไทย ที่รวมถึงแรงจูงใจที่ทำให้บริษัทในภาคธุรกิจนี้หันมาลงทุนในสวัสดิการแก่แรงงานข้ามชาติและลูกหลาน การวิเคราะห์นี้มาจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและพนักงานบริษัทอสังหาริมทรัพย์ ผู้รับเหมาช่วง และผู้อยู่ในแวดวงอุตสาหกรรม รวมทั้งการตรวจสอบรายงานประจำปีและรายงานการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนของบริษัท และข้อมูลทุติยภูมิอื่น ๆ ที่ชี้ให้เห็นถึงอิทธิพลและแนวโน้มในตลาด บริษัทที่นำมาวิเคราะห์คัดเลือกจากบริษัทอสังหาริมทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดเกินกว่า 5 พันล้านบาท และแสดงความสนใจในความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งได้เน้นย้ำไว้ในรายงานของบริษัท

บริษัทที่คัดเลือกมาเพื่อศึกษาและวิเคราะห์นี้ ส่วนใหญ่แสดงความสนใจในการจัดกิจกรรม CSR ไปพร้อมกับการดำเนินกลยุทธ์ทางธุรกิจผ่านการพัฒนา สิ่งที่เรียกว่ากิจกรรม CSR “ระหว่างกระบวนการ” (CSR In- Process) และ “หลังกระบวนการ” (After-process) อย่างไรก็ตาม การวิจัยเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมในประเทศไทย เผยให้เห็นว่าผู้บริหารและผู้จัดการมองเรื่อง CSR เป็นหน้าที่ของพลเมือง มากกว่าที่จะเป็นกุญแจสำคัญต่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ⁷⁶ พวกเขามอง CSR เหมือนกับการทำความดีที่มีแรงกระตุ้นจากจิตสำนึกส่วนตัว ส่งผลให้กิจกรรม CSR มีความเชื่อมโยงกับการทำธุรกิจน้อยมาก ด้วยมุมมองเช่นนี้เอง บริษัทหลายแห่งจึงมักให้ความสำคัญอย่างสูงต่อประเด็นเกี่ยวกับเด็ก โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการศึกษาของเด็ก และบริษัทในภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างก็มุ่งเน้นไปที่การทำกิจกรรม CSR สำหรับเด็กด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตามกิจกรรมเหล่านี้มักจะแสดงให้เห็นความไม่สอดคล้องกันระหว่างกิจกรรม CSR กับกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัท เพราะเด็ก ๆ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของความช่วยเหลือมักไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องใกล้ชิดหรือได้รับผลกระทบใดๆ จากการดำเนินธุรกิจของบริษัทเลย มีเพียงไม่กี่บริษัทที่ระบุว่าแรงงานข้ามชาติและลูกหลานคือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักซึ่งควรได้รับการสนับสนุนผ่านกิจกรรม CSR

ความเชื่อมโยงที่เบาบางระหว่าง CSR กับกลยุทธ์ทางธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ เท่ากับว่าภาคธุรกิจกำลังบั่นทอนโอกาสในการดำเนินงานทางธุรกิจและการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจของตน บริษัทอสังหาริมทรัพย์และบริษัทรับ

⁷⁶ Rajanakorn, Nutthanun, *Examining Corporate Social Responsibility in Thailand: A view from Thai companies*, University of Tennessee, 2012, <http://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2655&context=utk_graddiss>.

หมวกก่อสร้าง สามารถพลิกจุดอ่อนดังกล่าวได้โดยใช้ CSR เป็นสื่อกลางในการลดความเสี่ยงทางธุรกิจและปรับปรุงผลกระทบทางสังคมในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียหลัก ในขณะที่เดียวกันก็พัฒนาความน่าเชื่อถือทางสิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมชาติ ในสายตาของนักลงทุน นอกจากนี้ CSR ยังสามารถนำไปใช้ในเชิงกลยุทธ์เพื่อสร้างคุณค่าแบรนด์ เพิ่มความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร และเพิ่มผลิตภาพได้อีกด้วย

กรณีศึกษาของบริษัท

บริษัทก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์รายใหญ่ของประเทศไทยล้วนยืนยันถึงผลประโยชน์อันมากมาย ที่ธุรกิจได้รับจากการดำเนินงานด้าน CSR และการพัฒนาที่ยั่งยืนแก่เด็กที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้าง ประสบการณ์ของแสนสิริเป็นตัวบ่งชี้ถึงผลกระทบเชิงบวกที่งาน CSR มีต่อคุณค่าแบรนด์บริษัท อาริยาพรอพเพอร์ตี้และพุกษาเรียลเอสเตท รายงานว่า สภาพความเป็นอยู่เพื่อการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในที่พักคนงานมีผลต่อเสถียรภาพและการรักษาไว้ซึ่งแรงงาน ดังนั้นผลประโยชน์เหล่านี้จึงมีตั้งแต่การลงทุนคุณค่าสูงจากต่างประเทศไปจนถึงธุรกิจก่อสร้างท้องถิ่น

นักลงทุนและการสร้างแบรนด์ที่รับผิดชอบต่อสังคม

แสนสิริเป็นผู้พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ที่มีบทบาทมากที่สุดในการพัฒนาโครงการ CSR ที่มุ่งเน้นเรื่องเด็ก โดยมองว่าลูกหลานของแรงงานข้ามชาติเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลัก และแสนสิริยังเป็นหนึ่งในแบรนด์อสังหาริมทรัพย์ที่แข็งแกร่งที่สุดในประเทศไทย ได้รับเลือกให้เป็นบริษัทอสังหาริมทรัพย์ที่น่ายกย่องมากที่สุดในประเทศไทยโดย BrandAge ตลอดระยะเวลาสี่ปีที่ผ่านมา⁷⁷ การสำรวจโดยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชี้ว่า แสนสิริเป็นหนึ่งในแบรนด์ที่น่าเชื่อถือที่สุดในตลาดอสังหาริมทรัพย์ไทยและเป็นแบรนด์ที่น่าเชื่อถือที่สุดในกลุ่มทาว์นเฮาส์⁷⁸

นอกจากนี้ แสนสิริยังสามารถดึงดูดการลงทุนจากสถาบันบริหารสินทรัพย์ระหว่างประเทศได้เป็นอย่างดี ผู้ถือหุ้นรายใหญ่สิบอันดับแรกประกอบด้วย บริษัทในเครือของ UBS, JPMorgan Chase, Northern Trust กลุ่มการเงิน OP ของฟินแลนด์ ธนาคารกลางแห่งนอร์เวย์ (Norges Bank of Norway) ธนาคาร State Street และธนาคาร New York Mellon การที่จะดึงดูดนักลงทุนสถาบันประเภทต่าง ๆ ให้ได้นั้น บริษัทต้องมีชื่อเสียงที่ไร้ที่ติ แสนสิริได้สร้างชื่อเสียงให้กับโครงการ CSR ซึ่งมีโครงการเพื่อเด็ก ๆ เป็นส่วนสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก ๆ ลูกหลานของแรงงานข้ามชาติ โครงการเหล่านี้เป็นกรณีตัวอย่างที่แสนสิริใช้ในการนำเสนอธุรกิจต่อนักลงทุน ซึ่งเห็นได้ชัดอยู่ในหน้าแรกของรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งเน้นถึงการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการสนับสนุนลูกหลานของแรงงานข้ามชาติและกิจกรรมเกี่ยวกับเด็กด้านอื่น ๆ⁷⁹

⁷⁷ Sansiri PCL. 'Sansiri Named Thailand's Most Admired Brand for the Fourth Time in a Row', Public, <https://article.wn.com/view/2017/03/07/Sansiri_named_Thailand_s_Most_Admired_Brand_for_the_fourth_y/>.

⁷⁸ Maikaew, Piyachart, 'Familiar Names Top Ranking for Most Trusted Brands', Bangkok Post, 2017, <<https://property.bangkokpost.com/news/1260839/familiar-names-top-ranking-for-most-trusted-brands>>.

⁷⁹ Sansiri PCL, *Annual Report 2016*, Sansiri PCL, Bangkok, August 2017, <www.sansiri.com/pdf/AnnualReport/ar2016-en.pdf>.

น้องพี รวมถึงพี่น้องอีก 4 คน เด็บโตขึ้นมาในแคมป์คนงานก่อสร้าง
ในประเทศไทย องค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในพื้นที่
ช่วยให้พวกเขาได้เข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐบาลท้องถิ่น

เสถียรภาพแรงงาน การรักษาไว้ซึ่งแรงงาน และผลิตภาพที่ดีขึ้น

บริษัท อารียา พรอพเพอร์ตี้ จำกัด (มหาชน) ได้เปลี่ยนความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของตลาดแรงงานให้กลายเป็นจุดแข็ง ตั้งแต่ พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา บริษัทได้จ้างแรงงานผ่านบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กลยุทธ์หนึ่งในการบรรเทาความเสี่ยงด้านแรงงานก็คือ การจัดสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสม และมอบผลประโยชน์ทางสังคมต่าง ๆ ให้แก่แรงงาน เพื่อผลักดันไปสู่การเป็นลูกจ้างระยะยาว ซึ่งรวมถึงการจัดพื้นที่การเรียนรู้สำหรับเด็ก และให้มีกิจกรรมการเรียนรู้รายวัน ที่มีครูนำเด็ก ๆ ลูกหลานของแรงงานข้ามชาติที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ

การใช้กลยุทธ์สร้างความผูกพันในระยะยาวกับแรงงานดังกล่าว ช่วยให้ารียา พรอพเพอร์ตี้ลดความเสี่ยงด้านชื่อเสียงและความเสี่ยงต่อการขาดแคลนแรงงานได้ ทั้งยังได้พัฒนาทักษะฝีมือของแรงงานให้ดีขึ้น เพราะเมื่อทำงานให้บริษัทเป็นระยะเวลาที่ยาวนานขึ้นทำให้พวกเขาได้พัฒนาทักษะฝีมือ และความคุ้นเคยกับกระบวนการก่อสร้างของบริษัท ส่งผลให้ผลิตภาพและความรวดเร็วในการก่อสร้างเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ อารียา พรอพเพอร์ตี้ยังสามารถอยู่ในจุดที่มั่นคง สามารถยื่นขอต่ออายุสัญญา MOU กับหน่วยงานในประเทศต้นทางที่รับผิดชอบการส่งคนมายังประเทศไทยได้

บริษัท พกษา เรียเอสเตท จำกัด (มหาชน) เป็นอีกหนึ่งบริษัทที่มีกลยุทธ์ในการจัดการกับความเสี่ยงทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับตลาดแรงงานที่ไม่เสถียร ใน พ.ศ. 2558 พกษาประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานจนถึงกับทำให้การก่อสร้างต้องหยุดชะงัก หลังจากนั้น บริษัทจึงทำแผนปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของแรงงานขึ้น แม้ว่าพกษาจะไม่ได้จ้างคนงานโดยตรง แต่ก็จัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่คนงานที่เป็นลูกจ้างของผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วงของพกษาในด้านการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของแรงงาน พกษาได้พยายามปฏิบัติตามมาตรฐานสูงสุดที่กฎหมายกำหนด ทั้งยังจัดฝึกอบรมแก่ผู้รับเหมาให้ทราบเกี่ยวกับกฎหมายและความคาดหวังในการจ้างแรงงานข้ามชาติเป็นประจำ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้รับเหมาที่มีความรู้ที่จำเป็นในการจ้างแรงงานข้ามชาติตามกฎหมาย นอกจากนี้ผู้รับเหมา ยังได้เรียนรู้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการค้ำมนุษย์เพื่อให้มั่นใจว่าการสรรหาและใช้แรงงานในโครงการของพกษาเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ผลที่ได้คือ ผู้บริหารของพกษารายงานว่า บริษัทไม่เคยประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานอีกเลย แม้ว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ สถานการณ์ตลาดแรงงานจะตึงเครียดขึ้นมาอีกครั้ง เนื่องจากโครงการขนาดใหญ่ของรัฐเพิ่มมากขึ้น และกฎระเบียบในการจ้างแรงงานข้ามชาติที่เข้มงวดมากขึ้น ผู้บริหารของพกษากล่าวว่าปัจจัยที่ไม่ใช่ค่าแรงของแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดี เป็นสิ่งดึงดูดให้แรงงานอยากทำงานให้กับผู้รับเหมาและผู้รับเหมาช่วงของพกษา ผลที่ได้คือ แรงงานที่มีเสถียรภาพ ซึ่งเป็นฐานให้พกษาลงทุนในการพัฒนาทุนมนุษย์ผ่านห่วงโซ่อุปทานของบริษัทต่อไปได้

โอกาสทางธุรกิจเพื่อผลกระทบเชิงบวก

ผลกระทบเชิงบวกในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ได้จากการวิเคราะห์และสัมภาษณ์บริษัทอสังหาริมทรัพย์และบริษัทรับเหมาก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่แสดงความสนใจประเด็นความรับผิดชอบต่อสังคม ตารางข้างล่างนำเสนอประเด็นหลักและข้อสังเกตที่ได้รับ อย่างไรก็ตาม มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติม พร้อมทั้งนำข้อมูลเชิงปริมาณมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในอนาคต

โอกาส	ผลกระทบเชิงบวก
<p>1</p> <p>เงื่อนไขของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและการรับรู้ของนักลงทุนในด้านความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ธุรกิจมีความยั่งยืนมากขึ้น และมีผลดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมชาติ (ESG) ดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อการนำเสนอธุรกิจต่อนักลงทุน • มีชื่อเสียงที่ดีขึ้นจากการที่มีธุรกิจมีความยั่งยืนและมีผลดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมชาติ (ESG) ดีขึ้นจนถึงดึงดูดนักลงทุนสถาบันรายใหญ่
<p>2</p> <p>รายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ที่ได้รับอนุมัติ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • สภาพแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่อนุมัติรายงาน EIA และคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญ • มีโอกาสมากขึ้นที่รายงาน EIA ของโครงการพัฒนาใหญ่ ๆ จะได้รับความเห็นชอบ
<p>3</p> <p>การรับรู้ของสาธารณะต่อความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • คุณค่าแบรนด์เพิ่มมากขึ้น อันเป็นผลเชิงบวกจากการที่บริษัทมีความรับผิดชอบต่อสังคม • คุณค่าแบรนด์ที่เพิ่มขึ้นสามารถนำไปสู่ราคาต่อตารางเมตรที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ที่อยู่อาศัยคุณภาพดีได้ในที่สุด
<p>4</p> <p>เสถียรภาพแรงงานและการรักษาแรงงานไว้ได้</p>	<ul style="list-style-type: none"> • แรงงานข้ามชาติมีความมั่นคงมากขึ้นและมีอัตราการคงอยู่กับบริษัทมากขึ้น • ปฏิบัติตามกฎระเบียบสำหรับนายจ้างที่จ้างแรงงานข้ามชาติได้ดีขึ้น
<p>5</p> <p>ความผูกพันต่อองค์กรของแรงงาน</p>	<ul style="list-style-type: none"> • การมีชื่อเสียงที่ดีขึ้นในด้านสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีคุณภาพ ทำให้แรงงานมีแรงจูงใจ และทำงานได้ผลผลิตมากขึ้น ได้ผลงานที่ดียิ่งขึ้นเมื่อโครงการเสร็จสมบูรณ์ • แรงงานที่มาทำงานเป็นส่วนหนึ่งของกำลังแรงงานของประเทศไทยได้พัฒนาทักษะฝีมือ

บริบทที่กว้างขึ้น

นักลงทุน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันบริหารสินทรัพย์) พวกเขาพยายามหลีกเลี่ยงการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมและบริษัทที่ไม่ใช้ความพยายามมากพอในการลดผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากการดำเนินการทางธุรกิจของตน เนื่องจากความตระหนักถึงสภาพและอุปสรรคที่ลูกหลานของแรงงานก่อสร้างกำลังเผชิญอยู่ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ อาจจะทำให้ความสนใจมากขึ้นเกี่ยวกับวิธีการของบริษัทต่าง ๆ ในการตอบสนองเรื่องการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก ๆ ในการประเมินความยั่งยืนทางธุรกิจและผลการดำเนินงานด้าน สิ่งแวดล้อม สังคม ธรรมชาติ (ESG) ของบริษัทจดทะเบียนภายใต้ตลาดหลักทรัพย์ฯ

ซึ่งการมีชื่ออยู่ในรายชื่อหุ้นยั่งยืนและการได้รับรางวัลด้านความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ฯ จะส่งผลให้บริษัทมีภาพลักษณ์ที่ดีในด้านความยั่งยืนทางธุรกิจ และผลการดำเนินงานด้าน ESG ซึ่งเป็นสิ่งที่บริษัทสามารถนำเสนอต่อนักลงทุนที่มีศักยภาพได้

การสนับสนุนเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการในอุตสาหกรรมก่อสร้างจะช่วยส่งเสริมชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของแต่ละบริษัทและภาคธุรกิจโดยรวม ในด้านสร้างความยั่งยืนและประสิทธิภาพของ ESG ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดนักลงทุนสถาบันที่มีศักยภาพ

ความตระหนักที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับสถานะที่ลูก ๆ ของคนงานก่อสร้างต้องเผชิญ อาจส่งผลต่อความเป็นไปได้ที่รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) ของโครงการก่อสร้างใหม่ของบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์จะได้รับการอนุมัติ ปัจจุบันนี้สุขภาพและความปลอดภัยของคนงานรวมทั้งผลกระทบต่อชุมชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงสถานที่ก่อสร้าง ถือเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญในการได้รับการอนุมัติ EIA ในอนาคตอาจเป็นไปได้ว่าประเด็นเรื่องความเป็นอยู่ขั้นพื้นฐานและโอกาสทางการศึกษาของเด็กที่อาศัยอยู่ในสถานที่ก่อสร้างจะเป็นข้อพิจารณาสำคัญในการอนุมัติ EIA ได้เช่นกัน

การเอาใจใส่ต่อความเป็นอยู่ของเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้าง โดยเฉพาะลูก ๆ ของแรงงานข้ามชาติ จะเพิ่มโอกาสที่รายงาน EIA จะได้รับการอนุมัติในอนาคต ซึ่งจำเป็นต่อโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ใหญ่ ๆ ในประเทศไทยทั้งหมด

การรับรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อพนักงานของบริษัท อาจส่งอิทธิพลอย่างสูงต่อคุณค่าของแบรนด์ได้

การสนับสนุนเด็ก ๆ จะส่งผลเชิงบวกต่อการสร้างแบรนด์ของโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ซึ่งจะนำไปสู่คุณค่าแบรนด์ที่เพิ่มขึ้นและความต้องการใช้บริการและผลิตภัณฑ์ของบริษัทที่สูงขึ้น คุณค่าแบรนด์ที่เพิ่มขึ้นสามารถนำไปสู่ราคาต่อตารางเมตรที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ที่อยู่อาศัยได้ในที่สุด (ดูเพิ่มเติมที่ ไฮไลท์:ผลกระทบของคุณค่าแบรนด์ ได้ในหน้าถัดไป)

บริษัทจะสร้างเสถียรภาพในการจัดหาระงงานได้ด้วยการปฏิบัติตามกฎระเบียบในการจ้างแรงงานข้ามชาติ และการบ่มเพาะชื่อเสียงด้านการเอาใจใส่ชีวิตความเป็นอยู่และสิทธิของคนงานข้ามชาติและลูก ๆ ของพวกเขา

ภาคธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ จะสามารถปรับปรุงเสถียรภาพของตลาดแรงงานได้ ด้วยการสร้างความมั่นใจว่าผู้รับเหมาช่วงจะปฏิบัติตามกฎระเบียบในการจ้างแรงงานต่างชาติ ผ่านการทำสัญญาจ้างและการฝึกอบรม ซึ่งเป็นการยึดถือและปฏิบัติตามข้อตกลงตาม MOU กับประเทศต้นทาง

การสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของแรงงานข้ามชาติและลูกหลานในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของทรัพยากรมนุษย์ ผ่านงาน CSR และโครงการพัฒนาที่ยั่งยืนต่าง ๆ สามารถทำให้แรงงานเกิดความผูกพันต่อองค์กรได้ หากดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถทำให้บริษัทมีกำไรมากขึ้น เนื่องจากมีแรงงานเข้าออกลดลง การขาดงานลดลง เพิ่มการพัฒนาทักษะแรงงานและลดอุบัติเหตุในสถานที่ทำงานและความผิดพลาดในกระบวนการ ปัจจุบันเหล่านี้ช่วยให้การก่อสร้างเสร็จรวดเร็วยิ่งขึ้น ต้นทุนการดำเนินงานลดลง ค่าใช้จ่ายด้านการเงินลดลง และเพิ่มชื่อเสียงที่ดีของบริษัท

ภาคธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์เป็นภาคธุรกิจสำคัญที่มีส่วนขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย โดยแรงงานข้ามชาติเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของภาคอุตสาหกรรมนี้ การให้การสนับสนุนที่จำเป็นแก่ลูกหลานของแรงงาน จะทำให้บริษัทต่าง ๆ สามารถลดผลกระทบจากความไม่แน่นอนของตลาดแรงงานได้ ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยปรับปรุงความยั่งยืนของธุรกิจและ ประสิทธิภาพของแบรนด์รวมทั้งสร้างความผูกพันกับพนักงานได้มากขึ้น องค์กรประกอบทั้งหมดเหล่านี้นำไปสู่ความสามารถในการทำกำไรทางธุรกิจในระยะยาว

กล่าวโดยสรุปคือ แรงงานข้ามชาติคือหัวใจสำคัญของการพัฒนาสังหาริมทรัพย์และภาคการก่อสร้าง ซึ่งเป็นภาคธุรกิจสำคัญที่มีส่วนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย แรงงานข้ามชาติมีส่วนสำคัญในการสร้างผลงานให้แก่ภาคธุรกิจ แต่ในขณะเดียวกันแรงงานและลูกหลานก็ถูกกระทบจากระบบการก่อสร้าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความปลอดภัย สุขภาพ สวัสดิการ และการศึกษาของเด็ก ล้วนถูกกระทบจากการใช้ชีวิตในที่พักคนงานก่อสร้าง จึงควรถือว่าพวกเขาเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญในอุตสาหกรรมนี้ และในระบบเศรษฐกิจในวงกว้าง การไม่คำนึงถึงลูกหลานของแรงงานข้ามชาติในภาคอุตสาหกรรมนี้ รวมทั้งความล้มเหลวในการบรรเทาผลกระทบที่พวกเขาได้รับ จะนำไปสู่ความเสี่ยงทางธุรกิจ อย่างไรก็ตาม มีทางที่จะผันความเสี่ยงเหล่านี้ให้กลายเป็นโอกาสทางเศรษฐกิจได้หากมีการจัดการอย่างมียุทธศาสตร์ การช่วยเหลือสนับสนุนสวัสดิการแก่เด็ก ๆ จะช่วยลดความไม่แน่นอนของตลาดแรงงานได้ ในขณะเดียวกันก็ช่วยพัฒนาความยั่งยืนของธุรกิจ รวมทั้งประสิทธิภาพของแบรนด์ ทำให้แรงงานเกิดความผูกพันต่อองค์กรมากขึ้น และส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจในระยะยาว

ไฮไลท์: ผลกระทบของ CSR ต่อคุณค่าแบรนด์

การมีความหมาย (meaningfulness) และความน่าเชื่อถือ (trustworthiness) เป็นองค์ประกอบของแบรนด์ที่ทำให้คุณค่าแก่ธุรกิจ การศึกษาโดย Havas Group⁸⁰ ซึ่งครอบคลุมแบรนด์ระดับโลก 1,500 แบรนด์ คนมากกว่า 300,000 คน และภาคอุตสาหกรรม 15 อุตสาหกรรมใน 33 ประเทศ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการมีความหมาย Havas Group ประมาณการว่า เมื่อค่าการมีความหมายของบริษัทเพิ่มขึ้น 10% จะทำให้แบรนด์ตั้งราคาได้สูงขึ้น (price premium) ถึง 12% เพิ่มโอกาสในการซื้อ 10% และเพิ่มการสนับสนุนของผู้บริโภคถึง 7% การศึกษามุ่งพิจารณาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีความหมาย และแสดงให้เห็นว่าแบรนด์ 22 จาก 30 แบรนด์ที่มีอิทธิพลมากที่สุดในโลก ได้รับการจัดอันดับจากการรับรู้ว่าเป็นแบรนด์ที่ส่งผลต่อความผาสุกในชีวิตของคนในสังคม

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า เมื่อคนเข้าใจว่า CSR สามารถช่วยสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของคนในสังคมได้ ก็จะช่วยเพิ่มความหมายของแบรนด์ในสายตาของผู้บริโภค นักการตลาด Melo และ Galan⁸¹ เห็นด้วยว่า CSR สามารถเสริมคุณค่าให้แบรนด์ได้อย่างมาก แต่โดยส่วนใหญ่ศักยภาพของ CSR ยังไม่เป็นที่ตระหนัก เนื่องจากไม่ค่อยได้ถูกเชื่อมโยงเข้ากับกลยุทธ์การสร้างคุณค่าแบรนด์เท่าใดนัก

จากผลการศึกษาของ ฌูว์นันท รจนกร⁸² ชี้ว่า บริษัทไทยระมัดระวังในการใช้ CSR ในการสร้างคุณค่าแบรนด์เนื่องจากกังวลเกี่ยวกับการทำ CSR เพื่อประชาสัมพันธ์เท่านั้น จึงอาจส่งผลให้ไม่เกิดการสื่อสารถึงสิ่งที่บริษัททำเพื่อความเป็นอยู่ในสังคม อย่างไรก็ตาม ฌูว์นันทก็ได้ยกกรณีตัวอย่างบริษัทที่ตระหนักว่า CSR มีส่วนช่วยสร้างคุณค่าให้กับแบรนด์ของตน และพยายามพัฒนากิจกรรมด้าน CSR ในเชิงกลยุทธ์ และสื่อสารเกี่ยวกับกิจกรรม CSR กับผู้บริโภค

⁸⁰ Havas Group, 'Welcome to Meaningful Brands 2017' Havas Group, 2017, <http://dk.havas.com/wp-content/uploads/sites/37/2017/02/mb17_brochure_final_web.pdf>.

⁸¹ Melo, Tiago, and Jose I. Galan, *Effects of Corporate Social Responsibility on Brand Value*, MacMillan Publishers Ltd, 7 December 2010, <www.researchgate.net/publication/263114057_Effects_of_corporate_social_responsibility_on_brand_value>.

⁸² Rajanakorn, Nutthanun, *Examining Corporate Social Responsibility in Thailand: A view from Thai companies*, University of Tennessee, 2012, <http://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2655&context=utk_graddiss>.

33

แนวทางสำคัญ ในการแก้ไขปัญหา

ทำอย่างไรจึงจะช่วยเหลือเด็ก ๆ
ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างได้

3.1 กรอบปฏิบัติการ (FRAMEWORK FOR ACTION)

เมื่อพิจารณาจากปัญหาและความท้าทายที่เด็กต้องเผชิญในบทที่ 1 และโครงการริเริ่มในปัจจุบันตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 แล้วนั้น จะเห็นได้ว่าความยกระดับและขยายผลโครงการริเริ่มที่สนับสนุนประชากรกลุ่มนี้ ไปสู่เด็กที่พักอาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างทั่วประเทศ *กรอบปฏิบัติการ* จะช่วยนำทางการขยายผลการสนับสนุนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ และเปลี่ยนจากโครงการริเริ่มที่ทำเป็นครั้งคราวไปสู่การพัฒนาทั่วทั้งภาคอุตสาหกรรม

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ การดำเนินการอย่างครอบคลุมทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นจึงเป็นสิ่งจำเป็น ตั้งแต่การผลักดันในระดับนโยบายไปจนถึงการดำเนินการโดยใช้แนวทางปฏิบัติที่ดีในระดับชุมชน การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะว่า ควรใช้วิธีทำงานร่วมกันระหว่างภาคีหลายฝ่าย เพื่อให้ทุกฝ่ายได้ทำงานตามสาขาความเชี่ยวชาญของตน โดยภาคีเหล่านี้รวมถึง:

1. บริษัทก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ ที่ตั้งใจดำเนินงาน CSR และหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน
2. องค์กรพัฒนาเอกชน ที่สามารถสนับสนุนความเชี่ยวชาญในการทำงานพัฒนาสังคม และมีทรัพยากรทางเทคนิคที่จำเป็นสำหรับการดำเนินโครงการเฉพาะ และ
3. ผู้มีบทบาทจากภาครัฐ ที่สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยภายในภาครัฐ หรือกรอบการกำกับดูแลที่สนับสนุนการเข้าถึงบริการและการเคารพสิทธิต่าง ๆ

โครงการริเริ่มที่เน้นในบทที่ 2 เกิดจากการทำงานผ่านความร่วมมือกันระหว่างภาคีหลายฝ่ายในภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาครัฐ นอกเหนือจากความสำคัญของการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ แล้ว ต้องเข้าใจด้วยว่าผลที่ได้รับในโครงการริเริ่มเหล่านี้ ได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากบริการสาธารณะต่าง ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งรวมทั้งกรอบการกำกับดูแลแรงงานและการย้ายถิ่นในประเทศไทยทั้งหมด ประเด็นดังกล่าวเป็นการอธิบายบริบทของรายงานฉบับนี้ แต่ไม่ใช่จุดเน้นของรายงานแต่อย่างใด

กรอบปฏิบัติการ ถือเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีหลายฝ่ายตามบริบทที่เป็นอยู่ และเพื่อสร้างความมั่นใจว่าทุกฝ่ายจะดำเนินโครงการริเริ่มเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็ก ๆ การสนับสนุนภายใต้เงื่อนไขเหล่านี้ จะช่วยวางโครงสร้างและขยายขอบเขตโครงการริเริ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะสามารถขยายไปให้ครอบคลุมเด็ก ๆ ทุกคน เพื่อช่วยให้พวกเขาเอาชนะความท้าทายต่าง ๆ ได้

ตารางด้านล่างนำเสนอ *กรอบปฏิบัติการเชียงใหม่ (Chiang Mai Framework For Action)* ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นแนวทางสำหรับโครงการริเริ่มต่าง ๆ ทั่วประเทศ ชื่อนี้เน้นว่ากรอบปฏิบัติการนี้ไม่เพียงแต่วางอยู่บนพื้นฐานการวิจัยเท่านั้น แต่มีพื้นฐานจากโครงการริเริ่มที่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้ดำเนินการและได้รับการศึกษาเชิงลึกเพื่อให้ได้*กรอบปฏิบัติการ*ที่ตรงตามความต้องการและมีผลด้านการปฏิบัติอย่างแท้จริง

กรอบปฏิบัติการเชียงใหม่

ประเภท

ความต้องการของเด็กๆ

โครงสร้างพื้นฐาน

1

สภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยมีความปลอดภัยมากขึ้น

2

มีระบบจัดการของเสียที่ดีขึ้น มีน้ำสะอาด สุขภาพ และสุขอนามัย

3

โอกาสและพื้นที่สำหรับมีปฏิสัมพันธ์และเล่นกับเด็กอื่น

สิทธิ

4

ความรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กและการคุ้มครองเด็ก รวมทั้งการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ

5

ความรู้เกี่ยวกับวิธีการเข้าถึงบริการต่าง ๆ (ด้านสุขภาพ การศึกษา เอกสารทางกฎหมาย)

6

มีพัฒนาการทางสังคมและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (ป้องกันจากการถูกเลือกปฏิบัติ ความรุนแรงในครอบครัว และปัญหาแรงงานเด็ก)

สุขภาพ

7

การเข้าถึงวัคซีน

8

การเข้าถึงบัตรประกันสุขภาพ

9

การมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพพื้นฐานและการปฏิบัติ

การศึกษา

10

การเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่ระบบการศึกษาในโรงเรียน

11

การลงทะเบียนเข้าเรียนในโรงเรียน

12

การสนับสนุนของโรงเรียนผ่านการศึกษาอกระบบ

หมายเหตุ: กรอบปฏิบัติการนี้จัดทำและดำเนินการโดยมูลนิธิเครือข่ายพัฒนาบ้านเด็กเพื่อการประเมินผลและเป็นเครื่องมือในโครงการ และได้รับการปรับปรุงเพิ่มเติมตามผลการค้นพบที่ได้รับจากการเก็บบันทึกข้อมูลที่ทำขึ้นร่วมกับองค์กรยูนิเซฟ

แนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหา

ทำอย่างไรจึงจะช่วยเหลือเด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในที่ที่คนงานก่อสร้างได้

12 ปฏิบัติการสำคัญที่สร้างความแตกต่าง

การดำเนินงานที่ต้องการ

การบริจาควัสดุก่อสร้างเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงสภาพแวดล้อมในที่อยู่อาศัยให้ดีขึ้น เช่น ความปลอดภัยเกี่ยวกับไฟฟ้าและวัสดุโลหะต่างๆ

โอกาสที่จะปรับปรุงสภาพแวดล้อมในที่อยู่อาศัยด้วยการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานในที่พักคนงาน เช่น ห้องอาบน้ำ ห้องสุขา น้ำสะอาด สุขภาพบาล สุขอนามัย

จัดให้มีพื้นที่ปลอดภัย และอุปกรณ์ที่ช่วยให้เด็ก ๆ ได้เล่น เรียนรู้ และมีปฏิสัมพันธ์กันอยู่ภายในบริเวณที่พักคนงานก่อสร้าง

โครงการฝึกทักษะชีวิต (มุ่งเน้นเรื่องสิทธิและการคุ้มครองเด็ก) โดยวางเป้าหมายที่กลุ่มพ่อแม่และเด็ก

การแบ่งปันข้อมูลผ่านเครือข่ายที่มีอยู่ ให้มีความสำคัญกับเรื่องวิธีการเข้าถึงบริการจากที่พักคนงานแต่ละแห่ง (ฝึกอบรมสมาชิกหลักของชุมชน เช่น ลูกพี่ พ่อบ้าน และแม่บ้าน)

โครงการให้การสนับสนุนเฉพาะรายเพื่อจัดการแก้ไขสถานการณ์ปัญหาร้ายแรงที่สุดที่กระทบต่อเด็ก (เช่น ปัญหาสุขภาพ การทอดทิ้งเด็ก การทำร้าย ความรุนแรงภายในครอบครัว การแสวงประโยชน์จากเด็ก) โดยมีช่องทางส่งต่อที่ชัดเจนในการเข้าสู่บริการของรัฐ

โครงการรณรงค์เรื่องวัคซีน ตั้งเป้าหมายที่กลุ่มเด็กที่ต้องได้รับวัคซีน

โครงการรณรงค์ทำบัตรสุขภาพ แบ่งปันข้อมูลกันภายในเครือข่ายในที่พักเกี่ยวกับวิธีทำบัตรประกันสุขภาพ

โครงการส่งเสริมสุขนิสัยและการป้องกันโรค ตั้งเป้าหมายที่กลุ่มพ่อแม่และเด็ก

โครงการฝึกทักษะชีวิต (มุ่งเน้นที่การศึกษา) ตั้งเป้าหมายที่กลุ่มพ่อแม่และเด็ก

ความช่วยเหลือเรื่องการลงทะเบียนเข้าเรียนในโรงเรียน จัดรถบริการรับ-ส่ง ให้พ่อหรือแม่ได้หยุดงาน 1 คน ในวันที่ลงทะเบียนเรียน (ครึ่งวัน) พร้อมกับมีค่าใช้จ่ายที่จำเป็นสำหรับโรงเรียน

กลยุทธ์การเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นได้ (เช่น การสนับสนุนเรื่องการเรียน เครื่องมือเรียนรู้แบบดิจิทัล)

ติเข้าโรงเรียนครั้งแรกเมื่ออายุ 9 ขวบ และต้องออกจากโรงเรียนเมื่ออายุ 15 ปี เพื่อทำงานช่วยเหลือจุนเจือครอบครัว ร่วมกับพ่อและแม่ในงานก่อสร้าง ติพบว่าตนเองตั้งท้องเมื่ออายุ 16 ปี และสามีทิ้งให้เธอต้องเลี้ยงลูกตามลำพัง ปัจจุบันติและลูกได้รับบัตรประกันสุขภาพจากการช่วยเหลือขององค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในพื้นที่

3.2 สรุป

ผลการศึกษาที่แสดงไว้ใน *บทที่ 1* ของรายงานฉบับนี้ ได้เน้นย้ำให้เห็นถึงปัญหาและความท้าทายที่เด็ก ๆ ที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างทั่วประเทศต้องเผชิญ และ *บทที่ 2* ได้เสนอภาพรวมของโครงการริเริ่มที่แนะนำ ที่ได้เกิดขึ้นในปัจจุบันและแสดงให้เห็นถึงประโยชน์ที่ทั้งเด็กและบริษัทเจ้าของโครงการต่างได้รับ แสดงให้เห็นว่า การลงทุนเพียงเล็กน้อยในโครงการริเริ่มดังกล่าวสามารถนำไปสู่ผลตอบแทนสูงสุด สำหรับบริษัทที่มีความตั้งใจทำให้เกิดขึ้น

กรอบปฏิบัติการเชิงใหม่ เสนอข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปขยายผลสู่การช่วยเหลือเด็กที่อาศัยอยู่ในที่พักคนงานก่อสร้างทั่วประเทศไทยทั้งหมดได้ ข้อเสนอแนะนี้กล่าวถึงแนวทางดำเนินงานที่หลากหลาย จากการสร้างความตระหนักระดับชุมชนเกี่ยวกับการขอเอกสารจำเป็นและการปฏิบัติเพื่อคุ้มครองเด็ก จนถึงการปรับปรุงที่พักอาศัยในเรื่องเฉพาะเจาะจง อาทิ ปรับปรุงน้ำสะอาด สุขาภิบาล และสุขอนามัย และการกำหนดพื้นที่ปลอดภัย *กรอบปฏิบัติการ* นี้สามารถปรับให้เข้ากับที่พักคนงานแบบต่างๆ และปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ได้ เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสม การเข้าถึงสิทธิบริการสุขภาพ และการศึกษาที่ส่งผลต่อความอยู่ดีมีสุขและการพัฒนาทั่วประเทศ

ขณะนี้ได้มีการวางรากฐานสำหรับการปรับปรุงระดับทั่วทั้งภาคอุตสาหกรรมไว้แล้ว ในเรื่องการจัดการกับปัญหาและความท้าทายที่เด็กซึ่งเป็นประชากรกลุ่มเปราะบางต้องเผชิญอยู่ นอกจากนี้ยังมีโครงการริเริ่มที่มีประสิทธิภาพและพร้อมที่จะนำไปขยายผลในวงกว้าง ซึ่งท้ายที่สุดจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและมีการกำหนดบรรทัดฐานใหม่ๆ สำหรับภาคอุตสาหกรรมนี้ ภายใต้กรอบการกำกับดูแลของภาครัฐ บริษัทอสังหาริมทรัพย์และบริษัทก่อสร้างที่นำข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปใช้ จะเป็นผู้นำในเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมที่มุ่งเป้าช่วยเหลือเด็กและครอบครัวเหล่านี้

ยูนิเซฟ ประเทศไทย
19 ถ.พระอาทิตย์ บางลำภู
เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
ประเทศไทย

Website: www.unicef.or.th

โทร: +66(0)2 356 9499

Email: thailandao@unicef.org

